

VASKULARNA FLORA PLANINE KLEKOVAČE U BOSNI I HERCEGOVINI

VASCULAR FLORA OF MT KLEKOVAČA IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Đorđije Milanović^{1*}, Jugoslav Brujić¹, Vladimir Stupar¹, Vojin Bucalo², Jovan Travar³, Rade Cvjetičanin³

¹ Univerzitet u Banjoj Luci, Šumarski fakultet, S. Stepanovića 75a, 78 000 Banja Luka, BiH

² Vanredni profesor u penziji Šumarskog fakulteta u Banjoj Luci, Romanijska 1c, 78 000 Banja Luka, BiH

³ Univerzitet u Beogradu, Šumarski fakultet, Kneza Višeslava 1, 11 000 Beograd, Srbija

* e-mail: djolebota@gmail.com

Izvod

U radu je sistematski prikazana flora planine Klekovača u zapadnoj Bosni i Hercegovini na osnovu objedinjenih višegodišnjih istraživanja autora i dostupne te kritički obrađene literaturne građe. Osim prikupljanja i obrade ovih podataka važan dio metodologije istraživanja sastojao se u rekonstrukciji puteva svih botaničara i fitocenologa, koji su od kraja 19. vijeka istraživali ovu planinu i ostavili pisanu dokumentaciju. Na ukupno 174 lokaliteta, na kojima je bilježena flora i sakupljen obilan herbarski materijal, utvrđeno je da vaskularna flora planine Klekovače na prikazanom obuhvatu broji 812 taksona do nivoa podvrste, svrstanih u 97 familija. Od ukupnog broja taksona 503 je bilo od ranije poznato iz literature, od čega 21 nije potvrđeno, dok je 309 prvi put registrovano za područje Klekovače. Vrsta *Glyceria striata* (Lam.) Hitchc. navodi se kao nova pridošlica u flori Bosne i Hercegovine, dok je za vrstu *Monarda didyma* L. prvi put registrovano da se subspontano širi na teritoriji Balkanskog poluostrva. Za svaki zabilježeni takson navedeni su svi lokaliteti sa koordinatama. Posebna pažnja posvećena je problematici taksonomije nekih kompleksnih rodova (*Aconitum*, *Campanula*, *Eleocharis*, *Festuca*, *Heliosperma* i *Potentilla*), kao i najznačajnijim rijetkim i ugroženim biljnim vrstama.

Ključne riječi: Dinaridi, florističke rijetkosti, *Glyceria striata*, horologija, *Monarda didyma*, taksonomija, vaskularna flora

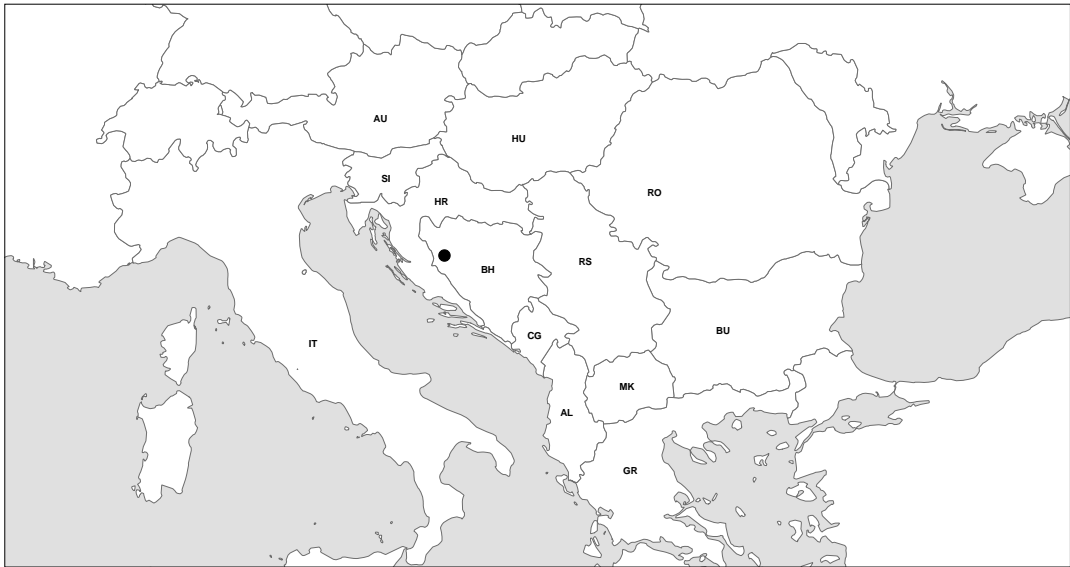
1. UVOD / INTRODUCTION

Među zapadnobosanskim gorama planina Klekovača zauzima posebno mjesto. Idući od Cincara u zapadnoj Bosni sve do Snežnika u Sloveniji, ona predstavlja najvišu planinu sjeverozapadnih Dinarida (Slika 1), gradeći moćan, 20 km dug, relativno uzak greben sa 1961 m visokim najvišim vrhom (Velika Klekovača). Jači mediteranski uticaj, koji dolinom Une i Unca prodire u ovdašnje dinarske planine, gubi se na južnim stranama susjedne Lunjevače, a njegov uticaj jasno se odražava kroz neke karakteristične vegetacijske tipove na ogoljelim padinama

pomenute planine prema Drvaru. Sa sjeverne strane klekovačkog grebena prostire se masivni Grmeč, čije visinsko zoniranje vegetacije već odaje dominaciju umjereno kontinentalne u odnosu na (sub)mediteransku klimu (Brujić & Stanivuković, 2012). Skoro cijeli gorski pojas Klekovače predstavlja nepregledno prostranstvo mješovitih šuma bukve, jele i smrče (Slika 5), samo tu i tamo ispresijecano šumarskim naseljima ili manjim selima i rijetkim, ali prostranim, gorskim livadama krčevinama. Ove klimatogene šume na visokim južnim padinama

prelaze u subalpijsku šumu bukve (Slika 7), koju na sjevernim smjenjuje subalpijska smrčeva šuma. Iznad njih, sve do samog vrha planine,

javlja se moćan pojas pod klekovinom bora krivulja (Slika 10), kakav ne nalazimo nigdje u sjeverozapadnim Dinaridima.

Slika 1. Položaj Klekovače u regionu / Figure 1. Location of the Klekovača Mt

U prostranim šumama Klekovače kriju se neke od najrjeđih vrsta mezofilnih šuma Bosne i Hercegovine, čije prisustvo odaje nenarušeni, ponegdje skoro prašumski, karakter ovih šuma. Upravo takvom stanju šuma ovog kraja treba zahvaliti što začeci fitocenoloških istraživanja u BiH potiču upravo odavde (Tregubov, 1941). Plan ubrzanog iskorišćavanja šumskog bogatstva ovih prostora pred Drugi svjetski rat, kod brižnih šumarskih inspektora nametnuo je potrebu da se sastav ovih prašuma fitocenološki opiše, prije nego organizovana intenzivna sječa naruši njihovo iskonsko stanje. Uslijedila su, doduše kratkotrajna, ali ipak temeljna, istraživanja ovih šuma (Tregubov, 1941), koja su takođe rezultovala zaključkom da jedan njihov dio treba izuzeti iz redovnog gazdovanja i ostaviti u djevičanskom stanju te ih proglasiti zaštićenim područjem. U tu svrhu za zaštitu je predložena uvala zvana Donja Struganica u blizini tadašnjeg šumarskog naselja Snetica, kojom se danas redovno gazduje. Iako je vrijednost područja Klekovače uočena davno, trenutno je očuvan i zaštićen samo prašumski rezervat „Lom“ u sjeverozapadnom dijelu ma-

siva Klekovače, sa manje od 300 ha površine (Arbor Magna, 2011).

Sa druge strane, florističare je kroz istoriju najviše privlačilo klekovačko bilo i zanimljiva flora subalpijskih rudina, ponikava, kamenjara i pukotina stijena. Ova, po mnogo čemu specifična flora, na Klekovači nudi botaničaru/fitocenologu jedinstven i veoma šarolik doživljaj. Upravo na zapadnobosanskom gorju alpske gorske livade i rudine sveze *Poion alpinae* Gams ex Oberdorfer 1950 prelaze u vikarne dinarske, koje pripadaju svezi *Pancicion serbicae* Lakušić 1968 (Redžić et al., 1991). U vezi sa tim, na ovom dijelu Dinarida leži jugoistočna granica rasprostranjenja nekih ilirskih i alpskih flornih elemenata, inače rijetkih u bosanskohercegovačkoj flori (Horvat, 1952; Surina & Wraber, 2005; Milanović et al., 2013) te sjeverozapadna granica nekih endemičnih dinarskih/balkanskih taksona (Horvat, 1952; Lubarda et al., 2014), koji su sve brojniji idući dalje na jugoistok (Stevanović et al., 2007). Takođe, biogeografsku barijeru na ovom dijelu Dinarida pokazuju i novija istraživanja rodu *Heliosperma* (Frajman & Oxelman, 2007) i

Edraianthus (Surina et al., 2011, 2014; Surina, 2015). Izuzetnu zanimljivost predstavlja flora snježnika oko klekovačkog bila, u kojima se hladnijih godina snijeg zadržava i do avgusta mjeseca, registrovana kao najveći refugijum glacijalnih relikata na sjeverozapadnim Dinaridima (Lakušić et al., 1991). Sve ovo dobro ilustruje pojava nekih izuzetno rijetkih, često neočekivanih biljnih vrsta za planine zapadne Bosne. Zbog toga se temeljnije istraživanje biljnog svijeta Klekovače i okolnih planina nameće kao važno za razumijevanje horologije i razgraničenja areala vrsta brojnih rodova kao i agregata i infra-specijskih taksona brojnih vrsta na Balkanskom poluostrvu, među kojima za one endemične i rijetke vlada najveće interesovanje.

Imajući u vidu sve navedeno, ovaj rad ima za cilj da objedini dosadašnja znanja o flori planine Klekovače u pogledu sistematike i horologije pojedinačnih taksona. U radu je posebna pažnja posvećena preciznosti geografskih podataka, pri čemu su svakom lokalitetu dodijeljene geografske koordinate, kako bi stariji literaturni navodi zajedno sa novim, mogli poslužiti za preciznije kartiranje flore na lokalnom i nacionalnom nivou.

Nadalje, rad bi trebalo da podstakne potrebu za revizijom, dopunom i sistematskim prikazom flora ostalih planina Bosne i Hercegovine i šire, kako bi se temeljnije i tačnije razriješla određena pitanja

biogeografske podjele zapadnog dijela Balkanskog poluostrva. S druge strane, na ovaj način bi se nastavio prekinuti kontinuitet u upotpunjavanju sveobuhvatne slike o flori Bosne i Hercegovine, koju su, poput slagalice, sastavljali predani istraživači flore ovog dijela poluostrva. Pri tome prednost treba dati područjima koja su najslabije istražena i za koja postoje neprecizni i sumnjivi podaci o prisustvu i rasprostranjenju određenih vrsta. Na taj način će se dobiti kvantitativna i kvalitativna dopuna slike biljnog svijeta i taksonomska revizija do sada poznatih podataka u cilju ažuriranja liste flore BiH, kao i njeno kartiranje radi detaljnijeg poznavanja areala svake vrste.

Tokom detaljnog pregleda sakupljenog herbarskog materijala i poređenja biljaka Klekovače sa najbližim srodnicima, sakupljenim u ostalim dijelovima BiH, uočeno je da je prilikom ranijih saopštenja napravljeno nekoliko propusta u determinaciji, što je u ovom radu ispravljeno. Iako su određene greške i/ili nepreciznosti u sveobuhvatnim popisima i analizama flore, pogotovu onih područja koja su floristički bogata i raznovrsna, uvijek moguće, što zbog nekompletnosti sakupljenog materijala, što zbog još uvijek nedovoljnog poznavanja pojedinih komplikovanih taksonomskih grupa, temeljnim pristupom i predanošću trudili smo se da ih svedemo na najmanju moguću mjeru.

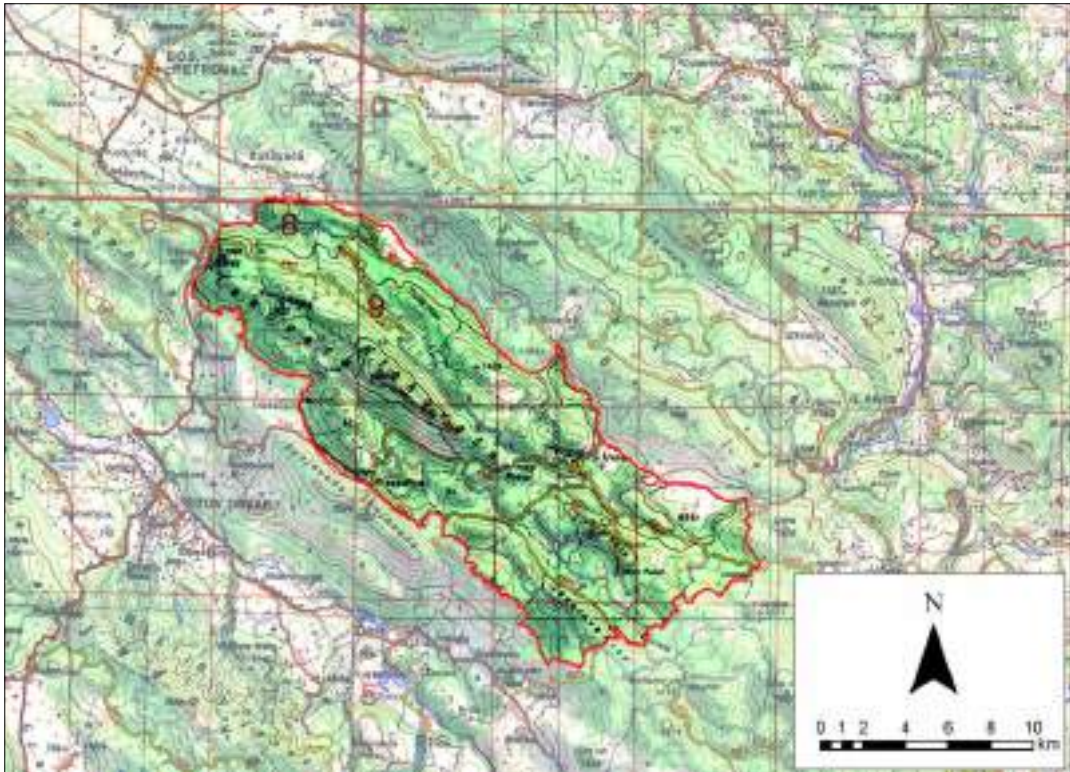
2. PODRUČJE ISTRAŽIVANJA / STUDY AREA

2.1 Obuhvat i osnovne karakteristike / Basic characteristics

U geografskom smislu planina Klekovača pripada centralnom dijelu sjeverozapadnih Dinarskih planina (Šegota, 1967). Prema Ekološko-vegetacijskoj rejonizaciji BiH (Stefanović et al., 1983) ona leži u Oblasti unutrašnjih Dinarida i dio je Zapadnobosanskog krečnjačko-dolomitnog područja.

Glavni cilj ovog rada je da se uradi inventar biljnog svijeta zona mješovitih gorskih šuma bukve, jele i smrče, šuma i žbunastih formacija subalpijskog pojasa te livada i subalpijskih pašnjaka nastalih njihovim paljenjem i krčenjem što je, u najvećoj mjeri odredilo granicu obuh-

vata istraživanja. Iako je povučena vrlo precizno (Slika 2), ona je najvećim dijelom dužine iscrtana vještački, prateći šumske puteve i granicu šume, kako bi se obuhvatili svi lokaliteti na kojima je istraživana flora ove planine. Zbog toga se obuhvat istraživanja dijelom ne poklapa sa stvarnim geomorfološkim granicama masiva Klekovače, već tu i tamo zalazi i u područja susjedne Bobije, a djelimično zauzima prostrani kompleks vrtača šumovite Crne gore. Na krajnjem zapadu masiv Klekovače je ograničen širokom uvalom koja ga dijeli od susjedne Osječenice, a kojom, preko prevoja Oštrelj, vodi magistralni put koji spaja Drvar i Bosanski Petrovac. Ovdje smo našu granicu istraživanja ograničili na komplekse mješovitih lišćarsko-četinarskih šuma, dok vege-

Slika 2. Granica istraživanog područja / **Figure 2.** Research area (in saturated tint)

tacija submediteranskih pašnjaka i termofilnih šuma oko Ataševca, Rečkovca i Crljivice nije uključena u istraživanja.

Ovako definisano područje istraživanja zahvata površinu od 24 390 ha i ima uobičajen dinarski pravac pružanja: sjeverozapad-jugoistok. Dužina po ovom pravcu jedva prelazi 30 kilometara, a najveća širina iznosi manje od 11 km. Odlikuje ga izražen centralni greben masiva Klekovače, koji se prema sjeverozapadu i jugoistoku strmo obrušava ka pitomijim kotlinama, koje ovaj masiv dijele od susjednih planina Sretice (Bobije) i Lunjevače. Kao što je već pomenuto, na krajnjem sjeverozapadu greben se spušta u kotlinu koja djeli masiv od susjedne Osječnice, dok na jugoistoku on postepeno prelazi u zaravnjeni plato šumovite Crne gore. Upravo na ovim zaravnima smještene su doskorašnja sela, danas uglavnom opustošena ili sa tek pokojim stanovnikom podmakle dobi. Izuzetke čine naselje Drinić na pitomini krajnjeg jugozapadnog dijela pros-

tranog Petrovačkog polja te radničko-šumarsko naselje Potoci, koja danas žive uglavnom od šumarstva. Nadomak Drinića je najniža tačka područja istraživanja, oko 700 m, dok je najviši vrh Velika Klekovača (1961 m).

Glavni greben Klekovače (Slika 3) građen je isključivo od jedrih krečnjaka iz perioda Jure i Krede (Vrhovčić et al., 1976). Oni su slabo podložni raspadanju i obrušavanju, što za posljedicu ima izostanak pojave sipara, čak i ispod najstrmijih i najviših litica. Takođe, vegetacija ovih ogoljelih stijena, iako oskudna, veoma je interesantna. Litice su često skoro uglačane sa rijetkim pukotinama i terasama te je životni prostor izuzetno skučen i surov, naseljen samo najotpornijim i usko prilagođenim, mahom rijetkim i endemičnim biljkama (Slika 4). Za krečnjački predio Klekovače karakteristična su brojna tipična kraška obilježja sa veoma izlomljenih reljefom, bezvodnošću, brojnim stjenovitim barijerama, pećinama i jamama,

vrtačama i ponikvama, a vrletan nagib uslovljava čestu pojavu stalnih lavina manje ili veće snage. U najširim ponikvama i dolinama nalaze se morenski nanosi, naročito lijepo razvijeni u Kraljevim livadama sa sjeverozapadne strane glavnog grebena (Slika 9). Za razliku od ovog surovog krečnjačkog reljefa, prostrana kotlina na sjeverozapadnoj granici masiva, u pravcu Drinić-Kozila-Srnetica-Ždralica-Uvala-Potoci, leži na pitomijim dolomitnim sedimentima Trijasa i Jure (Vrhovčić et al., 1976). Zahvaljujući manjoj skeletnosti na površini, te pojavi slabo

izdašnih ali stalnih izvora, ravniji dijelovi su u prošlosti iskrčeni i na njima se danas protežu prostrane livade, doskorašnje košanice, u čijoj su okolini iznikla manja naselja. Oko Potoka i Kozila zabilježeni su čvrsti bijeli i sivi dolomiti Trijasa sa malo nerastvornog ostatka, dok su oko Kecmanske kose i u nižim dijelovima oko Potoka i Kozila rasprostranjeni laporoviti dolomiti sa više nerastvornog ostatka, što se naročito jasno odražava na genezu zemljišta i razvoj vegetacijskih tipova. Jedino ovdje razvija se vegetacija vlažnih livada i tresava.

Slika 3. Glavni greben Klekovače - pogled sa Srednje Klekovače (u pozadini vrh Velike Klekovače) / **Figure 3.** Main ridge of Mt Klekovača - view from Srednja Klekovača (Mt top Velika Klekovača in the upper left) (© V. Stupar)

Slika 4. Oskudna vegetacija krečnjačkih litica Srednje Klekovače / **Figure 4.** Vegetation of the limestone cliffs of Srednja Klekovača (© Đ. Milanović)

Zbog činjenice da u okviru istraživanog područja ne postoji meteorološka stanica, prikaz klimatskih uslova dat je za susjedna područja, kao i na osnovu podataka Atlasa klime SFRJ (Hidrometeorološka služba SFRJ, 1960). Područje istraživanja karakteriše sukobljavanje kontinentalnih i maritimnih vazdušnih masa (Stefanović et al., 1983). Imajući ovo u vidu, kad se uzmu u obzir ostale karakteristike predjela Klekovače, može se konstatovati da je klima ove planine humidna planinska i da po klasifikaciji klime po Walter-Lieth-u najviše odgovara X1 tipu, odnosno srednjeevropskoj planinskoj klimi sa približno istom količinom padavina u svim mjesecima

(Horvat et al., 1974). Procijenjena srednja godišnja temperatura za obuhvat istraživanja kreće se od 3°C za dijelove iznad 1500 m do 8°C za najniže djelove područja prema Driniću. Srednja godišnja količina padavina procijenjena je na preko 1500 mm u pojasu iznad 1400 m te od 1250 do 1500 mm u ostatku područja (Bucalo et al., 2006). Padavine su ravnomjerno raspoređene u toku godine, s tim da je minimum u avgustu mjesecu. Visina snježnog pokrivača na Velikoj Klekovači često je po nekoliko metara. Niz sjeverne padine, na potezu Jasikovac-Kozila-Klanac-Drinić, u večernjim satima i noću duva hladni vjetar (lokalni naziv "noćnik").

2.2 Kratak prikaz vegetacije i staništa planine Klekovače / Short overview of vegetation and habitat types of Mt Klekovača

Istraživano područje planine ubjedljivo najvećim dijelom je prekriveno prostranim klimatogenim mješovitim šumama bukve, jele i smrče (Slika 5). One dominiraju, kako na zaravnjenom i vrtačastom predjelu Crne gore, tako i na vrljetnim padinama masiva. U najpitomijim dolinama, uglavnom na dolomitu, ove šume su u prošlosti iskrčene i pretvorene u prostrane

Slika 5. Prostranstvo mješovitih šuma Klekovače / **Figure 5.** Vast area of mixed fir-beech-spruce forests on Klekovača (© V. Stupar)

U zoni gorskih mješovitih šuma, na strmim, jugu eksponiranim dolomitnim padinama, gdje izražen nagib uslovljava veću termofilnost, pojavljuju se šume bijelog bora (*Pinetum sylvestris dinaricum* Stef. 1958), optimalno razvijene na padinama Kecmanske kose nadomak Drinića. Na sličnim, strmim krečnjačkim, uglavnom jugozapadnim padinama Klekovače na više mjesta prostiru se nešto veće opožarene površine, tzv. paljike. Te površine nalaze se u različitim sukcesivnim fazama, od požarišta sa dominacijom vrsta *Calamagrostis epigejos* ili *Brachypodium pinnatum*, preko šikara sa vrbom ivom i jasikom, do stadija sa bijelim borom ili smrčom. Na najnižem dijelu ovih padina, prema Materića uvali, javlja se pojas termofilnih bukovih šuma sa javorom gluvačem (*Acer obtusatum*), koje nadomak obuhvata istraživanja prema Drvaru, prelaze u šume cera. Ove su šume vijekovima krčene i u Ataševcu pretvorene u pašnjake koji su danas u zarastanju. U gornjem pojasu gorskih šuma, na zaravnjenim i

gorske livade iz sveza *Cynosurion cristati* Tüxen 1947, *Panicion serbicae* Lakušić 1968, *Bromion erecti* Koch 1926 i *Arrhenatherion elatioris* Koch 1926. Karakteristična vegetacija oboda ovih livada najčešće prelazi u mrazišne šume smrče, a ove u tamne četinarske šume jele i smrče sa borovnicom i brusnicom. Samo na laporovitom dolomitu stvaraju se uslovi za obrazovanje vrlo usko lokalizovanih bazičnih tresava (Slika 6), vlažnih livada, zajednica visokih šaševa i drugih močvarnih staništa, registrovanih uglavnom kod zaseoka Dražići.

Slika 6. Bazične tresave kod Dražića / **Figure 6.** Alkaline fens with *Eriophorum latifolium* near Dražići (© Đ. Milanović)

nitifikovanim dijelovima, javljaju se intrazonalne šume javora i jasena. Iznad gorskog pojasa razvijaju se zajednice subalpijskih šuma bukve (Slika 7) te subalpijske smrče na dubljem zemljištu u uvalama na sjevernim padinama (*Piceetum subalpinum* s. lato) ili na jugu izloženim krečnjačkim blokovima (*Hyperico grisebachii-Piceetum* (Horv. 1938) ex T. Wraber et al. 2004; Slika 8). One u najvišim dijelovima prelaze u pojas krivulja (*Hyperico-Pinetum mugo* (Bertović 1975) Vukelić et al. 2010; Slika 10), najbolje razvijen oko najvišeg klekovačkog bila. U ovom pojasu česte su subalpijske livade i nekadašnji pašnjaci, različitih zajednica i sveza, koje pri vrhu Klekovače sadrže elemente alpijske vegetacije te pripadaju Srednje-južnoevropsko planinskom florističkom podregionu (Stevanović, 1992). Često se susreću ponikve, grebeni, zaravni sa dubljim zemljištima, skeletne padine, na kojima se razvijaju različiti tipovi travnjaka, snježnika, visokih zeleni, rudina i stjenjaka, sa brojnim endemičnim biljkama.

Slika 7. Subalpijske bukove šume / **Figure 7.** Subalpine beech forests (© V. Stupar)

Slika 8. Šume smrče na krečnjačkim blokovima / **Figure 8.** Spruce forests on the blocks of limestone (© V. Stupar)

2.3 Pregled ranijih florističkih i fitocenoloških istraživanja / Overview of the past floristic and phytosociological research

Intenzivna istraživanja flore Bosne i Hercegovine počinju za vrijeme austrougarske okupacije. Ona su, u najvećoj mjeri, bila skoncentrisana na vršna područja planina, bogata do tada nauci nepoznatim biljnim svijetom. Zbog toga istraživanja velikih botaničara toga vremena nisu zaobišla ni planinu Klekovaču, pa se može reći da je poznavanje flore otvorenih staništa najviših pojaseva ove planine, još na početku XX vijeka, bilo na zavidnom nivou. Međutim, raznolikost biljnog svijeta prostranih šumskih kompleksa, krčevina i livada u gorskom pojasu njenih bokova i podnožja, takođe značajna i zanimljiva, dugo je ostala neistražena.

Prvi botaničar koji se uspeo na sam vrh Klekovače sa namjerom da detaljnije upozna njen biljni svijet i sakupi herbarski materijal bio je Franc Fiala (Franz Fiala), tadašnji kustos Zemaljskog muzeja u Sarajevu. On se u julu 1891. godine u Petrovcu sastao sa poznatim ornitologom Otom Rajzerom (Otto Reiser), sa kojim je često zajedno putovao. U Driniću ih je dočekaio izvjesni šumar Obrad, koji im je bio vodič uz sjeveroistočne vrleti ove planine sve do njenog najvišeg vrha. Kako slikovito i skoro lirično naglašava u jednom od svojih radova, Fiala uspon na Klekovaču doživljava kao jedan od najzahtjevnijih u ovom kraju, na pojedinim dionicama teško savladivim i opasnim (Fiala, 1891a). Detaljniju rekonstrukciju trase njegovog uspona otežava, sa jedne strane, činjenica da

nam Fialin herbarski materijal nije bio dostupan, obzirom da je ova institucija bila zatvorena više godina, a počela je sa radom neposredno prije štampanja ovog rada. Sa druge strane, šturost u navođenju lokaliteta na kojim je Fiala bilježio i sakupljao biljke Klekovače (Fiala, 1891a, 1891b, 1892), kako smo se i sami uvjerali, nije uslovljena njegovim nedovoljnim poznavanjem ove planine, već nedostatkom toponima duž bespuća kojim se kretao. Međutim, poznajući prirodu terena moguće je izvršiti rekonstrukciju Fialinog puta sa sasvim zadovoljavajućom preciznošću i iz onih oskudnih podataka koje nam je ostavio. Sasvim je izvjesno da je ova tročlana grupa rano ujutru krenula iz Drinića, prešla preko Kecmanske kose, gdje se pominju šume bijelog bora, i došla do Kuzmanove vodice, otprilike stazom kuda danas vodi šumski put. Već na toj dionici Fiala pronalazi izuzetno rijetku orhideju, gospinu papučicu (*Cypripedium calceolus*), koja do tada nije bila poznata sa teritorije BiH, a i danas je jedna od najrjeđih biljaka naše flore.

Nakon sedam sati hoda, „*prodrijevši kroz koso-drvenastu bukovu šumicu*“, Fiala je dospio na „*mali, od vrtača sasvim isprekidan čair na visini od 1700 metara*“. Taj čair, koji ni na savremenim kartama nema imena, a koga upućeniji mještani zovu „*Kraljevim livadama*“ (Slika 7), predstavlja pravu riznicu rijetkog bilja i florističaru je, bez sumnje, najzanimljiviji dio ove planine. Oko ove livade Fiala bilježi šumu smrče, „*koja na sjevernim padinama Klekovače zahvata najviši pojas, prije nego ga zamijeni vegetacija krivulja, koja*

dopire do samog vrha, ne obrastajući samo veće blokove krečnjačkih litica“ (Slika 8). Upravo na tim sjevernim i hladnim liticama on pronalazi runolist (*Leontopodium nivale* subsp. *alpinum*), kome iste godine posvećuje jedan poseban članak (Fiala, 1891a). Slikoviti opisi iz ovog rada otkrivaju da se Fiala uspeo na vrh Velike Klekovače direktno sa Kraljevih livada, provlačeći se između većih blokova, urvina i lomova krečnjačkih stijena te između isprekidanih i vrlo strmih sastojina krivulja. Na tom potezu on nailazi na mnoštvo sagova runolista i obilje grmova mukinjice (*Sorbus chamaemespilus*), koja tu i tamo obrazuje čiste

Slika 9 / Figure 9. Kraljeve livade
(© V. Stupar)

Godinu dana nakon njega, na svojoj trećoj ekskurziji na planine Bosne i Hercegovine, u junu 1892. godine, na Klekovaču i Osječenicu se uspinje i najpoznatiji istraživač flore BiH, Ginter Bek (Günther Beck von Mannagetta). O svojim maršrutama on vrlo kratko i neprecizno izvještava u kapitalnom djelu o vegetaciji ilirskih zemalja (Beck-Mannagetta, 1901), tako da nemamo upotrebljive podatke o putu kojim se kretao. Na svu sreću, ovaj veliki botaničar je svoju cjelokupnu zbirku biljaka sakupljenih na Klekovači ustupio Fiali, prije nego je ovaj prikazao floru ove planine i susjedne Osječenice u posebnom prilogu (Fiala, 1892). Tako sa sigurnošću možemo tvrditi da je u ovom radu obuhvaćen i Bekov doprinos poznavanju flore predmetnog područja.

U julu 1904. godine u planine zapadne BiH stigla je grupa od pet austrijskih botaničara, predvođena

šibljake. Ovaj smjer penjanja, iako zahtjevan i veoma naporan, omogućio je Fiali da se sa vrha dalje kreće prema Maloj Klekovači i tako upozna zanimljivu floru grebena i ponikava ove planine, bogatu arkto-alpijskim flornim elementima. Ovoj flori je Fiala, kao i mnogi botaničari toga doba, posvetio najviše pažnje i dao iscrpnu listu biljaka najviših predjela Klekovače. Sve tegobe Fialinog puta, kroz jedva prohodne i vrlatne strane sjeveroistočnih obronaka Klekovače, doživjeli smo i sami pokušavajući da rekonstruiramo Fialino putovanje i uvjerimo se u tačnost njegovih navoda.

Slika 10. Strme padine obrasle krivuljem iznad Kraljevih livada / **Figure 10.** Steep slopes under mountain pine above Kraljeve livade (© Đ. Milanović)

Hajnrihom Handel-Macetzijem (Heinrich Handel-Mazzetti), koja je, između ostalih, posjetila i planinu Klekovaču. Podijeljena u dvije sekcije, grupa je botanizirala na brojnim planinama zapadne Bosne: Uilica, Jadovnik, Šator, Golija, Staretina, Vitorog, Ovčara, Gola kosa i Klekovača (Handel-Mazzetti et al., 1905/06). Sekcija koju su činili izvrsni botaničari Handel-Maceti i Ervin Janhen (Erwin Janchen) došla je krajem jula pod Klekovaču od strane Gornjeg Ribnika preko Vučje poljane i livade Resanovača, najvjerovatnije do Potoka. Na Malu Klekovaču uspjeli su se preko Klekovačke uvale i Klekovačkih paljika, a odatle grebenom do Velike Klekovače, spuštajući se na Kraljeve livade, gdje „*oko snježne jame na sjevernoj strani Klekovače*“ navode više zanimljivih podataka i govore da je to „*biljkama bogato područje*“. Sa Velike Klekovače spustili su se u dolinu Unca, najvjerovatnije trasom sadašnjeg

puta i dijelom tadašnje uskotračne pruge preko Stevanovog paleža, Pasjaka, Rečkovca i Gigića. Sa ekskurzije po zapadnobosanskim planinama oni objavljuju prilog o poznavanju flore ovog gorja u deset odvojenih nastavaka (Handel-Mazzetti et al., 1905/06). Najveći broj navedenih biljaka sa Klekovače odnosi se na njene vršne dijelove (Malu i Veliku Klekovaču) i livadu Resanovaču, a manji oko Poljane (Vučje Poljane), Rečkovca i Gigića. Ova posljednja nalazišta u ovom radu nismo uzimali u obzir, jer ne ulaze u područje ovog istraživanja.

Nakon pomenutih ekskurzija i objavljenih priloga moglo se govoriti o zavidnom nivou poznavanja flore najvišeg pojasa Klekovače. Nasuprot tome, šume i bujne gorske krčevine, pašnjaci i košarice bile su usputne stanice i predio kroz koji se moralo proći da se stigne do konačnog cilja, vrha planine. Njihova flora je bilježena samo površno, pa se o sastavu šuma malo znalo, a biljni svijet ovdašnjih prostranih gorskih livada do danas je ostao potpuno nepoznat. Za prvo detaljnije poznavanje vegetacije, a time i flore šumskih prostranstava zaslužan je već pomenuti Vladimir Tregubov, koji je za potrebe doktorske disertacije, odbranjene u Monpeljeu, fitocenološki obradio šume bukve, jele i smrčve ovog područja (Tregubov, 1941).

Gledajući sa aspekta istorije i razvoja šumarske fitocenologije naše zemlje, prava je sreća što je ovaj predani naučni radnik i šumarski stručnjak dospio u, kako sam kaže, „udaljeni Inspektorat, smješten daleko od civilizacije, usred nepreglednih prašuma.“ Obrevši se u djevičanskim šumama Tregubov je brzo uvidio potrebu i značaj da se ubrzani plan njihovog intenzivnog iskorišćavanja preduhitri te da se iskonski sastav ovih prašuma fitocenološki i taksativno obradi. On je u toku samo jedne, 1940. godine, sakupio veliki broj fitocenoloških snimaka i postavio veći broj stalnih i privremenih oglednih polja na masivima Klekovače, Osječenice, Grmeča, Srnetice i Ovčare. Pristupajući ovoj temi veoma temeljno, posebno sa stanovišta značaja poznavanja šuma, njihovih progradacionih i degradacionih stadija za šumarsku praksu, Tregubov je, pored prašumskih kompleksa koji su bili glavni povod njegovog rada, fitocenološki obradio i

prikazao stanja šuma nakon čistih i prebirnih sječa te nakon požara i krčenja. Ovaj fitocenolog je, takođe, posjetio i najviši vrh Klekovače i dao zanimljiv spisak biljaka sa vršnog dijela ove planine te sakupio nekoliko fitocenoloških snimaka iz subalpijskih bukovih šuma i klekovine bora krivulja. Kako pravilno uviđa Bertović (1974) „*Ova iscrpna botaničko-šumarska doktorska rasprava je utrla put prodoru i razvitku savremene fitocenologije Braun-Blanquet-a u bivšoj Jugoslaviji*“. Pored toga ona predstavlja fitocenološki prvenac na prostoru Bosne i Hercegovine zasnovan na principima ciriško-monpelješke škole, ako izuzmemo Horvatova istraživanja pogranične Plješevice (Horvat, 1925), nekih hercegovačkih planina (Horvat, 1933) i vegetacije rudina Vranice (Horvat & Pawlowski, 1939). Ovo djelo, kao nigdje drugdje u BiH, daje nam šansu da današnje stanje šuma uporedimo sa njihovim iskonskim sastavom, što je od ogromne važnosti za šumare i šumarsku praksu. Zbog toga je na Katedri za silviekologiju Šumarskog fakulteta u Banjoj Luci, u saradnji sa šumskim gazdinstvima ovog kraja, pri kraju realizacija ideje da se ovo djelo prevede na srpski jezik i time učini pristupačnijim naučnoj i stručnoj javnosti.

Od tada pa do početka XXI vijeka objavljeno je svega nekoliko kratkih priloga poznavanju flore planine Klekovače, iako je sprovedeno više botaničkih ekskurzija i vegetacijskih istraživanja. Nažalost, o ovim terenskim istraživanjima postoji malo pisane zaostavštine, a herbarski materijal leži u privatnim zbirkama i herbarijumu Zemaljskog muzeja BiH, koji je, iz ranije iznešenih razloga, autorima ostao nedostupan. Iz kratkog priloga o dvjema prinovima za floru Bosne i Hercegovine (Abadžić & Šilić, 1990), saznajemo da je ovo dvoje predanih istraživača naše flore i vegetacije, u toku 1990. godine boravilo na ovoj planini. Pored prvog navođenja vrste *Campanula thyrsoides* za floru BiH sa planine Klekovače, koja je bila glavni predmet rada, oni za klekovačke rudine navode još 10 biljnih vrsta, od ranije poznatih sa ove planine.

Nakon naučnog skupa „Valorizacija prirodnih i društvenih vrijednosti sliva rijeke Une“ objav-

ljeno je nekoliko kratkih priloga, koji se u nekim dijelovima dotiču i flore i vegetacije Klekovače (Lakušić et al., 1991; Lakušić & Kutleša, 1991; Radojević et al., 1991; Topalić et al., 1991). Kako se eksplicitno navodi u skoro svim pomenutim radovima, intenzivnija istraživanja prostora sjeverozapadne Bosne počela su, pod vođstvom Radomira Lakušića, još 1975. godine. Ona su zahvatila i planinu Klekovaču, gdje su pojedini istraživači boravili u tri navrata: 1975, 1984. i 1988-1991. godine, ali su sva ona ostala bez značajnijeg pisanog traga. Na osnovu većeg broja imenovanih sintaksona, što je bila oubičajena praksa ovih autora, saznajemo da su oni vršili istraživanja na planini Klekovači i uzimali fitocenološke snimke koji su, nažalost, ostali u rukopisu i nikada nisu objavljeni. Kao rezultat i dokaz toga ostala su samo gola imena (*nomina nuda*) istraživanih asocijacija, sa oznakom autora i godinom istraživanja (Lakušić et al., 1991). Jedino se u okviru glacijalno-reliktna sveze *Salicion retusae* Horvat 1948, za vršni region Klekovače detaljnije pominje asocijacija *Callianthemum coriandrifolii* Lakušić et al. 1984, u čijem se sastavu navodi 10 vrsta, kojima su olako i nekritički dodijeljeni epiteti „dinaricum“. Među njima se za floru ove planine prvi put pominje vrsta *Poa minor* Gaud. (suprapop. *dinarica* Lakušić) (Lakušić & Kutleša, 1991).

U okviru još dva rada sa pomenutog skupa, koji tematski obrađuju ekološku diferencijaciju paprati (Radojević et al., 1991) te roda *Galium* (Topalić et al., 1991) na vertikalnom profilu sliva rijeke Une, za Klekovaču se pominje ukupno sedam biljnih vrsta sa fitocenološkom pripadnosti i nadmorskom visinom, ali bez konkretnih lokaliteta. Oba autora navode da je analizirani materijal sakupljan od strane Redžića i saradnika u periodu 1988-1991, ali se ne pominje u kojoj herbarskoj zbirki je pohranjen. Pretpostavljamo da

se ta zbirka, bar djelimično, nalazila u Herbarijum Biološkog instituta u Sarajevu, koja je izgubljena u posljednjem ratu.

Početak XXI vijeka, na Katedri za silviekologiju Šumarskog fakulteta u Banjoj Luci, pokrenuto je niz projekata, koji su imali za cilj detaljnije upoznavanje flore ove planine. Prva istraživanja bazirala su se na sjemensku sastojinu Vršak-Uvala, u blizini sela Uvala, potom na prašumu Lom, a zatim i na šire potencijalno zaštićeno područje, nazvano „Klekovača-Lom“. Rezultati istraživanja sjemenske sastojine Vršak, objedinjeni u obliku elaborata (Brujić & Travar, 2000) te rezultati obimnih istraživanja flore Klekovače, djelimično obuhvaćeni studijom o mogućnosti izdvajanja pomenutog potencijalnog zaštićenog područja (Bucalo et al., 2006), kao i rezultati studije o šaševima BiH, prikazani u završnom radu (Milanović, 2014), ovdje su objedinjeni i prikazani široj naučnoj javnosti. Kao rezultat dvogodišnjih istraživanja prašume Lom, već je ranije objavljen pregled flore (Bucalo et al., 2007) i monografija (Bucalo et al., 2008) o ovom ostatku nekadašnjih prašuma bukve, jele i smrče, dok je dio fitocenoloških istraživanja šuma Klekovače, sagledavan sa aspekta uticaja različitog intenziteta sječe na njihov floristički sastav, prikazan u vidu posebnog rada (Stupar et al., 2010). Dio florističkih rezultata objavljen je ranije u obliku kratkih priloga (Stupar et al., 2009; Milanović, 2011; Milanović et al., 2011; Stupar, 2011), a preliminarni prikaz flore Klekovače prezentovan je u obliku postera na V Balkanskom botaničkom kongresu u Beogradu (Milanović et al., 2009). Svi ovi rezultati, kao i veliki broj terenskih zabilješki, sakupljenog herbarskog materijala i uzetih fitocenoloških snimaka na kasnije sprovedenim ekskurzijama, objedinjeni su u ovome radu, sa ciljem upotpunjavanja slike o flori planine Klekovače.

3. MATERIJAL I METODE / MATERIAL AND METHOD

Flora planine Klekovače studirana je skoro u kontinuitetu u periodu 2005–2014. godine, obuhvatajući fenologiju vegetacije i različite

dijelove područja istraživanja. Sistematskim terenskim istraživanjima prethodilo je iscrpno prikupljanje literaturnih podataka, njihovo geo-

referenciranje u GIS-u i pohranjivanje u jedinstvenu bazu u računarskom programu Microsoft Excel (ver. 2007). Kao kod skoro svih botaničkih i florističkih radova sa kraja XIX i početka XX vijeka, i ovdje je evidentan problem geografske nepreciznosti podataka sa geografski širokim oznakama lokaliteta, horološki praktično nepotrebljivim na obuhvatu istraživanja. Izuzetak čini tek njih nekoliko: Resanovača (L147), kod snježne jame na sjeveroistočnoj strani Klekovače (L144), Stevanov palež (L74) (Handel-Mazzetti et al., 1905/06) i Oštrej (L73) (Ritter-Studnička u Beck-Mannagetta et al., 1967), koja su mogla biti precizno georeferencirana. Otklanjanje ovog nedostatka bio je jedan od ciljeva rada. Pažljivo studirajući literaturu, iz dosta šturih podataka, približno smo rekonstruisali putanje kojim su se raniji istraživači kretali i sami smo ih ponovili na terenu, usput bilježeći i sakupljajući biljke, te uzimajući brojne fitocenološke snimke. Podatke Handel-Macetića i saradnika (1905/06) za Malu i Veliku Klekovaču vezali smo za lokalitete L139 i L136 respektivno, svjesni činjenice da su u horološkom smislu ovi podaci najneprecizniji. Međutim, većina vrsta koje navode ovi autori potvrđena je na konkretnim lokalitetima, dok su one koje nismo potvrdili ostale vezane za originalni lokalitet uz oznaku „nije potvrđena“ (Tabela 1).

Znatno drugačiji je slučaj sa fitocenološkim podacima (Tregubov, 1941). Ovi podaci odlikuju se zavidnom preciznošću, obzirom na period iz kojeg potiču. Međutim, njihova problematičnost ogleda se u nečitkosti originalnih karata i nevjerodostojnosti kartografske podloge. Ipak, temeljnim iščitavanjem kompletnog djela, svi problemi sa georeferenciranjem su otklonjeni, tako da je ukupno referencirano 49 lokaliteta na kojima je Tregubov uzimao fitocenološke snimke ili vršio popise flore. Izuzetnom preciznošću navoda odlikuje se i monografija o flori prašume Lom (Bucalo et al., 2008).

Nakon kompletne obrade i referenciranja, kako literaturnih tako i autorskih podataka dobijeni su popisi flore sa 236 lokaliteta. U slučaju da se autorski lokaliteti podudaraju sa literaturnim ili su prostorno veoma bliski

te sintaksonomski nebitno različiti, što je bio čest slučaj obzirom da je vršena rekonstrukcija putovanja ranijih autora, izvršeno je njihovo objedinjavanje. Takođe, u slučaju da su dva ili više autorskih fitocenoloških snimaka napravljena na kratkom rastojanju u istoj biljnoj zajednici, objedinili smo ih, jer u smislu horologije ne doprinose značajno samom radu. S druge strane, kada su dva snimka uzeta u neposrednoj blizini na različitim tipovima staništa, lokaliteti su prikazani zasebno. Na ovaj način sažet je broj lokaliteta na ukupno 174 (Prilog 1), a njihov položaj je prikazan na posebnoj preglednoj mapi (Elektronski dodatak 1), uglavnom u cilju što preciznijeg poznavanja rasprostranjenja taksona na istraživanom području. Svaki lokalitet sadrži: oznaku (L1-L174), naziv lokaliteta, koordinate date u WGS84 koordinatnom sistemu, radnu oznaku biljne zajednice (ponekad prikazanu kao mozaik), nadmorsku visinu, geološku podlogu i datum uzimanja snimka/popisa.

Prvobitna namjera, da se lokaliteti poredaju hronološki, od starijih ka novijih prema datumu, napuštena je jer bi nabranje lokaliteta nakon naziva čestih vrsta u preglednoj listi zauzelo previše prostora. Zbog toga je spisak lokaliteta poredan prema stanišnih tipovima, od sklopljenih šuma, preko njihovih degradacionih stadija do livada, rudina, kamenjara, pukotina stijena i ruderalnih staništa. Tako je umjesto nabranja svih lokaliteta pojedinačno, pored vrste dat opseg lokaliteta na kojima je određena vrsta potvrđena, npr. L1-L15. Jedino je vrsta *Monarda didyma* prikazana drugačije, sa nazivom lokaliteta i koordinatama, obzirom da smo herbarski primjerak i podatke dobili od kolege Dragana Lukača, koji na nalazištu nije bilježio druge biljke.

Autorska istraživanja na terenu podrazumijevala su popisivanje flore, uzimanje fitocenoloških snimaka i sakupljanje herbarskog materijala na brojnim lokalitetima. Popisi flore vršeni su na ukupno 43 lokaliteta i to uglavnom na ruderalnim staništima i u vegetaciji mozaičnog tipa, gdje se sintaksonomska opredijeljenost nije mogla odrediti. Fitocenološki snimci uzimani

su standardnom metodom ciriško-monpelješke škole (Braun-Blanquet, 1964) na ukupno 143 ogledna polja, veličine pretežno 20x20 m u šumskim i 5x5 m u otvorenim ekosistemima. Oni u ovom radu nisu imali svoju osnovnu ulogu, da prikažu vegetacijsku jedinicu, već su služili istoj svrsi kao i popisi flore. Tokom svih sprovedenih botaničkih ekscurzija te redovne terenske nastave na Šumarskom fakultetu u Banjoj Luci na području šumskih gazdinstava Potoci i Drinić, uziman je herbarski materijal, koji broji ukupno 894 primjerka i pohranjen je u Herbarijum Šumarskog fakulteta i privatnu zbirku Đ. Milanovića.

Herbarski materijal determinisan je do nivoa podvrste, uglavnom koristeći determinacijski ključ iz djela Flora Europaea (Tutin et al., 1968–1993), ali i brojne druge dostupne ključeve, koji su ponekad služili kao neophodna dopuna. Pri determinaciji komplikovanih grupa (npr. *Festuca*, *Carex*), napravljen je veći broj preparata i originalnih ilustracija, koji su služili kao neizostavan

materijal pri determinaciji. Nomenklatura je uglavnom usaglašena sa Flora Europaea, odnosno njenom revizijom koja se vrši izdavanjem Atlasa Flore Evrope (Jalas et al., 1972–2013). Od ovih izvora odstupano je u slučaju taksonomskih noviteta koji nisu tretirani u odgovarajućim tomovima ovih djela (npr. Foggi et al., 2012) ili u slučaju da su u međuvremenu izdate savremene revizije nekih rodova (npr. Bateman et al., 1997; Cristofolini & Troia, 2006; Frajman & Oxelman, 2007; Rešetnik et al., 2007; Koopman, 2011), koje su se odražavale ili odstupanjem u nomenklaturi ili su razlučile neke dobre samostalne vrste/podvrste, koje su u pomenutim krucijalnim djelima najčešće tretirane kao sinonimi. Ove vrste su u Tabeli 1 označene sa *. Kako Flora Europaea ne uzima u obzir unutarvrstnu varijabilnost izvan evropskih granica, u slučaju vrsta koje ovakvu varijabilnost posjeduju na nivou podvrste, ime na su usklađena sa drugim izvorima (Euro+Med, 2006–2015; The Plant List, 2013) i u Tabeli 1 su označene sa **.

4. REZULTATI / RESULTS

Na osnovu rezultata istraživanja zaključuje se da planina Klekovača posjeduje značajno bogatstvo i diverzitet vaskularnih biljaka u relativno malom visinskom dijapazonu od 1250 m, skoro jednoličnom geološkom sastavu i srodnim ostalim ekološkim uslovima.

Vaskularna flora planine Klekovača na prikazanom obuhvatu broji 812 taksona do nivoa podvrste (Tabela 1) iz 97 porodica. Najbrojnije su vrste iz porodica: *Asteraceae* (*Compositae*) (112), *Poaceae* (*Gramineae*) (62), *Rosaceae* (44), *Fabaceae* (41) itd. Od ukupnog broja taksona 503 je bilo od ranije poznato iz literature, dok je 309 prvi put zabilježeno za područje Klekovače. Našim istraživanjima nije potvrđen 21 takson, jedna pridošlica je prvi put registrovana za područje Bosne i Hercegovine, dok je za jednu gajenu vrstu prvi put utvrđeno da se subsponsano širi.

Od ukupnog broja registrovanih vrsta, prema Šiliću (1992–1995), 52 su rijetki taksoni, 37

osjetljivi, 6 kritično ugroženi i 3 nedovoljno poznati. Sa Aneksa II Direktive o staništima EU (Council of the European Communities, 1992) na Klekovači se nalaze: *Campanula serrata*, *Cypripedium calceolus*, *Scilla litardierei*, *Arabis scopoliana*, *Tozzia alpina* subsp. *carpathica* i *Eryngium alpinum*. Prisustvo taksona *Campanula serrata* i *Tozzia alpina* subsp. *carpathica* na ovoj planini nije još sasvim pouzdano i biće tema budućih naučnih rasprava, obzirom da sakupljeni materijal treba uporediti sa materijalom sa susjednih područja.

Fitogeografska i ekološka analiza flore ovom prilikom nije urađena, jer je rad zamišljen kao što potpuniji inventar vaskularne flore, uključujući njenu taksonomsku strukturu i pregled podataka o rasprostranjenju svakog taksona na planini Klekovači. Ovom interesantnom problematikom bavićemo se na drugom mjestu, kada budemo detaljnije analizirali biogeografski položaj istraživane planine u sistemu dinarskih planina.

Tabela 1. Spisak vaskularnih biljaka planine Klekovače sa lokalitetima na kojima su registrovane / Table 1. List of vascular plants of Klekovača Mt with localities

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovao / First time registered by	Nalazišta / Localities
1	<i>Abies alba</i> Miller	Fiala 1892	L1, L3-L86, L89-L91, L94, L97-L98, L100, L102-L103, L105-L111, L123, L126-L127, L130-L131, L147, L161, L164, L169-L171, L174
2	<i>Acer campestre</i> L. subsp. <i>campestre</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L79, L121
3	<i>Acer obtusatum</i> Waldst. et Kit. ex Willd.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L12, L15, L40, L71, L79-L86, L170-L171
4	<i>Acer platanoides</i> L. subsp. <i>platanoides</i> **	<i>Nova / New for the area</i>	L38, L47, L90, L98, L104, L127, L136, L139_L140, L163, L166, L169-L172
5	<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2-L5, L7, L9-L29, L31-L46, L48-L51, L53-L57, L59-L63, L65, L67-L68, L70-L82, L85-L93, L95-L99, L104, L106-L109, L111, L114-L115, L118, L121-L124, L126, L139, L147, L161, L164, L167, L169, L174
6	<i>Achillea abrotanoides</i> (Vis.) Vis.	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
7	<i>Achillea clavennae</i> L.	Fiala 1892	L120, L132, L136, L140, L144, L162, L173
8	<i>Achillea distans</i> Waldst. et Kit. ex Willd. subsp. <i>distans</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L108, L118, L122-L123, L139, L146-L147
9	<i>Achillea linguata</i> Waldst. et Kit.	Fiala 1892	L125, L127, L137, L142, L163
10	<i>Achillea millefolium</i> L. subsp. <i>millefolium</i>	Tregubov 1941	L15-L16, L62-L63, L79, L111, L114, L116-L117, L128, L148, L152-L153, L155-L156, L171-L172, L174
11	<i>Aconitum lycoctonum</i> L. subsp. <i>neapolitanum</i> (Ten.) Nyman	<i>Nova / New for the area</i>	L98, L118, L120, L127, L138-L139, L144, L164, L173
12	<i>Aconitum lycoctonum</i> L. subsp. <i>vulparia</i> (Reichenb.) Nyman	Tregubov 1941	L2, L8, L17, L29, L32, L37-L39, L51, L75, L87, L90-L91, L93-L97, L124, L126, L129
13	<i>Aconitum napellus</i> L. subsp. <i>tauricum</i> (Wulfen) Gáyer	Tregubov 1941 (kao A. <i>tauricum</i>)	L153
14	<i>Aconitum variegatum</i> L. subsp. <i>nasutum</i> (Fischer ex Reichenb.) Götz	Tregubov 1941 (kao A. <i>napellus</i>)	L100, L125, L136, L139
15	<i>Actaea spicata</i> L.	Fiala 1892	L15, L17-L18, L24-L25, L27-L39, L42, L45, L48-L49, L58, L63-L64, L69-L70, L72-L73, L76, L87-L88, L91, L95, L109, L124, L127, L139, L171
16	<i>Adenostyles alliariae</i> (Gouan) A.Kern. subsp. <i>alliariae</i>	Fiala 1892	L2, L7, L9, L11, L32, L37-L39, L42-L43, L46-L48, L51-L52, L63, L69, L75-L76, L78, L88-L89, L91-L92, L95-L101, L124-L127, L129, L131, L133-L134, L136, L145
17	<i>Adoxa moschatellina</i> L.	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L27, L37-L38, L47, L76, L78, L93, L95-L96, L100, L164

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
18	<i>Aegopodium podagraria</i> L.	Tregubov 1941	L1, L4, L10, L13, L15, L17, L20-L22, L29, L41, L54, L71, L76, L79, L122-L123, L126, L129, L130, L148, L154, L169-L172
19	<i>Aethionema saxatile</i> (L.) W. T. Aiton subsp. <i>saxatile</i>	Nova / New for the area	L168
20	<i>Aethusa cynapium</i> L. subsp. <i>cynapium</i>	Nova / New for the area	L4, L171
21	<i>Agrimonia procera</i> Wallr.	Bucalo et al. 2008 (kao A. eupatorioides)	L6, L16, L18, L128, L169, L172
22	<i>Agrostis alpina</i> Scop.	Nova / New for the area	L136
23	<i>Agrostis capillaris</i> L.	Nova / New for the area	L17-L18, L148
24	<i>Agrostis stolonifera</i> L. subsp. <i>stolonifera</i>	Tregubov 1941	L109-L110, L114, L116-L117
25	<i>Ajuga genevensis</i> L.	Nova / New for the area	L148
26	<i>Ajuga pyramidalis</i> L. subsp. <i>pyramidalis</i>	Nova / New for the area	L144
27	<i>Ajuga reptans</i> L.	Tregubov 1941	L1, L4-L6, L8-L10, L13-L15, L17-L43, L45-L46, L49-L50, L54-L61, L63-L69, L71-L76, L78-L79, L83, L86, L94, L97, L102, L105-L109, L119, L124, L157, L161, L169-L172
28	<i>Alchemilla velebatica</i> (Janch.) Degen	Tregubov 1941	L1-L2, L11, L99, L101-L102, L120, L127, L131-L134, L136-L137, L139, L142, L144
29	<i>Alchemilla xanthochlora</i> Rothm.	Fiala 1892 (kao A. alpina)	L1, L113, L119, L125, L128, L130-L132, L134, L136, L146, L153, L156, L169-L172
30	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L. subsp. <i>plantago-aquatica</i> **	Nova / New for the area	L10, L160-L161
31	<i>Alliaria petiolata</i> (M. Bieb.) Cavara et Grande	Nova / New for the area	L11, L127
32	<i>Allium carinatum</i> L. subsp. <i>pulchellum</i> (G. Don) Bonnier et Layens	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L127, L136, L138-L139, L146, L163-L164
33	<i>Allium ursinum</i> L.	Tregubov 1941	L10, L23, L37, L75-L76, L78, L87-L89, L92, L124
34	<i>Allium victorialis</i> L.	Fiala u Beck-Mannagetta 1903	L51, L113, L121
35	<i>Alyssoides utriculata</i> (L.) Medik.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L140, L167-L168, L173
36	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	Nova / New for the area	L172
37	<i>Anacamptis morio</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase subsp. <i>mario</i> *	Nova / New for the area	L169, L171
38	<i>Anemone lactea</i> L.	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L131
39	<i>Anemone baldensis</i> L.	Fiala 1892	L132-L133, L136

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
40	<i>Anemone nemorosa</i> L.	Tregubov 1941	L1, L4, L7-L9, L12, L14-L15, L18-L26, L28-L32, L34-L43, L45-L46, L48-L52, L55-L57, L59-L61, L63, L69-L71, L73-L76, L78-L79, L81-L86, L91, L96-L98, L108, L119, L124, L128-L129, L137, L140, L142, L154, L164, L169-L171
41	<i>Angelica sylvestris</i> L.	Tregubov 1941	L1-L2, L4, L10-L11, L20, L48, L57, L59, L63, L71, L78, L87, L95, L98, L100, L109, L122, L124-L128, L130, L134, L136, L139, L157, L167, L169, L171-L174
42	<i>Antennaria dioica</i> (L.) Gaertn.	<i>Nova / New for the area</i>	L119, L121, L155-L156
43	<i>Anthemis cotula</i> L.	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
44	<i>Anthericum liliago</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L142, L163
45	<i>Anthericum ramosum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L84, L170
46	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L. subsp. <i>odoratum</i> **	<i>Nova / New for the area</i>	L1, L112, L125, L137, L140, L142, L145, L148, L151-L152, L156, L169
47	<i>Anthriscus nitida</i> (Wahlenb.) Garcke	Fiala 1892 (kao <i>A. alpestris</i>)	L37-L38, L47, L49, L75-L76, L78, L88, L91
48	<i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm. subsp. <i>sylvestris</i> **	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L172
49	<i>Anthyllis montana</i> L. subsp. <i>jacquinii</i> (A.Kern.) Hayek	Fiala 1892	L136
50	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>alpestris</i> Ascherson et Graebner	Fiala 1892	L101, L132, L136-L139, L141, L144, L163, L173
51	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. subsp. <i>polyphylla</i> (DC.) Nyman	<i>Nova / New for the area</i>	L104, L148, L153, L168, L171-L172
52	<i>Aquilegia nigricans</i> Baumg. subsp. <i>nigricans</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L11, L16, L50, L71, L96, L98, L121, L127, L132, L134, L136, L138-L140, L142-L144, L163, L167-L171
53	<i>Arabisopsis thaliana</i> (L.) Heynh.	Tregubov 1941	L116
54	<i>Arabis alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i>	Fiala 1892	L2, L11, L37-L38, L47, L76, L100-L101, L126, L133-L134, L136, L139-L140, L164-L167, L173
55	<i>Arabis collina</i> Ten.	Bucalo et al. 2008 (kao <i>A. muralis</i>)	L123, L164, L169, L173
56	<i>Arabis glabra</i> (L.) Bernh.	<i>Nova / New for the area</i>	L104, L121, L139, L146
57	<i>Arabis hirsuta</i> (L.) Scop.	Bucalo et al. 2008	L98, L104, L108, L133, L139, L143, L145, L148, L164, L168, L170, L172-L173
58	<i>Arabis scopoliana</i> Boiss.	Fiala 1892	L11, L100, L102, L127, L132, L136, L138, L162, L164, L167

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
59	<i>Arabis sudetica</i> Tausch*	Fiala 1892	L132
60	<i>Arctium lappa</i> L. subsp. lappa	<i>Nova / New for the area</i>	L172-L173
61	<i>Arctium tomentosum</i> Miller	Bucalo et al. 2008	L174
62	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) Spreng.	Fiala 1892	L99
63	<i>Aremonia agrimonoides</i> (L.) DC. subsp. agrimonoides	Tregubov 1941	L4-L10, L12-L51, L53-L61, L63-L76, L78-L86, L93-L94, L97-L98, L105-L109, L111, L115, L122, L124, L164, L169-L171
64	<i>Arenaria serpyllifolia</i> L. subsp. serpyllifolia	Bucalo et al. 2008	L164, L173
65	<i>Armoracia rusticana</i> P. Gaertn., B. Mey. et Scherb.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
66	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Beauv. ex J. et C. Presl subsp. elatius	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L151, L158, L172
67	<i>Artemisia absinthium</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
68	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172-L173
69	<i>Arum maculatum</i> L.	Bucalo et al. 2008	L49, L98, L164
70	<i>Arunceus dioicus</i> (Walter) Fernald	Bucalo et al. 2008	L7, L13, L52, L91, L95-L96, L139, L164-L165
71	<i>Asarum europaeum</i> L. subsp. europaeum	Tregubov 1941	L5-L9, L12-L22, L24-L25, L27-L30, L33, L35-L37, L40-L41, L45-L46, L48-L50, L54-L55, L57-L59, L62-L65, L68, L70-L74, L79, L82, L84, L86-L87, L89, L95, L105-L106, L109, L111, L121, L124, L128, L139, L154, L164, L169-L171
72	<i>Asperula aristata</i> L. f. subsp. scabra (J. et C. Presl) Nyman	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L138-L139
73	<i>Asperula cynanchica</i> L. subsp. cynanchica	<i>Nova / New for the area</i>	L170
74	<i>Asperula tinctoria</i> L. subsp. tinctoria	<i>Nova / New for the area</i>	L150
75	<i>Asphodelus albus</i> Mill. subsp. albus	Beck-Mannagetta 1903	L112-L113, L119, L128, L168
76	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L165
77	<i>Asplenium fissum</i> Willd.	Fiala 1892	L138
78	<i>Asplenium ruta-muraria</i> L. subsp. ruta-muraria	Bucalo et al. 2008	L164, L173
79	<i>Asplenium scolopendrium</i> L.	Tregubov 1941	L25, L29, L37-L39, L63, L76
80	<i>Asplenium trichomanes</i> L. subsp. quadrivalens D. E. Mey.	Tregubov 1941 (kao A. trichomanes)	L11, L37-L39, L41, L47, L76, L93, L98, L122-L123, L127, L139-L140, L162, L164-L166
81	<i>Asplenium viride</i> Huds.	Fiala 1892	L3, L11, L29, L33-L35, L37-L39, L41, L47, L52-L53, L63, L72, L76, L96, L98, L102, L111, L127, L138, L144, L165

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
82	<i>Astragalus glycyphyllos</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L16-L17, L40, L148, L171-L172
83	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>elatior</i> (Friw.) K. Maý* (kao <i>A. m.</i> subsp. <i>montana</i>)	Handel-Mazzetti et al. 1905/06 (kao <i>A. m.</i> subsp. <i>montana</i>)	L1, L11, L100, L102-L103, L120, L127, L129, L131-L134, L136-L137, L139, L142-L145
84	<i>Astrantia major</i> L. subsp. <i>major</i> *	Fiala 1892 (kao <i>A. major</i>)	L93, L97-L98, L167
85	<i>Athamanta turbith</i> (L.) Brot. subsp. <i>haynaldii</i> (Borbás et R. Uechtr.) Tutin	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L93, L135, L138-L139, L145
86	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	Tregubov 1941	L4, L7, L13, L16-L22, L24-L39, L41-L42, 45-L50, L53-L55, L57-L60, L63, L66, L70-L74, L76, L87-L88, L91, L95-L96, L124, L126, L130, L169, L171-L172
87	<i>Atropa belladonna</i> L. subsp. <i>belladonna</i>	Fiala 1892	L16, L29, L34-L37, L41, L50, L62-L63, L67-L68, L71, L76-L77, L110-L111, L114-L116, L170-L171, L174
88	<i>Barbarea vulgaris</i> R. Br.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
89	<i>Bartsia alpina</i> L.	Fiala 1891b	L132, L136-L137
90	<i>Belladiochloa violacea</i> (Bellardi) Chiov.	<i>Nova / New for the area</i>	L153
91	<i>Bellidiostyum michelii</i> Cass.*	Fiala 1892	L131-L132, L136
92	<i>Bellis perennis</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L171-L172
93	<i>Berberis vulgaris</i> L. subsp. <i>vulgaris</i>	Fiala 1891b	L135
94	<i>Betula pendula</i> Roth	<i>Nova / New for the area</i>	L113, L119
95	<i>Biscutella laevigata</i> L. subsp. <i>laevigata</i>	Fiala 1892	L99-L102, L104, L120, L127, L135-L143, L145-L146, L153, L167, L173
96	<i>Blechnum spicant</i> (L.) Roth	Fiala 1891b	L38
97	<i>Blysmus compressus</i> (L.) Panzer ex Link	<i>Nova / New for the area</i>	L156, L158
98	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Swartz	Fiala 1892	L119, L153
99	<i>Brachypodium pinnatum</i> (L.) Beauv. ssp. <i>pinnatum</i>	Bucalo et al. 2008	L81-L86, L139, L149, L164, L170-L171
100	<i>Brachypodium sylvaticum</i> (Huds.) P. Beauv. subsp. <i>sylvaticum</i>	Bucalo et al. 2008	L15, L17-L18, L20, L39-L41, L44-L45, L49, L51, L73-L76, L78-L79, L169, L171, L174
101	<i>Brassica napus</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
102	<i>Brassica nigra</i> (L.) W. D. J. Koch	<i>Nova / New for the area</i>	L172
103	<i>Briza media</i> L. subsp. <i>elatior</i> (Sibth. et Sm.) Rohlens	<i>Nova / New for the area</i>	L121, L148, L151-L153, L156, L158, L172
104	<i>Bromus arvensis</i> L. subsp. <i>arvensis</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
105	<i>Bromus benekenii</i> (Lange) Trimen	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L76, L139, L174
106	<i>Bromus erectus</i> Hudson subsp. erectus	<i>Nova / New for the area</i>	L120, L136, L138-L140, L144, L149, L162-L163, L168-L170, L172
107	<i>Bromus hordeaceus</i> L. subsp. hordeaceus	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L158, L172
108	<i>Bromus pannonicus</i> Kummer et Sendtner subsp. pannonicus	<i>Nova / New for the area</i>	L86, L169
109	<i>Bupthalmum salicifolium</i> L. subsp. salicifolium*	Tregubov 1941	L11, L15, L52, L79-L80, L82, L86, L107-L108, L117, L120, L127, L137, L142, L148, L163-L164, L167, L170-L173
110	<i>Bupleurum falcatum</i> L. subsp. cernuum (Ten.) Arcang.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L127, L138-L139, L145, L163
111	<i>Calamagrostis epigejos</i> (L.) Roth subsp. epigejos**	Tregubov 1941	L62-L63, L104, L107-L108, L110-L122, L139, L148, L151, L155, L169
112	<i>Calamagrostis varia</i> (Schrad.) Host subsp. varia	Tregubov 1941	L23, L43, L80, L82, L86, L98, L100, L104, L136-L137, L140, L142, L145, L164
113	<i>Calepina irregularis</i> (Asso) Thell.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
114	<i>Caillanthemum coriandrifolium</i> Rchb.	Fiala 1891b	L96, L101-L102, L132-L134, L138
115	<i>Caillitriche palustris</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L158, L160
116	<i>Caltha palustris</i> L.	Bucalo et al. 2008	L4, L10, L14, L41, L76, L157-L160, L169, L171
117	<i>Calystegia sepium</i> (L.) R. Br. subsp. sepium	<i>Nova / New for the area</i>	L172
118	<i>Campanula cervicaria</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L147
119	<i>Campanula cochlearifolia</i> Lam.	Tregubov 1941	L100, L138, L162
120	<i>Campanula glomerata</i> L. subsp. glomerata	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L93, L104, L120, L125, L136-L137, L139-L142, L172-L173
121	<i>Campanula patula</i> L. subsp. epigaea (Janka ex Degen) Hayek	Bucalo et al. 2008	L13, L71, L108, L119, L123, L128, L148, L152-L153, L164, L169, L172
122	<i>Campanula rapunculoides</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L41
123	<i>Campanula rotundifolia</i> L. subsp. rotundifolia	Bucalo et al. 2008	L136, L139, L142, L163-L164, L173
124	<i>Campanula scheuchzeri</i> Vill.	Tregubov 1941	L99-L100, L132, L135-L136, L140-L141
125	<i>Campanula serrata</i> (Kit. ex Schult.) Hendrych	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L136 (nije potvrđena / not confirmed - navodi se za vršni region Velike Klekovače)
126	<i>Campanula thyrsoides</i> L. subsp. carniolica (Sündl.) Podlech	Abadžić et Šilić 1990 (kao <i>C. thyrsoides</i> subsp. thyrsoides)	L104, L127, L136, L140-L141, L167, L173
127	<i>Campanula trachelium</i> L. subsp. trachelium	<i>Nova / New for the area</i>	L98, L136, L145-L146, L171, L173

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
128	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. subsp. <i>bursa-pastoris</i>	Nova / New for the area	L172
129	<i>Cardamine bulbifera</i> (L.) Crantz	Fiala 1892	L11, L15, L20-L28, L37, L39, L46, L49-L50, L59, L63-L64, L69-L71, L75, L78-L79, L91, L98, L108-L109, L122, L124, L126, L128, L140, L145, L171
130	<i>Cardamine enneaphyllus</i> (L.) Crantz	Fiala 1892	L2, L4, L7, L9, L11, L21-L22, L29, L37-L39, L41-L43, L45-L47, L51-L53, L63, L69, L72, L75-L76, L78, L97-L98, L109, L124, L127
131	<i>Cardamine flexuosa</i> With.	Tregubov 1941	L4, L63, L93, L161
132	<i>Cardamine hirsuta</i> L.	Nova / New for the area	L169
133	<i>Cardamine impatiens</i> L. subsp. <i>impatiens</i>	Bucalo et al. 2008	L171-L174
134	<i>Cardamine kitaibelii</i> Bech.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L22, L37, L39, L41
135	<i>Cardamine trifolia</i> L.	Fiala 1891b	L1, L7-L10, L13-L15, L19-L22, L29, L31-L32, L37-L39, L41-L43, L45-L46, L49-L51, L60, L63-L64, L70-L72, L76, L78, L95, L164, L169, L171
136	<i>Cardamine waldsteinii</i> Dyer	Fiala 1892	L2, L10, L16, L37-L39, L41, L48, L50, L54, L70, L73, L76, L90, L95-L96, L126, L161
137	<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv. subsp. <i>draba</i>	Nova / New for the area	L172
138	<i>Carduus acanthoides</i> L.	Nova / New for the area	L80, L148, L152, L169, L172
139	<i>Carduus carduelis</i> (L.) Gren.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L1, L11, L82, L98, L100-L101, L104, L120, L125, L127, L131, L134, L136, L138-L142, L145-L146, L173
140	<i>Carduus collinus</i> Waldst. et Kit. subsp. <i>cylindricus</i> (Borbás) Soó	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1983	L137-L138
141	<i>Carduus crispus</i> L. subsp. <i>crispus</i>	Tregubov 1941	L100
142	<i>Carduus personata</i> (L.) Jacq. subsp. <i>albidus</i> (Adamović) Kazmi	Fiala 1892 (kao <i>C. personata</i>)	L2, L91-L92, L96, L161
143	<i>Carex atrata</i> L. subsp. <i>aterrima</i> (Hoppe) Čelak.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L133, L144
144	<i>Carex brizoides</i> L.	Nova / New for the area	L130, L156, L158
145	<i>Carex caryophylla</i> Latourr.	Nova / New for the area	L119, L148, L152-L153, L158, L169, L171
146	<i>Carex cuprina</i> (Sándor ex Heuff.) Nendtv. ex A. Kern.*	Nova / New for the area	L158
147	<i>Carex digitata</i> L.	Tregubov 1941	L1, L3-L5, L13-L15, L18-L20, L27, L40, L49, L52, L63, L71-L72, L79-L80, L84, L111, L117, L121, L142, L153, L158, L170-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
148	<i>Carex distans</i> L. subsp. <i>distans</i> **	Nova / New for the area	L158-L159, L169, L171-L172
149	<i>Carex divulsa</i> Stokes subsp. <i>divulsa</i>	Nova / New for the area	L154
150	<i>Carex echinata</i> Murray subsp. <i>echinata</i> **	Nova / New for the area	L158-L159
151	<i>Carex ferruginea</i> Scop. subsp. <i>ferruginea</i>	Milanović et al. 2011	L120, L144
152	<i>Carex flacca</i> Schreb. subsp. <i>flacca</i>	Bucalo et al. 2008	L20, L51-L52, L71, L80-L86, L104, L113, L119-L120, L127, L130, L135, L137, L142, L144-L145, L153, L156, L158-L159, L163-L164, L169-L172
153	<i>Carex flava</i> L.	Nova / New for the area	L4, L156, L158-L159, L169, L171
154	<i>Carex hirta</i> L.	Bucalo et al. 2008	L17-L18, L148, L155, L158, L169, L171-L172, L174
155	<i>Carex kitaibeliana</i> Degen ex Bech.	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L11, L99-L101, L103, L127, L132, L136-L137, L139-L140, L142-L144, L162-L163
156	<i>Carex leporina</i> L.*	Tregubov 1941	L117, L172, L174
157	<i>Carex montana</i> L.	Nova / New for the area	L81, L83, L153, L155, L170-L171
158	<i>Carex ornithopoda</i> Willd. subsp. <i>ornithopoda</i>	Fiala 1892	L13, L98, L104, L133, L136-L138, L142-L143, L153, L164, L170-L171
159	<i>Carex pairae</i> F. W. Schultz	Bucalo et al. 2008	L78, L113, L139, L148, L158, L160
160	<i>Carex pallescens</i> L.	Bucalo et al. 2008	L99, L119, L128, L148, L152-L153, L155-L158, L169, L171-L172
161	<i>Carex panicea</i> L.	Nova / New for the area	L156, L158, L160
162	<i>Carex paniculata</i> L. subsp. <i>paniculata</i>	Nova / New for the area	L157-L160, L170
163	<i>Carex pendula</i> Huds.	Nova / New for the area	L10, L54, L158, L169, L171
164	<i>Carex pilosa</i> Scop.	Nova / New for the area	L4, L10, L17, L158
165	<i>Carex remota</i> L. subsp. <i>remota</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L10, L76, L158, L169, L171-L172, L174
166	<i>Carex spicata</i> Huds. subsp. <i>spicata</i> *	Nova / New for the area	L113, L148, L153, L158
167	<i>Carex sylvatica</i> Huds. subsp. <i>sylvatica</i>	Tregubov 1941	L4, L6-L10, L13-L25, L27-L32, L34-L42, L44-L46, L48-L50, L53-L55, L57-L60, L63-L64, L66, L69-L74, L76, L78-L79, L91, L94, L98, L106, L109, L130, L153, L156, L158, L169-L172
168	<i>Carex tomentosa</i> L.*	Nova / New for the area	L158, L169, L171
169	<i>Carlina acanthifolia</i> All. subsp. <i>utzkia</i> (Hacq.) Meusel et Kästner	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L6, L84, L104, L147, L163
170	<i>Carlina acaulis</i> L. subsp. <i>caulescens</i> (Lam.) Schübl. et G.Martens	Handel-Mazzetti et al. 1905/06 (kao <i>C. aggregata</i>)	L104, L118, L120, L136-L137, L139, L142, L147-L148, L163, L169, L172
171	<i>Carlina vulgaris</i> L. subsp. <i>vulgaris</i>	Nova / New for the area	L172

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
172	<i>Carpinus betulus</i> L.	Nova / New for the area	L171
173	<i>Carum carvi</i> L.	Nova / New for the area	L10, L148, L155, L169, L171-L172
174	<i>Centaurea jacea</i> L. subsp. <i>haynaldii</i> (Hayek) Hayek	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L125, L136, L139-L140, L142, L144
175	<i>Centaurea jacea</i> L. subsp. <i>jacea</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L82, L86, L112, L147-L148, L153, L155, L169-L173
176	<i>Centaurea kotschyana</i> Heuff.	Fiala 1892	L100, L118, L120, L125, L127, L136, L139-L140, L145-L146, L167, L173
177	<i>Centaurea macroptilon</i> Borbás	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L147
178	<i>Centaurea pannonica</i> (Heuffel) Simonkai	Nova / New for the area	L156
179	<i>Centaurea scabiosa</i> L. subsp. <i>scabiosa</i>	Nova / New for the area	L15, L79-L80, L82, L113, L119, L148, L151, L172
180	<i>Centaureum erythraea</i> Rafn subsp. <i>erythraea</i>	Nova / New for the area	L6
181	<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	Nova / New for the area	L15, L81-L82, L84-L85, L170-L171
182	<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	Beck-Mannagetta 1903	L14-L15, L71, L79-L80, L82-L84, L86, L169-L171
183	<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L. C. M. Richard	Nova / New for the area	L51, L144
184	<i>Cerastium arvense</i> L. subsp. <i>molle</i> (Vill.) Arcang.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L120, L136-L137, L139-L140, L142, L144, L167, L173
185	<i>Cerastium brachypetalum</i> Pers. subsp. <i>brachypetalum</i>	Bucalo et al. 2008	L148, L152, L168-L169, L172-L174
186	<i>Cerintho glabra</i> Mill. subsp. <i>glabra</i>	Fiala 1892 (kao <i>C. alpina</i>)	L2, L102-L103, L127, L131, L136-L137, L139, L142, L167
187	<i>Chaenorhinum minus</i> (L.) Lange subsp. <i>minus</i>	Nova / New for the area	L173
188	<i>Chaerophyllum aureum</i> L.	Tregubov 1941	L1, L11, L43, L75-L76, L78, L91, L93-L94, L97-L99, L104, L118, L120, L123, L125, L127-L129, L136-L137, L139-L140, L142, L146, L148, L164, L167, L169, L173
189	<i>Chaerophyllum hirsutum</i> L. subsp. <i>hirsutum</i> *	Fiala 1892	L10, L130, L157, L174
190	<i>Chaerophyllum temulum</i> L.*	Nova / New for the area	L42, L70
191	<i>Chelidonium majus</i> L. subsp. <i>majus</i> **	Nova / New for the area	L172
192	<i>Chenopodium album</i> L. subsp. <i>album</i> **	Nova / New for the area	L172
193	<i>Chenopodium bonus-henricus</i> L.	Nova / New for the area	L172
194	<i>Chrysosplenium alternifolium</i> L.	Fiala u Beck-Mannagetta 1923	L25, L33, L37, L75, L78, L88, L100, L117, L126
195	<i>Circaea alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i> **	Tregubov 1941	L37-L39
196	<i>Circaea lutetiana</i> L. subsp. <i>lutetiana</i> **	Fiala u Beck-Mannagetta 1927	L4, L19, L27, L31, L33, L49, L57, L61, L63, L66, L87
197	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	Tregubov 1941	L63, L68, L111, L114-L117, L132, L140, L143, L148, L167, L169, L171-L174

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
198	<i>Cirsium canum</i> (L.) All.	Tregubov 1941	L87-L88, L121, L124
199	<i>Cirsium eriophorum</i> (L.) Scop.	Tregubov 1941	L8, L19, L63, L68, L84, L108, L118-L119, L121-L123, L153, L169, L172-L173
200	<i>Cirsium erisithales</i> (Jacq.) Scop.	Fiala 1892	L5, L7-19, L11, L17, L20, L32, L39, L43, L45, L48, L51-L52, L56-L57, L63, L65, L75, L81, L86, L93, L95, L97-L101, L103-L106, L109, L112, L118, L122, L127-L128, L131, L136, L141, L164, L167, L169-L170, L173
201	<i>Cirsium palustre</i> (L.) Coss. ex Scop.	<i>Nova / New for the area</i>	L158, L169
202	<i>Cirsium pannonicum</i> (L.f.) Link	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L83, L147, L170
203	<i>Cirsium waldsteinii</i> Rouy	<i>Nova / New for the area</i>	L10
204	<i>Cirsium rivulare</i> (Jacq.) All.	<i>Nova / New for the area</i>	L130, L158, L160
205	<i>Clematis recta</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L80, L82, L86, L170-L171
206	<i>Clematis vitalba</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L38, L71, L79-L81, L84, L170-L171
207	<i>Clinopodium acinos</i> (L.) Kuntze*	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1983	L121, L136, L139, L168, L173
208	<i>Clinopodium menthifolium</i> (Host) Stace subsp. <i>menthifolium</i> *	<i>Nova / New for the area</i>	L12, L40, L71, L168, L170
209	<i>Clinopodium vulgare</i> L. subsp. <i>vulgare</i>	Tregubov 1941	L14, L18, L20, L60, L62-L63, L68, L104, L107-L109, L111, L113, L117-L119, L122-L123, L146, L148, L164, L168-L172
210	<i>Colchicum autumnale</i> L.	Bucalo et al. 2008	L8, L125, L128, L130, L146, L148, L151, L153-L154, L156, L161, L169, L171-L172
211	<i>Convallaria majalis</i> L.	Tregubov 1941	L71, L80-L86, L120, L127, L142, L163, L170-L171
212	<i>Convulvulus arvensis</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L169, L171
213	<i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.	Fiala 1891b	L4, L10
214	<i>Cornus mas</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L54
215	<i>Cornus sanguinea</i> L. subsp. <i>sanguinea</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L79
216	<i>Coronilla vaginalis</i> Lam.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L127, L140, L144, L163, L170
217	<i>Corydalis cava</i> (L.) Schweigg. et Körte subsp. <i>cava</i>	Bucalo et al. 2008	L37, L41, L75, L126
218	<i>Corylus avellana</i> L.	Tregubov 1941	L12-L19, L22, L40, L45, L49-L51, L54-L55, L63, L67, L70-L73, L75-L76, L79, L81-L83, L86, L149, L169-L171
219	<i>Cotoneaster integerrimus</i> Medik.	Fiala 1892	L2, L127, L136, L139, L163

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
220	<i>Cotoneaster tomentosus</i> (Aiton) Lindl. *	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L52, L139
221	<i>Crataegus monogyna</i> Jacq.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L12, L14-L15, L18, L40, L71, L79, L81-L83, L86, L104, L112-L113, L119, L147, L170-L171
222	<i>Crepis biennis</i> L.	Tregubov 1941	L111, L114-L118, L123, L148, L153, L169, L172-L174
223	<i>Crepis conyzifolia</i> (Gouan) A. Kern. subsp. <i>conyzifolia</i> **	Nova / New for the area	L119, L148, L152-L153
224	<i>Crepis mollis</i> (Jacq.) Asch. subsp. <i>succisifolia</i> (All.) Dostál	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed (navodi se u pojasu klekovine)
225	<i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench	Nova / New for the area	L155
226	<i>Crepis pontana</i> (L.) Dalla Torre*	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L120, L125, L127, L129, L136-L137, L140-L145, L167-L168
227	<i>Crepis viscidula</i> Froel. subsp. <i>viscidula</i>	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed (navodi se za alpijski pojas)
228	<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill subsp. <i>albiflorus</i> (Kit. ex Schult.) Ces.	Nova / New for the area	L119, L149, L153
229	<i>Crocus vernus</i> (L.) Hill subsp. <i>vernus</i>	Fiala 1892	L8
230	<i>Cruciata glabra</i> (L.) Ehrend. subsp. <i>glabra</i> **	Tregubov 1941	L15, L30, L62-L63, L80-L86, L119, L121, L128, L146, L148, L152-L154, L156, L164, L169-L173
231	<i>Cruciata laevipes</i> Opiz	Nova / New for the area	L15, L79, L148, L156, L172
232	<i>Cuscuta europaea</i> L.	Nova / New for the area	L139, L155
233	<i>Cyanus triumfettii</i> (All.) Dostál ex Á. Löve et D. Löve subsp. <i>axillaris</i> (Čelak.) Štěpánek*	Fiala 1892	L99, L136, L140
234	<i>Cynoglossum officinale</i> L. subsp. <i>officinale</i> **	Nova / New for the area	L172
235	<i>Cynosurus cristatus</i> L.	Tregubov 1941	L29, L34, L148, L151-L152, L172
236	<i>Cypripedium calceolus</i> L.	Fiala 1891b	L52
237	<i>Cystopteris alpina</i> (Lam.) Desv.	Fiala 1892	L135, L139, L163
238	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh. subsp. <i>fragilis</i> *	Tregubov 1941	L11, L14, L19, L27, L37-L38, L47, L73, L76, L93, L98, L127, L132, L134, L142, L162, L164-L167
239	<i>Cystopteris montana</i> (Lam.) Desv.	Radojević et al. 1991	L37-L38, L54
240	<i>Cytisus hirsutus</i> L. subsp. <i>ciliatus</i> (Wahlenb.) Asch. et Graebn. *	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L80, L82, L84-L86, L135-L140, L144, L168-L169
241	<i>Cytisus hirsutus</i> L. subsp. <i>hirsutus</i> *	Nova / New for the area	L15, L79, L81, L136, L170
242	<i>Cytisus procumbens</i> (Waldst. et Kit. ex Willd.) Spreng	Nova / New for the area	L150

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
243	<i>Dactylis glomerata</i> L. subsp. glomerata	Tregubov 1941	L1, L9, L11, L62-L63, L76, L84, L93, L97-L98, L100, L104, L107-L108, L120-L123, L125, L127-L128, L130, L137-L140, L142, L145-L146, L148, L164, L168-L172
244	<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó subsp. incarnata	<i>Nova / New for the area</i>	L158, L160
245	<i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó subsp. maculata	Fiala 1892	L10, L28-L29, L106, L151
246	<i>Dactylorhiza saccifera</i> (Brongn.) Soó subsp. saccifera**	Bucalo et al. 2008	L4, L8, L15, L20, L41, L48, L71, L77, L169, L171, L174
247	<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	Fiala 1892	L76, L123, L136, L148, L152
248	<i>Dactylorhiza viridis</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase*	<i>Nova / New for the area</i>	L11, L20, L140, L143
249	<i>Daphne laureola</i> L. subsp. laureola	Fiala 1892	L15, L20-L21, L27, L29, L35, L40, L56, L109, L170-L171
250	<i>Daphne mezereum</i> L. subsp. mezereum**	Fiala 1892	L7, L11-L20, L22, L27, L29, L31-L32, L37-L41, L43, L45, L48, L50-L52, L54-L57, L60, L63, L65, L68, L70-L76, L78-L86, L90-L94, L96-L98, L100-L102, L106-L107, L109, L126-L127, L133, L170-L171
251	<i>Daucus carota</i> L. subsp. carota	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L169, L172
252	<i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P. Beauv. subsp. cespitosa	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L10, L18, L139, L154, L160
253	<i>Dianthus deltoides</i> L. subsp. deltoides	<i>Nova / New for the area</i>	L112, L148, L152
254	<i>Dianthus giganteus</i> d'Urv. subsp. croaticus (Borbás) Tutin	Beck-Mannagetta u Beck-Mannagetta 1909	L135-L136
255	<i>Dianthus integer</i> Vis. subsp. integer	Fiala u Beck-Mannagetta 1909	nije potvrđena / not confirmed
256	<i>Dianthus petraeus</i> Waldst. et Kit. subsp. petraeus	Fiala 1892	L99, L101, L104, L127, L136, L138-L140, L163, L173
257	<i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	Tregubov 1941	L6, L63, L67, L86, L98, L104, L107-L109, L116, L137, L139-L140, L142, L167-L168, L173
258	<i>Dioscorea communis</i> (L.) Caddick et Wilkin*	<i>Nova / New for the area</i>	L71, L83
259	<i>Dipsacus laciniatus</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
260	<i>Doronicum austriacum</i> Jacq. subsp. austriacum*	Fiala 1892	L2, L7, L10-L11, L24-L25, L29, L32, L37, L39, L48, L73, L75, L87-L88, L91, L93, L95-L101, L109, L124-L128, L130, L134, L158
261	<i>Doronicum columnae</i> Ten.	Tregubov 1941	L24-L25, L28, L63, L65, L142
262	<i>Dorycnium pentaphyllum</i> Scop. subsp. germanicum (Gremlii) Gams	Beck-Mannagetta 1927	L82, L84, L140, L150, L170

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
263	<i>Dryas octopetala</i> L. subsp. octopetala **	Fiala 1891b	L101-L102, L132, L136, L138
264	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Will.) H. P. Fuchs	Fiala u Beck-Mannagetta 1916	L17-L118
265	<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A. Gray	Bucalo et al. 2008	L1, L7, L9, L17-L22, L37-L39, L41-L42, L45-L49, L51, L54, L70-L71, L76, L78, L90-L91, L96, L128, L171
266	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	Tregubov 1941	L5, L7, L10, L12-L33, L37-L40, L44-L51, L54-L60, L62-L63, L66, L69-L76, L78, L86-L93, L95-L98, L105-L106, L109-L111, L120-L124, L126-L127, L139, L164-L165, L169, L171, L173
267	<i>Dryopteris villarii</i> (Bellardi) Schinz et Thell.	Fiala 1892	L132-L134
268	<i>Echium vulgare</i> L. subsp. vulgare	Tregubov 1941	L117, L172-L173
269	<i>Edraianthus graminifolius</i> (L.) A. DC. subsp. graminifolius	Fiala 1892	L11, L100-L101, L127, L136-L137, L139-L140, L162-L163
270	<i>Eleocharis mamillata</i> (H.Lindb.) H.Lindb. subsp. austrica (Hayek) Strandh.*	Nova / New for the area	L148, L160
271	<i>Eleocharis quinqueflora</i> (Hartmann) O.Schwarz	Nova / New for the area	L158
272	<i>Elymus caninus</i> (L.) L.	Nova / New for the area	L169
273	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould subsp. repens	Nova / New for the area	L171-L173
274	<i>Epilobium alpestre</i> (Jacq.) Krock.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L138-L139, L146, L161
275	<i>Epilobium angustifolium</i> L. subsp. angustifolium **	Tregubov 1941	L2, L7, L16, L24, L29, L34, L37, L50, L63-L64, L66, L68, L91, L98, L104, L107-L108, L110-L111, L114-L118, L121-L123, L125, L134, L136, L138-L139, L161, L168-L170, L173-L174
276	<i>Epilobium montanum</i> L.	Tregubov 1941	L4, L7, L16-L18, L24, L27, L29, L31, L33-L39, L41, L45, L47, L54, L58-L59, L62-L64, L76-L78, L89-L92, L98, L109, L111, L124, L139, L165-L166, L171
277	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	Nova / New for the area	L169
278	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz subsp. helleborine *	Nova / New for the area	L4, L9, L15-L20, L45, L79, L82, L170-L171
279	<i>Epipogium aphyllum</i> Sw.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L74 (nije potvrđena / not confirmed)
280	<i>Equisetum arvense</i> L.	Nova / New for the area	L130, L157-L160, L169
281	<i>Equisetum palustre</i> L.	Nova / New for the area	L10, L169-L170, L172
282	<i>Erica carnea</i> L.*	Nova / New for the area	L52, L83-L84, L102, L135, L137, L142, L170-L171
283	<i>Erigeron acris</i> L. subsp. acris	Nova / New for the area	L173

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
284	<i>Erigeron annuus</i> (L.) Desf. subsp. <i>septentrionalis</i> (Fernald et Wiegand) Wagenitz	Bucalo et al. 2008	L172-L174
285	<i>Erigeron atticus</i> Vill.	Tregubov 1941	L120, L136, L163
286	<i>Erigeron glabratus</i> Hoppe et Hornsch. ex Bluff et Fingerh.	Fiala 1892 (kao <i>E. alpinus</i>)	L96, L127, L133, L136, L139, L164
287	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	<i>Nova / New for the area</i>	L158-L159
288	<i>Eryngium alpinum</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L11, L93, L98-L100, L103-L104, L120, L125, L127, L129, L135-L143, L145-L146, L167
289	<i>Euonymus latifolius</i> (L.) Mill.	Bucalo et al. 2008	L17-L18, L55, L72, L76
290	<i>Euonymus verrucosus</i> Scop.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L15, L54, L85, L123, L147, L149, L171
291	<i>Eupatorium cannabinum</i> L. subsp. <i>cannabinum</i>	Tregubov 1941	L12, L16, L49, L115, L169, L171, L174
292	<i>Euphorbia amygdaloides</i> L. subsp. <i>amygdaloides</i>	Tregubov 1941	L4, L6, L11, L13-L31, L33-L39, L41, L43, L45-L47, L49, L52, L54-L57, L59-L62, L64-L66, L68-L69, L71-L73, L76, L79, L86, L90, L93-L94, L97-L98, L106-L107, L110, L116-L117, L127, L169-L172
293	<i>Euphorbia carniolica</i> Jacq.	Bucalo et al. 2008	L4, L7-L10, L13-L21, L45-L47, L49-L52, L70-L71, L73, L76, L83-L84, L97-L98, L125, L154-L155, L169-L171
294	<i>Euphorbia dulcis</i> L.	Bucalo et al. 2008	L71, L75, L85, L98, L128, L164
295	<i>Euphorbia illirica</i> Lam.	<i>Nova / New for the area</i>	L153-L154, L158
296	<i>Euphorbia platyphyllos</i> L. subsp. <i>platyphyllos</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L171
297	<i>Euphorbia verrucosa</i> L. *	<i>Nova / New for the area</i>	L149
298	<i>Euphrasia rostkoviana</i> Hayne subsp. <i>rostkoviana</i>	Tregubov 1941	L6, L29, L34, L54, L148
299	<i>Euphrasia salisburgensis</i> Funck	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139
300	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Tregubov 1941	L4-L7, L10, L12-L83, L86-L91, L93-L98, L105-L111, L114, L123, L130, L140, L1161, L164, L169-L171, L174
301	<i>Ferulago sylvatica</i> (Besser) Rchb. subsp. <i>sylvatica</i>	Beck-Mannagetta 1927	L82-L83, L86, L150, L170
302	<i>Festuca alfrediana</i> Foggi et Signorini subsp. <i>durmitorea</i> D. Lakušić et Fojg*	<i>Nova / New for the area</i>	L136-L137, L141
303	<i>Festuca altissima</i> All.	Tregubov 1941	L12-L17, L29, L35-L38, L41, L45-L46, L48, L58, L63-L64, L68-L69, L76, L78, L83, L88, L95, L98, L136, L162, L169-L170
304	<i>Festuca amethystina</i> L. subsp. <i>amethystina</i>	Bucalo et al. 2008	L104, L108, L142, L145-L146, L164

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
305	<i>Festuca bosniaca</i> Kumm. et Sendtn. subsp. <i>bosniaca</i>	Tregubov 1941	L98-L99, L101, L120-L121, L127, L131, L134, L136-L138, L142-L143, L145, L167, L170, L173
306	<i>Festuca drymeja</i> Mert. et W.D.J.Koch	Bucalo et al. 2008	L10, L13-L14, L21, L37-L40, L43, L46, L51, L53-L54, L71-L72, L76, L86, L169, L171
307	<i>Festuca gigantea</i> (L.) Vill.	Bucalo et al. 2008	L14, L76-L77
308	<i>Festuca heterophylla</i> Lam.	Tregubov 1941	L85
309	<i>Festuca nigrescens</i> Lam.	<i>Nova / New for the area</i>	L136, L163
310	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L151, L169, L172
311	<i>Festuca rubra</i> L. subsp. <i>juncea</i> (Hackel) Soó	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L153
312	<i>Festuca rubra</i> L. subsp. <i>rubra</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L83-L84, L113, L152-L153, L169, L171-L172
313	<i>Festuca rupicola</i> Heuffel subsp. <i>rupicola</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L104, L140, L169, L172
314	<i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim. subsp. <i>ulmaria</i>	Bucalo et al. 2008	L10, L128, L130, L155, L157-L158, L174
315	<i>Filipendula vulgaris</i> Moench	<i>Nova / New for the area</i>	L82, L107-L108, L148, L152, L156, L171
316	<i>Fragaria moschata</i> Duchesne	Bucalo et al. 2008	L4, L37, L75, L81-L82, L98, L128, L130, L168-L170
317	<i>Fragaria vesca</i> L. subsp. <i>vesca</i> **	Tregubov 1941	L2, L4-L9, L12-L15, L17-L20, L22-L28, L33-L36, L40-L41, L45-L46, L49-L50, L54-L55, L57-L60, L62-L69, L71, L73, L75, L78, L80, L82-L84, L86, L93-L94, L104, L107-L108, L110-L111, L114, L116-L117, L119, L121-L123, L139, L146, L156, L164, L169-L173
318	<i>Fragaria viridis</i> Weston subsp. <i>viridis</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L118, L173
319	<i>Fragula alnus</i> Miller subsp. <i>alnus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L54
320	<i>Fraxinus excelsior</i> L. subsp. <i>excelsior</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L10, L13, L15, L29, L63, L71, L79, L90-L92, L139, L171
321	<i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>ornus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L84, L86, L171
322	<i>Galanthus nivalis</i> L.	Tregubov 1941	L56, L82
323	<i>Galeopsis speciosa</i> Mill.	<i>Nova / New for the area</i>	L20, L22, L172
324	<i>Galium anisophyllum</i> Vill.	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1967	L2, L99, L102-L103, L120, L127, L134-L138, L140, L142-L143, L145-L146, L167
325	<i>Galium aparine</i> L. subsp. <i>aparine</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172
326	<i>Galium austriacum</i> Jacq.	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1967	nije potvrđena / not confirmed
327	<i>Galium boreale</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L158
328	<i>Galium corruifolium</i> Vill.	Tregubov 1941	L11, L100, L120, L127, L136-L140, L142-L143, L145-L146, L167

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
329	<i>Galium flavescens</i> Borbás	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139 (nije potvrđena / not confirmed)
330	<i>Galium intermedium</i> Schult.*	Nova / New for the area	L14, L86, L169-L171
331	<i>Galium lucidum</i> All. subsp. <i>lucidum</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L29, L63, L86, L98, L103-L104, L127, L133, L136, L139-L140, L156, L169, L173
332	<i>Galium mollugo</i> L.	Tregubov 1941	L60, L62-L63, L67, L81-L83, L86, L96, L104, L107-L108, L111, L116-L117, L119, L121-L123, L130, L137, L139, L142, L148, L153-L154, L157, L164, L168-L169, L171-L172
333	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	Tregubov 1941	L5, L13, L19-L27, L29, L31-L33, L37-L39, L41-L42, L45-L46, L48-L50, L56, L58, L60, L62-L64, L66, L68-L76, L78, L89-L91, L93-L95, L97-L98, L106, L109, L161, L170-L172
334	<i>Galium palustre</i> L.	Nova / New for the area	L158
335	<i>Galium rotundifolium</i> L.	Tregubov 1941	L5, L12-L20, L22-L31, L33-L41, L43-L47, L49-L50, L53-L60, L63-L64, L66, L68-L69, L71-L73, L75-L76, L82, L94, L105-L106, L116, L161, L170-L171
336	<i>Galium sylvaticum</i> L.	Bucalo et al. 2008	L13, L15, L51-L52, L71, L75, L78-L79, L90, L164, L173
337	<i>Galium verum</i> L. subsp. <i>verum</i>	Nova / New for the area	L148, L151-L152, L155, L169, L171-L172
338	<i>Genista januensis</i> Viv.	Nova / New for the area	L121
339	<i>Genista pilosa</i> L.	Fiala 1892	L80-L81, L86, L101, L136-L137, L169
340	<i>Genista radiata</i> (L.) Scop.	Fiala 1892	L136-L137, L140, L173
341	<i>Genista sagittalis</i> L. subsp. <i>sagittalis</i> *	Beck-Mannagetta 1927	L104, L148, L152, L170
342	<i>Genista sylvestris</i> Scop. subsp. <i>sylvestris</i>	Nova / New for the area	L150
343	<i>Genista tinctoria</i> L.	Nova / New for the area	L148, L168-L169
344	<i>Gentiana asclepiadea</i> L.	Fiala 1892	L1, L4-L5, L7, L9, L11-L15, L17-L20, L22, L28-L29, L31, L33, L40-L41, L45, L50-L51, L58-L59, L63, L67-L68, L70-L73, L75, L78, L93, L96, L98, L100, L105-L106, L127-L28, L130, L164, L169-L172
345	<i>Gentiana cruciata</i> L. subsp. <i>cruciata</i>	Tregubov 1941	L6, L60, L63, L148, L151, L169-L172
346	<i>Gentiana lutea</i> L. subsp. <i>symphyandra</i> (Murb.) Hayek	Fiala 1892	L11, L102, L104, L120, L127, L132, L134-L136, L139-L140, L142-L143, L150, L163
347	<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.	Nova / New for the area	L155
348	<i>Gentiana utriculosa</i> L.	Nova / New for the area	L101-L102, L121, L132, L141, L148, L152
349	<i>Gentiana verna</i> L. subsp. <i>tergestina</i> (Beck) Hayek	Fiala 1892 (kao <i>G. verna</i>)	L102, L131, L133, L136-L137, L139

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
350	<i>Gentiana ciliata</i> (L.) Borkh. subsp. <i>ciliata</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L140
351	<i>Gentiana crispata</i> (Vis.) Holub	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L136, L139-L140
352	<i>Geranium phaeum</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L75, L87-L89, L92, L98, L124-L126, L128, L144, L172
353	<i>Geranium pyrenaicum</i> Burm. f. subsp. <i>pyrenaicum</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L160, L172 L4, L6-L7, L16, L18-L20, L22-L31, L33-L39, L41, L44-L50, L54-L55, L58-L60, L62-L64, L66-L68, L70, L73, L75-L76, L87-L92, L104, L109-L111, L116-L117, L121-L124, L164-L166, L168-L169, L171-L173
354	<i>Geranium robertianum</i> L.	Tregubov 1941	L2, L11, L75-L76, L90-L91, L96-L99, L101, L104, L120, L125, L127-L129, L132-L133, L136-L137, L140, L142-L143, L145, L161, L163
355	<i>Geranium sanguineum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L80, L82-L86, L150, L170-L171
356	<i>Geranium sylvaticum</i> L. subsp. <i>sylvaticum</i>	Fiala 1892	L2, L11, L75-L76, L90-L91, L96-L99, L101, L104, L120, L125, L127-L129, L132-L133, L136-L137, L140, L142-L143, L145, L161, L163
357	<i>Geum molle</i> Vis. et Pančić	<i>Nova / New for the area</i>	L113, L121, L148
358	<i>Geum rivale</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L9-L10, L130, L154, L157
359	<i>Geum urbanum</i> L.	Tregubov 1941	L2, L16, L18, L75, L124, L128, L170-L172
360	<i>Glechoma hirsuta</i> Waldst. et Kit.	Tregubov 1941	L18, L22, L29, L34, L50, L63, L70, L109
361	<i>Globularia meridionalis</i> (Podp.) O.Schwarz	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L103, L140
362	<i>Globularia punctata</i> Lapeyr.	<i>Nova / New for the area</i>	L121, L123, L136
363	<i>Glyceria plicata</i> (Fries) Fries	Bucalo et al. 2008 (kao G. <i>fluitans</i>)	L161
364	<i>Glyceria striata</i> (Lam.) Hitchc.	<i>Nova za BiH</i>	L169
365	<i>Gnaphalium sylvaticum</i> L.*	Tregubov 1941	L114, L116-L117, L128, L149
366	<i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.	Fiala 1891b	L17, L27-L29, L57-L59, L63, L106
367	<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	Bucalo et al. 2008	L14, L86, L99, L101, L104, L118, L120, L136, L138-L139, L141, L148, L156, L164, L169-L170, L172
368	<i>Gymnadenia nigra</i> (L.) Rchb. f.*	Tregubov 1941	L101, L136, L141
369	<i>Gymnocarpium robertianum</i> (L.) Newman	Tregubov 1941	L11, L17-L18, L22, L28-L29, L31, L37-L39, L45, L48, L54, L57, L63, L69, L164
370	<i>Gymnocarpium robertianum</i> (Hoffm.) Newman	<i>Nova / New for the area</i>	L108
371	<i>Hedera helix</i> Lowe subsp. <i>helix</i>	Tregubov 1941	L15-L16, L19, L49, L59, L63, L70-L72, L79, L81-L84, L86, L170-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
372	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>glabrum</i> (W.D.J.Koch) Wilczek	Fiala 1892	L127, L136, L139-L140, L144, L162-L163
373	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill. subsp. <i>nummularium</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L2, L125, L137, L140, L142-L143, L145, L167, L169-L170, L172
374	<i>Helianthemum oelandicum</i> (L.) DC. subsp. <i>alpestris</i> (Jaca.) Breistr.	Fiala 1892	L99, L120, L131, L135-L137, L142
375	<i>Heliosperma malyi</i> Trinajstić*	Fiala 1892 (kao <i>H. quadrifidum</i>)	L11, L96, L98, L100, L103, L134, L136, L138-L140, L162-L163
376	<i>Helleborus multifidus</i> Vis. subsp. <i>multifidus</i>	Bucalo et al. 2008	L15, L20, L40, L78-L79, L81-L83, L86, L170-L171
377	<i>Hepatica nobilis</i> Mill.	Tregubov 1941	L4-L5, L15, L19, L52, L56, L71, L84, L170-L171
378	<i>Heracleum sphondylium</i> L. subsp. <i>montanum</i> (Schleichner ex Gaudin)	Bucalo et al. 2008	L2, L8-L9, L11, L15, L41-L43, L78, L92, L95, L97-L99, L104, L107, L118-L119, L121, L125, L134, L146, L153, L164
379	<i>Heracleum sphondylium</i> L. subsp. <i>sibiricum</i> (L.) Simonk.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L37, L75, L98, L104, L113, L119, L123, L126-L127, L136, L138-L139, L147-L148, L155, L161, L164, L167-L170, L172-L173
380	<i>Hieracium caesium</i> (Fr.) Fr.	<i>Nova / New for the area</i>	L140
381	<i>Hieracium chondrillifolium</i> Fr. subsp. <i>gymnopsis</i> (Zahn) Zahn	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139
382	<i>Hieracium cymosum</i> L. subsp. <i>sabinum</i> (Sebastiani et Mauri) Naegeli et Peter.	Bucalo et al. 2008 (kao <i>H. c. ssp. cymosum</i>)	L104, L107-L108, L118, L123, L139-L140, L164, L173
383	<i>Hieracium glabratum</i> Willd. subsp. <i>nudum</i> (Nägeli et Peter)	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L96, L100, L136, L139-L140, L144
384	<i>Hieracium pallecens</i> Waldst. et Kit. subsp. <i>muriforme</i> (Zahn) Gottschl.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06 (kao <i>H. incisum</i> ssp. <i>muriforme</i>)	L136, L144
385	<i>Hieracium pavichii</i> Heuffel	<i>Nova / New for the area</i>	L160
386	<i>Hieracium pilosella</i> L. subsp. <i>pilosella</i>	Tregubov 1941	L63, L67-L68, L82, L86, L119, L121, L148, L169-L170
387	<i>Hieracium piloselloides</i> Vill. subsp. <i>piloselloides</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L152
388	<i>Hieracium praealtum</i> Vill. ex Gochnat subsp. <i>bauhinii</i> (Besser) Petunnikov	<i>Nova / New for the area</i>	L169-L170
389	<i>Hieracium prenanthoides</i> Vill. subsp. <i>bupleurifolium</i> (Tausch) Zahn	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L118, L139, L144
390	<i>Hieracium prenanthoides</i> Vill. subsp. <i>lanceolatum</i> (Vill.) Zahn	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L125, L139, L144

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
391	<i>Hieracium racemosum</i> Waldst. et Kit.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L54, L71, L1149, L172
392	<i>Hieracium scorzonerifolium</i> Vill. subsp. <i>flexuosum</i> Nägeli et Peter	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139 (nije potvrđena / not confirmed)
393	<i>Hieracium trebevicianum</i> K. Maly	Tregubov 1941 (kao <i>H. sylvaticum</i>)	L2-L5, L7-L9, L11-L15, L18-L20, L24, L26, L29, L40, L45, L51, L63-L65, L71, L75, L77, L82, L86, L98-L99, L102, L105-L107, L109, L127, L164-L165, L169-L172
394	<i>Hieracium umbellatum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L148-L149, L152, L169
395	<i>Hieracium valdepiilosum</i> Vill.	<i>Nova / New for the area</i>	L140
396	<i>Hieracium villosum</i> Jacq. subsp. <i>villosum</i>	Fiala 1892	L11, L101, L127, L139, L163-L164, L167
397	<i>Hieracium waldsteinii</i> Tausch subsp. <i>plumulosum</i> (A. Kern.) Freyn	Tregubov 1941	L136
398	<i>Hippocrepis comosa</i> L.	Fiala 1892	L148, L160
399	<i>Holcus lanatus</i> L. subsp. <i>lanatus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172
400	<i>Homogyne alpina</i> (L.) Cass.	<i>Nova / New for the area</i>	L1
401	<i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Jess. ex Harz	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L5, L13, L17-L19, L25-L29, L31, L33-L39, L41, L43-L45, L47, L54-L56, L58, L63-L64, L68-L69, L71, L76, L90, L94, L98
402	<i>Huperzia selago</i> (L.) Schrank et Mart. subsp. <i>selago</i>	Fiala 1891b	L1, L7, L13, L37-L39, L41, L50-L51, L53-L55, L72, L102
403	<i>Hypericum hirsutum</i> L.	Tregubov 1941	L63, L66-L67, L155
404	<i>Hypericum maculatum</i> Grantz subsp. <i>immaculatum</i> (Murb.) A. Fröhl.	<i>Nova / New for the area</i>	L50, L113, L119
405	<i>Hypericum montanum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L16-L18, L49
406	<i>Hypericum perforatum</i> L. subsp. <i>perforatum</i>	Tregubov 1941	L16, L41, L63-L64, L91, L104, L108, L110, L113, L115-L119, L121-L123, L128, L139, L146, L148, L152, L164, L169-L172
407	<i>Hypericum richeri</i> Vill. subsp. <i>grisebachii</i> (Boiss.) Nyman	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L11, L98-L102, L104, L120, L125, L127, L133-L134, L136-L137, L139-L146, L167-L168, L173
408	<i>Hypericum tetrapterum</i> Fries	<i>Nova / New for the area</i>	L155
409	<i>Hypochoeris maculata</i> L. subsp. <i>pelivanovicii</i> (Velen.) Hayek	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L82, L86, L99, L119, L136-L137, L140, L148, L152, L155
410	<i>Hypochoeris radicata</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L169
411	<i>Ilex aquifolium</i> L.	Tregubov 1941	L15, L26, L37, L56, L79, L171
412	<i>Impatiens noli-tangere</i> L.	Tregubov 1941	L87-L88

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
413	<i>Inula conyza</i> (Griess.) DC.	Tregubov 1941	L115-L116
414	<i>Inula salicina</i> L. subsp. <i>aspera</i> (Poiret) Hayek	Nova / New for the area	L156, L160, L169, L172
415	<i>Iris graminea</i> L.	Fiala 1892	L52, L71, L80-L86, L136, L139, L158, L170-L171
416	<i>Iris sibirica</i> L.	Stupar et al. 2009	L155
417	<i>Iris variegata</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139-L140, L146
418	<i>Isopyrum thalictroides</i> L.	Nova / New for the area	L97, L119
419	<i>Juglans regia</i> L.	Nova / New for the area	L15, L79
420	<i>Juncus articulatus</i> L. subsp. <i>articulatus</i> **	Nova / New for the area	L156, L160, L163, L169
421	<i>Juncus bufonius</i> L.	Nova / New for the area	L156, L158, L172
422	<i>Juncus effusus</i> L. subsp. <i>effusus</i>	Bucalo et al. 2008	L4, L76-L77, L169, L172, L174
423	<i>Juncus inflexus</i> L. subsp. <i>inflexus</i>	Nova / New for the area	L158-L159, L169, L171
424	<i>Juncus tenuis</i> Willd.	Nova / New for the area	L16, L172
425	<i>Juncus thomasi</i> Ten.	Nova / New for the area	L156
426	<i>Juniperus communis</i> L. subsp. <i>alpina</i> (Suter) Celak.	Fiala 1892	L2, L11, L72, L99-L100, L103-L104, L127, L135, L139, L143
427	<i>Juniperus communis</i> L. subsp. <i>communis</i>	Tregubov 1941	L15, L79-L86, L111-L113, L199, L155, L168-L171
428	<i>Kernera saxatilis</i> (L.) Sweet subsp. <i>saxatilis</i>	Nova / New for the area	L143, L163, L167, L173
429	<i>Knautia arvensis</i> (L.) Coult.	Nova / New for the area	L104, L112, L156
430	<i>Knautia dinarica</i> (Murb.) Borbás subsp. <i>dinarica</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L81, L99-L101, L120, L125, L127, L136-L137, L140-L142, L145-L146, L173
431	<i>Knautia drymeia</i> Heuff. subsp. <i>drymeia</i>	Bucalo et al. 2008	L4, L8-L9, L13-L14, L20, L40, L49, L51-L52, L71, L75, L81-L84, L86, L97-L98, L118-L119, L121, L128, L130, L153, L164, L169-L171
432	<i>Knautia illyrica</i> Beck	Tregubov 1941	L136, L170
433	<i>Knautia sarajevensis</i> (Beck) Szabó	Bucalo et al. 2008	L8, L12, L14, L75, L83, L97-L98, L113, L118-L120, L123, L125, L128, L139, L164, L169-L170, L173
434	<i>Lactuca alpina</i> (L.) A. Gray*	Tregubov 1941	L2, L7, L9, L11, L24-L25, L29, L32, L37, L39, L41-L42, L45, L48, L63, L69, L75-L76, L87-L88, L90-L96, L98-L101, L109, L123-L125, L127, L129, L136, L144
435	<i>Lactuca muralis</i> (L.) Gaertn.*	Tregubov 1941	L4-L7, L10, L13, L15-L21, L23-L39, L41-L42, L44-L46, L48-L50, L53-L54, L56-L64, L67-L71, L73, L75-L76, L78-L79, L91-L92, L95, L97-L98, L105-L106, L109, L111, L122-L123, L127, L164, L166, L169-L170, L172

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
436	<i>Lactuca panicii</i> (Vis.) N.Kilian et Greuter*	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
437	<i>Lactuca serriola</i> L.	Bucalo et al. 2008	L164
438	<i>Lamium galeobdolon</i> (L.) Crantz subsp. <i>galeobdolon</i>	Tregubov 1941	L2, L7, L9, L11, L13-L15, L17-L29, L31-L32, L34-L39, L41-L51, L53-L61, L63-L66, L69-L73, L75-L76, L78, L87, L90-L91, L95-L99, L106, L109, L120, L127, L161, L164-L165, L167, L171
439	<i>Lamium galeobdolon</i> (L.) Crantz subsp. <i>montanum</i> (Pers.) Hayek	Nova / New for the area	L164
440	<i>Lamium maculatum</i> (L.) L.	Tregubov 1941	L75, L78, L87-L89, L92, L120, L125-L126, L139, L146, L165
441	<i>Lamium purpureum</i> L.	Nova / New for the area	L91, L163, L172
442	<i>Lapsana communis</i> L. subsp. <i>adenophora</i> (Boiss.) Rech. f.	Bucalo et al. 2008	L172-L174
443	<i>Laserpitium krapfii</i> Crantz subsp. <i>krapfii</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L4, L11, L15, L20, L51-L52, L71, L75, L79, L82, L86, L98-L99, L101-L102, L104, L108, L127, L136-L137, L140-L143, L145, L164, L168, L170
444	<i>Laserpitium latifolium</i> L.	Beck-Mannagetta 1927	L32, L51-L52, L81, L97-L98, L100, L104, L107, L122, L127, L136, L140, L148, L163, L169-L170, L173
445	<i>Laserpitium prutenicum</i> L. subsp. <i>prutenicum</i>	Nova / New for the area	L155
446	<i>Laserpitium siler</i> L. subsp. <i>siler</i>	Nova / New for the area	L80, L168
447	<i>Lathraea squamaria</i> L.	Fiala 1892	L37-L38, L41, L76
448	<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. et Kit.) Gren. subsp. <i>laevigatus</i>	Nova / New for the area	L4, L14, L18, L29, L30, L32
449	<i>Lathyrus laevigatus</i> (Waldst. et Kit.) Gren. subsp. <i>occidentalis</i> (Fisch. et C. A. Mey.) Breistr.	Fiala 1892	L11, L93-L94, L97-L98, L118, L120, L125, L127, L136-L137, L139-L140, L142, L145-L146, L167, L169-L170
450	<i>Lathyrus niger</i> (L.) Bernh. subsp. <i>niger</i>	Nova / New for the area	L170
451	<i>Lathyrus pannonicus</i> (Jacq.) Garcke subsp. <i>pannonicus</i>	Nova / New for the area	L155-L156
452	<i>Lathyrus pratensis</i> L. subsp. <i>pratensis</i> **	Tregubov 1941	L40, L104, L112, L117, L121, L128, L130, L146, L148, L151, L153-L154, L156, L164, L169-L172
453	<i>Lathyrus sylvestris</i> L. subsp. <i>sylvestris</i> **	Nova / New for the area	L14
454	<i>Lathyrus venetus</i> (Miller) Wohlf.	Nova / New for the area	L17, L50
455	<i>Lathyrus vernus</i> (L.) Bernh. subsp. <i>vernus</i> **	Fiala 1892	L4, L8, L11, L13-L15, L18, L20, L24, L26-L27, L29, L40, L43, L49, L51, L54-L56, L58-L59, L63, L65, L69-L73, L75, L78-L79, L83, L97-L98, L105-L107, L120, L122, L127, L143, L164, L167, L169-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
456	<i>Leontodon crispus</i> Vill. subsp. <i>crispus</i>	Nova / New for the area	L169
457	<i>Leontodon hispidus</i> L. subsp. <i>hastifilis</i> (L.) Corb.	Nova / New for the area	L80, L125, L152, L169, L172-L173
458	<i>Leontodon hispidus</i> L. subsp. <i>hispidus</i>	Tregubov 1941	L19, L26, L60, L62-L63, L67-L68, L76, L82, L86, L100, L108-L110, L114-L117, L120, L127, L134, L136-L137, L141-L143, L148, L151-L152, L164, L172-L173
459	<i>Leontodon incanus</i> (L.) Schrank subsp. <i>incanus</i>	Milanović et al. 2011	L80-L82, L169-L170
460	<i>Leontopodium nivale</i> (Ten.) Huet ex Hand-Mazz. subsp. <i>alpinum</i> (Cass.) Greuter*	Fiala 1891b	L100, L102, L136, L162
461	<i>Lepidium campestre</i> (L.) W. T. Aiton	Nova / New for the area	L169, L172-L173
462	<i>Leucanthemum heterophyllum</i> (Willd.) DC.	Tregubov 1941 (kao L. <i>ulgare</i>)	L50, L63, L67, L80, L82, L119, L121, L148, L152-L153, L156, L164, L169, L171-L173
463	<i>Ligusticum lucidum</i> Mill. subsp. <i>seguieri</i> (Jacq.) Leute*	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L113, L119, L121, L127, L135, L139-L140, L163, L167
464	<i>Ligustrum vulgare</i> L.	Nova / New for the area	L15, L79-L80, L170-L171
465	<i>Lilium carnolicum</i> Bernh. ex W.D.J.Koch (incl. L. <i>bosniacum</i> (Beck) Fritsch)	Fiala 1892	L2, L98, L100-L101, L120, L125, L129, L131, L133, L136-L137, L139-L140, L142-L144, L167
466	<i>Lilium martagon</i> L.	Tregubov 1941	L1, L13, L15-L22, L37-L41, L51-L52, L58, L63, L71-L72, L75, L79-L82, L86, L89-L90, L98, L104, L117, L124, L128, L155, L164, L170
467	<i>Linaria vulgaris</i> Mill. subsp. <i>vulgaris</i>	Nova / New for the area	L168, L172-L173
468	<i>Linum austriacum</i>	Nova / New for the area	L140
469	<i>Linum capitatum</i> Kit. ex Schult.	Fiala 1892	L99, L101, L103, L120, L125, L127, L131-L132, L136-L143, L153, L163, L167, L173
470	<i>Linum catharticum</i> L.	Nova / New for the area	L104, L108, L118, L121, L148, L152, L156, L169, L172-L173
471	<i>Lolium perenne</i> L. subsp. <i>perenne</i> **	Bucalo et al. 2008	L161
472	<i>Lonicera alpigena</i> L. subsp. <i>alpigena</i>	Fiala 1892	L4-L9, L11, L13-L21, L23-L30, L32-L39, L41-L45, L47-L48, L51, L53, L55, L57-L59, L63, L65, L71-L73, L75-L76, L78, L90, L93-L95, L97-L98, L100, L109, L120-L122, L127, L139, L164, L170-L171
473	<i>Lonicera caerulea</i> L. subsp. <i>caerulea</i>	Malić u Beck-Mannagetta et al. 1983	L2-L3, L11, L91, L96, L99, L101-L103, L127, L135-L136
474	<i>Lonicera nigra</i> L.	Tregubov 1941	L3, L5, L7, L9, L12-L14, L19-L42, L45-L50, L53-L60, L63-L67, L70-L73, L75-L76, L78, L100, L105-L106, L109, L128, L165, L170
475	<i>Lonicera xylosteum</i> L.	Fiala 1892	L6, L13-L18, L21, L29-L30, L44, L50, L54, L58, L63, L70-L74, L79-L87, L170-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
476	<i>Lotus corniculatus</i> L. subsp. <i>corniculatus</i>	Fiala 1892	L104, L108, L119, L121, L137, L139-L140, L148, L151-L153, L156, L164, L167-L173
477	<i>Lunaria rediviva</i> L.	Fiala 1892	L29, L37, L39, L48, L75, L89-L92, L95-L96, L126
478	<i>Luzula campestris</i> (L.) DC. subsp. <i>campestris</i>	Nova / New for the area	L119, L136, L148, L152-L153, L156, L169
479	<i>Luzula luzulina</i> (Vill.) Racib.	Tregubov 1941	L4-L9, L13, L15, L19-L20, L22, L38, L46, L50, L63, L65, L68, L71, L81, L105-L106, L171
480	<i>Luzula luzulooides</i> (Lam.) Dandy et Wilmott subsp. <i>luzulooides</i>	Nova / New for the area	L20
481	<i>Luzula multiflora</i> (Retz.) Lej. subsp. <i>multiflora</i>	Nova / New for the area	L125, L156
482	<i>Luzula sylvatica</i> (Huds.) Gaud. subsp. <i>sylvatica</i>	Fiala 1892	L3, L7-L11, L37-L39, L41-L45, L47-L48, L51-L52, L63-L64, L75, L78, L93, L97-L103, L107, L120, L122-L123, L125, L127, L131-L133, L137-L139, L142, L146, L164-L165, L171, L173
483	<i>Lychnis flos-cuculi</i> L. subsp. <i>flos-cuculi</i>	Nova / New for the area	L148, L151-L152, L156, L160, L172
484	<i>Lycopodium annotinum</i> L. subsp. <i>annotinum</i>	Fiala 1892	L3, L27-L29, L32-L34, L37-L39, L41, L43-L44, L47, L50-L51, L53, L102, L162
485	<i>Lycopodium clavatum</i> L. subsp. <i>clavatum</i>	Fiala 1891b	nije potvrđena / not confirmed
486	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Tregubov 1941	L10, L63, L157
487	<i>Lysimachia vulgaris</i> L. subsp. <i>vulgaris</i>	Nova / New for the area	L130, L158
488	<i>Maianthemum bifolium</i> (L.) F. W. Schmidt	Tregubov 1941	L10, L12-L13, L15-L22, L24, L26-L29, L31, L37-L40, L42, L45, L48-L50, L54-L56, L58-L59, L61, L63, L69, L71, L73, L79-L80, L86, L126, L171
489	<i>Malus sylvestris</i> (L.) Mill. subsp. <i>sylvestris</i>	Fiala 1892	L15, L79, L169, L171-L172
490	<i>Malva moschata</i> L. subsp. <i>moschata</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L128, L147, L164
491	<i>Matricaria discoidea</i> DC. subsp. <i>discoidea</i>	Nova / New for the area	L172
492	<i>Medicago lupulina</i> L.	Nova / New for the area	L148, L151, L172-L173
493	<i>Medicago sativa</i> L. subsp. <i>sativa</i>	Nova / New for the area	L172
494	<i>Melampyrum nemorosum</i> L. subsp. <i>nemorosum</i>	Nova / New for the area	L38, L170
495	<i>Melampyrum pratense</i> L.	Nova / New for the area	L155-L156
496	<i>Melampyrum subalpinum</i> (Luratzka) A. Kerner	Tregubov 1941 (kao <i>M. angustissimum</i>)	L155
497	<i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L1, L3-L4, L8-L9, L11, L16-L20, L40, L43, L45, L51, L72, L78, L80-L82, L98, L102, L107, L127, L139, L156, L161

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
498	<i>Melica ciliata</i> L. subsp. <i>ciliata</i>	Nova / New for the area	L139
499	<i>Melica nutans</i> L.	Tregubov 1941	L3-L4, L6, L9, L11, L15, L19-L20, L34-L35, L41, L56-L57, L60-L61, L63-L65, L68-L69, L79, L84, L105-L106, L109, L127, L130, L164, L169-L171
500	<i>Melica uniflora</i> Retz.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L10, L13, L15-L17, L45, L51, L71, L74, L81-L82, L98, L171
501	<i>Melittis melissophyllum</i> L. subsp. <i>albida</i> (Guss.) P. W. Ball	Fiala 1892	L4, L11, L13-L15, L52, L56, L71, L79-L86, L98, L100, L104-L105, L127, L140, L143, L164, L167, L169-L171
502	<i>Mentha longifolia</i> (L.) L. subsp. <i>longifolia</i>	Bucalo et al. 2008	L148, L161, L172
503	<i>Mentha pulegium</i> L.	Nova / New for the area	L158-L159
504	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Fiala 1892	L2, L9-L11, L13, L15, L32, L37, L43-L44, L47, L52, L56, L63, L66, L70-L71, L73, L75, L78-L86, L89, L93, L95, L97-L100, L104, L118, L120, L122, L125, L127-L128, L136-L140, L142-L143, L145, L164, L169-L171
505	<i>Milium effusum</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L10, L22, L46, L75, L91-L92, L95-L96, L100-L101, L125-L126, L139, L155, L171
506	<i>Minuartia verna</i> (L.) Hiern subsp. <i>collina</i> (Neillr.) Domin	Nova / New for the area	L112-L113, L119, L121, L136, L139-L141, L172-L173
507	<i>Moehringia muscosa</i> L.	Tregubov 1941	L3, L11, L19, L26, L34-L36, L38-L39, L41, L44, L47, L59, L62-L63, L98, L121, L126-L127, L164, L167, L173
508	<i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	Bucalo et al. 2008	L72, L126, L164, L171
509	<i>Moenchia mantica</i> (L.) Bartl. subsp. <i>mantica</i>	Nova / New for the area	L123, L148, L151, L172
510	<i>Molinia caerulea</i> (L.) Moench subsp. <i>arundinacea</i> (Schrank) H. K. G. Paul	Nova / New for the area	L81, L155
511	<i>Monarda didyma</i> L.	Nova / New for the area	Srnetica (44,459577; 16,600826)
512	<i>Moneses uniflora</i> A.Gray	Fiala 1892	L4, L6, L24-L25, L29, L57, L63, L69, L109
513	<i>Monotropa hypopitys</i> L.	Nova / New for the area	L125
514	<i>Muscari botryoides</i> (L.) Mill.	Fiala 1892	L120, L125, L140, L142, L144-L145
515	<i>Myosotis arvensis</i> (L.) Hill	Nova / New for the area	L148
516	<i>Myosotis scorpioides</i> L.	Nova / New for the area	L10, L130
517	<i>Myosotis suaveolens</i> Waldst. et Kit.	Fiala 1892 (kao <i>M. alpestris</i>)	L1, L101, L125, L133-L134, L136-L137, L139, L143, L146, L148, L164, L167, L172
518	<i>Myosotis sylvatica</i> Hoffm. subsp. <i>sylvatica</i>	Tregubov 1941	L2, L7, L15, L24, L26-L27, L29-L30, L33-L35, L37-L39, L57-L59, L63, L73, L75-L76, L78-L79, L87, L90-L92, L96, L110, L124, L126, L128, L161, L164, L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
519	<i>Myrrhis odorata</i> (L.) Scop.	Nova / New for the area	L2, L98
520	<i>Nardus stricta</i> L.	Nova / New for the area	L148, L152, L155
521	<i>Neotinea ustulata</i> (L.) R. M. Bateman, Pridgeon et M. W. Chase	Beck-Mannagetta 1903	L158
522	<i>Neottia cordata</i> (L.) Rich. *	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L10, L24-L25, L28, L32, L38
523	<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	Fiala 1891b	L15, L17, L20, L37-L39, L44-L46, L50, L55, L57, L63, L71, L79, L83, L86, L170-L171
524	<i>Neottia ovata</i> (L.) Bluff et Fingerh. *	Nova / New for the area	L8, L10, L80, L82, L86, L156
525	<i>Nocca minima</i> (Ard.) F. K. Mey.	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
526	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L. subsp. <i>vulgatum</i> **	Nova / New for the area	L159
527	<i>Orcis mascula</i> (L.) L. subsp. <i>signifera</i> (Vest) Soó	Nova / New for the area	L113, L119, L121, L156
528	<i>Orcis militaris</i> L. subsp. <i>militaris</i> **		
529	<i>Orcis spitzelii</i> Saut. ex W. D. J. Koch subsp. <i>spitzelii</i>	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L11, L99, L135, L142-L143
530	<i>Origanum vulgare</i> L. subsp. <i>vulgare</i>	Tregubov 1941	L60, L63, L67, L104, L107-L108, L117-L118, L122, L127, L139-L140, L146, L148, L164, L167, L169, L172-L173
531	<i>Ornithogalum gussonei</i> Ten.	Beck-Mannagetta 1903	L104
532	<i>Ornithogalum sphaerocarpum</i> A. Kern.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L147
533	<i>Ornithogalum umbellatum</i> L.	Nova / New for the area	L148, L158
534	<i>Orobanche alba</i> Willd.	Tregubov 1941	L24, L27, L57, L63-L64
535	<i>Orobanche caryophyllacea</i> Sm.	Janchen u Beck-Mannagetta et al. 1967	L125, L135-L137, L139-L140, L144
536	<i>Orobanche gracilis</i> Sm.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L140, L142, L146
537	<i>Orobanche purpurea</i> Jacq.	Nova / New for the area	L123, L138-L139
538	<i>Orthilia secunda</i> (L.) House subsp. <i>secunda</i>	Tregubov 1941	L6, L13-L14, L16-L18, L20, L29, L37-L39, L43, L45, L50, L54, L63-L65, L75, L81, L83, L109, L170-L171
539	<i>Oxalis acetosella</i> L. subsp. <i>acetosella</i> **	Tregubov 1941	L4-L7, L9, L12-L51, L53-L54, L56-L61, L64, L66, L68-L73, L75-L76, L78, L95-L97, L105-L106, L109, L124, L170-L171
540	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Fiala 1892	L2, L7-L9, L14-L15, L18-L21, L23-L39, L41-L43, L45-L46, L48, L50, L56-L60, L63, L69, L71-L73, L75-L76, L78, L83, L87-L88, L90-L92, L95-L98, L109, L120, L126
541	<i>Pastinaca sativa</i> L. subsp. <i>sativa</i>	Nova / New for the area	L148, L169, L172-L174

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
542	<i>Pedicularis brachyodonta</i> Schloss. et Vuk. subsp. <i>brachyodonta</i>	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1967	nije potvrđena / not confirmed
543	<i>Pedicularis hoermanniana</i> K. Malý	Fiala 1892 (kao <i>P. leucodon</i>)	L1, L99, L104, L113, L119, L125, L127, L129, L140, L153, L168
544	<i>Pedicularis verticillata</i> L. subsp. <i>verticillata</i>	Fiala 1892	L101, L136-L138, L140
545	<i>Petasites albus</i> (L.) Gaertn.	Bucalo et al. 2008	L54, L76, L98, L126, L137, L169
546	<i>Petasites hybridus</i> (L.) G. Gaertn. et al. subsp. <i>hybridus</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L10, L41, L127, L139-L140, L157, L169, L173
547	<i>Petasites tablikianus</i> Tausch ex Berchtold	<i>Nova / New for the area</i>	L102, L120, L129, L133, L136, L142
548	<i>Peucedanum austriacum</i> (Jacq.) W. D. J. Koch	Tregubov 1941	L87-L88, L100, L104, L107-L108, L113, L118-L119, L122-L124, L127, L136, L140, L146, L149, L164
549	<i>Peucedanum carvifolia</i> Vill.	<i>Nova / New for the area</i>	L169
550	<i>Peucedanum cervaria</i> (L.) Cusson ex Lapeyr.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L104, L147
551	<i>Peucedanum oreoselinum</i> (L.) Moench	<i>Nova / New for the area</i>	L80-L86, L150, L168, L170
552	<i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt	Tregubov 1941	L17-L18, L24-L25, L27, L29, L33, L35, L38-L39, L63, L67-L68, L135
553	<i>Phleum pratense</i> L. ssp. <i>pratense</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L149, L172
554	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud. subsp. <i>australis</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L158
555	<i>Physospermum verticillatum</i> Vis.	Beck-Mannagetta 1927	L104
556	<i>Phyteuma orbiculare</i> L.	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1983	L99, L103, L120, L127, L136, L140, L143, L145, L163, L167
557	<i>Phyteuma spicatum</i> L. subsp. <i>coeruleum</i> (Gremlii) Rich. Schulz	Fiala 1892	L1, L4, L7-L11, L14, L19-L20, L29, L32, L37, L42-L43, L50-L51, L70-L71, L76, L93, L98, L100, L105, L125, L127, L129, L139-L140, L145, L153, L169-L172
558	<i>Phytolacca americana</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L41
559	<i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.	Fiala 1892	L1-L55, L57-L83, L85-L88, L90-L91, L94-L96, L98-L99, L102-L109, L111-L113, L123, L126-L128, L130, L136, L138-L139, L164, L169-L171
560	<i>Picris hieracioides</i> L. subsp. <i>hieracioides</i>	Tregubov 1941	L117, L148, L172
561	<i>Pimpinella saxifraga</i> L. subsp. <i>saxifraga</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L80-L82, L142, L148-L149, L152, L170-L171
562	<i>Pinus mugo</i> Turra	Fiala 1892	L99-L103, L131-L132, L136, L141
563	<i>Pinus sylvestris</i> L.	Fiala 1892	L14-L15, L63, L65, L79-L86, L112-L113, L119, L170-L171
564	<i>Plantago lanceolata</i> L.	Bucalo et al. 2008	L142, L148, L152-L153, L169, L171-L174

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
565	<i>Plantago major</i> L. subsp. <i>major</i>	Tregubov 1941	L4, L18, L60, L63, L67, L136, L169, L171-L174
566	<i>Plantago media</i> L. subsp. <i>media</i>	Nova / New for the area	L4, L108, L119, L148, L151-L153, L169-L172
567	<i>Platanthera bifolia</i> (L.) R. C. M. Richard subsp. <i>bifolia</i> **	Fiala 1892	L7, L10, L14, L17-L18, L29, L50, L56, L59, L63, L72, L107, L164, L169-L171
568	<i>Platanthera chlorantha</i> (Custer) Rchb.	Nova / New for the area	L15
569	<i>Pleurospermum austriacum</i> (L.) Hoffm.	Fiala 1892	L1, L11, L75, L95, L98, L104, L120, L125, L127, L133, L139-L140, L164, L167
570	<i>Poa alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i>	Fiala 1892	L101, L127, L136, L139-L141, L172
571	<i>Poa angustifolia</i> L.	Nova / New for the area	L20, L136, L170
572	<i>Poa annua</i> L.	Bucalo et al. 2008	L161, L169-L170, L172-L174
573	<i>Poa compressa</i> L.	Tregubov 1941	L117
574	<i>Poa hybrida</i> Gaudin	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L78, L98, L139
575	<i>Poa minor</i> Gaudin	Lakušić et Kutleša 1991	L132
576	<i>Poa nemoralis</i> L. subsp. <i>nemoralis</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L3, L11, L16, L29, L34, L63, L92-L93, L96, L98, L104, L107, L111, L118, L121-L123, L126-L127, L136, L138-L139, L164, L166-L169, L172-L173
577	<i>Poa pratensis</i> L. subsp. <i>pratensis</i>	Tregubov 1941	L114, L116, L148, L156, L169-L170, L172
578	<i>Poa stiriaca</i> Fritsch et Hayek	Nova / New for the area	L20
579	<i>Poa supina</i> Schrader	Nova / New for the area	L139, L167
580	<i>Poa trivialis</i> L. subsp. <i>trivialis</i>	Nova / New for the area	L130, L148, L172
581	<i>Podospermum roseum</i> (Waldst. et Kit.) Gemeinholzer et Greuter subsp. <i>roseum</i>	Fiala 1892	L99-L100, L104, L125, L127, L129, L135-L137, L140, L142, L145-L146, L153
582	<i>Polygala alpestris</i> Rchb. subsp. <i>croatica</i> (Chodat) Hayek	Fiala 1892	L102, L132, L136-L140, L142-L143, L167
583	<i>Polygala amarella</i> Crantz	Nova / New for the area	L86, L119, L148, L169, L171-L172
584	<i>Polygala comosa</i> Schkuhr	Nova / New for the area	L113, L156
585	<i>Polygala major</i> Jacq.	Nova / New for the area	L113, L119, L153
586	<i>Polygala vulgaris</i> L.	Nova / New for the area	L121, L148, L152, L169
587	<i>Polygonatum multiflorum</i> (L.) All.	Tregubov 1941	L7, L15, L17-L19, L29-L31, L37, L50, L55, L59, L63, L71-L72, L86, L100, L105-L106, L109
588	<i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	Bucalo et al. 2008	L79, L82-L83, L85-L86, L139, L164, L170

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
589	<i>Polygonatum verticillatum</i> (L.) All.	Fiala 1892	L2, L7-L9, L11, L13, L17-L29, L31-L33, L37-L39, L42-L46, L48, L51-L52, L54, L56-L57, L59, L61, L63-L64, L70-L73, L75, L78, L88, L90-L99, L101, L104-L105, L108, L120, L123, L126-L127, L129, L143, L163
590	<i>Polygonum aviculare</i> L. subsp. <i>aviculare</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172
591	<i>Polygonum bistorta</i> L.	Fiala 1892	L125
592	<i>Polygonum lapathifolium</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
593	<i>Polygonum viviparum</i> L.	Fiala 1892	L131-L132, L136
594	<i>Polypodium vulgare</i> L.	Tregubov 1941	L24, L37-L39, L47, L76, L78, L164-L166
595	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth	Fiala 1892	L6-L7, L17-L19, L21, L28-L29, L32, L34-L35, L37-L39, L44-L45, L47-L48, L52-L53, L55, L58, L63-L64, L72, L95-L98, L105, L109, L122, L136, L165
596	<i>Polystichum lonchitis</i> (L.) Roth	Fiala 1892	L2, L11, L52, L98, L120, L127, L136
597	<i>Polystichum setiferum</i> (Forssk.) Woytn.	<i>Nova / New for the area</i>	L19, L41, L54, L72
598	<i>Populus tremula</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L5-L6, L14, L50, L63-L65, L67, L107-L108, L111-L112, L117, L121, L147, L169, L171
599	<i>Potentilla aurea</i> L. subsp. <i>aurea</i>	Fiala 1892	L125, L131
600	<i>Potentilla cinerea</i> Chaix ex Vill.	<i>Nova / New for the area</i>	L150
601	<i>Potentilla clusiana</i> Jacq.	Fiala 1891b	L162
602	<i>Potentilla crantzii</i> (Crantz) Fritsch	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L99-L102, L135-L139, L141, L144, L162
603	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch. subsp. <i>erecta</i>	Tregubov 1941	L17, L112, L128, L130, L136, L148, L152, L156, L158-L159, L169, L171
604	<i>Potentilla incana</i> P.Gaertn., B.Mey. et Scherb.	Beck-Mannagetta 1927 (kao <i>P. arenaria</i>)	L147, L153
605	<i>Potentilla micrantha</i> DC.	<i>Nova / New for the area</i>	L71, L81-L82, L86, L171
606	<i>Potentilla montenegrina</i> Pant.	Beck-Mannagetta u Fiala 1892	L125, L128, L139, L146, L153-L154
607	<i>Potentilla recta</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
608	<i>Potentilla reptans</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L156, L169, L171-L172
609	<i>Prenanthes purpurea</i> L.	Fiala 1892	L4, L7, L9, L11-L21, L23-L32, L34-L35, L37-L54, L56-L57, L61, L63, L69-L79, L86, L93-L94, L96-L98, L102-L103, L105-L109, L127, L140, L164, L169-L172
610	<i>Primula veris</i> L. subsp. <i>columnae</i> (Ten.) Lüdi	Ritter-Studnička u Beck-Mannagetta et al. 1967	L73, L164

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
611	<i>Primula vulgaris</i> Huds. subsp. <i>vulgaris</i> *	Ritter-Studnička u Beck-Mannagetta et al. 1967	L13, L40, L71, L80-L86, L169-L173
612	<i>Prunella vulgaris</i> L. subsp. <i>vulgaris</i>	Tregubov 1941	L4, L10, L15-L18, L45, L49-L50, L60, L62-L63, L76, L82, L84, L86, L128, L174
613	<i>Prunus avium</i> (L.) L.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L55, L71, L79, L86, L171
614	<i>Prunus spinosa</i> L. subsp. <i>spinosa</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L79, L171
615	<i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn subsp. <i>aquilinum</i>	Tregubov 1941	L4-L6, L12, L14-L15, L17, L40, L71, L79-L86, L105, L109, L111, L169-L171
616	<i>Pulmonaria obscura</i> Dumort.	Tregubov 1941	nije potvrđena / not confirmed (Tregubov je navodi za L29, L60, L63)
617	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Fiala 1892	L4, L6-L7, L10, L12, L25, L27-L29, L32, L40, L46, L48, L71-L72, L76, L90-L91, L96, L109, L164, L171
618	<i>Pyrola chlorantha</i> Sw.	<i>Nova / New for the area</i>	L83
619	<i>Pyrola minor</i> L.	Brandis u Beck-Mannagetta et al. 1967	L46, L51, L80, L82
620	<i>Pyrola rotundifolia</i> L. subsp. <i>rotundifolia</i>	Bucalo et al. 2008	L38, L86
621	<i>Pyrus pyraeaster</i> (L.) Burgsd.	Fiala 1892	L80, L82-L84, L86, L104, L170-L171
622	<i>Quercus cerris</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L13-L15, L40, L71, L79-L84, L86, L169-L171
623	<i>Ranunculus aconitifolius</i> L.	Fiala 1891b	L37, L39, L75-L76, L96, L98, L119, L127, L137, L140, L166-L167, L173
624	<i>Ranunculus acris</i> L. subsp. <i>acris</i>	Tregubov 1941	L8, L63, L68, L112, L148, L153-L154, L156-L158, L169-L170, L172
625	<i>Ranunculus bulbosus</i> L. subsp. <i>bulbosus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L169, L171
626	<i>Ranunculus carinthiacus</i> Hoppe	Fiala u Beck-Mannagetta 1914 (kao <i>R. montanus</i> β <i>tenuifolius</i>)	L55
627	<i>Ranunculus lanuginosus</i> L.	Tregubov 1941	L2, L4, L7, L10, L13-L14, L16, L37-L38, L49, L71, L76, L88, L91, L96, L100, L125, L129-L130, L169, L171-L172
628	<i>Ranunculus montanus</i> Willd.	Fiala 1892	L119-L120, L133-L134, L137, L142, L153
629	<i>Ranunculus nemorosus</i> DC.	<i>Nova / New for the area</i>	L169
630	<i>Ranunculus platanifolius</i> L.	Fiala 1892	L2, L7, L9, L11, L32, L47, L60, L62-L63, L91, L93-L95, L97-L98, L100, L113, L119-L120, L125, L129, L136, L142-L143, L146
631	<i>Ranunculus repens</i> L.	Bucalo et al. 2008	L4, L10, L18, L37, L41, L49, L151, L157, L160-L161, L169, L171-L174
632	<i>Ranunculus sardous</i> Crantz	<i>Nova / New for the area</i>	L50

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
633	<i>Ranunculus thora</i> L.	Fiala 1891b	L102, L120, L127, L129, L131-L133, L135-L137, L141-L143, L163 L3, L15, L17-L20, L23-L29, L31-L39, L41, L45, L51, L53-L55, L57-L61, L63, L66-L67, L71-L73, L75, L78-L82, L84-L86, L90, L94, L98, L108-L109, L111, L114, L122-L123, L127, L139, L163-L164, L167, L169-L171
634	<i>Rhamnus alpina</i> L. subsp. <i>fallax</i> (Boiss.) Maire et Petitm.	Fiala 1892	
635	<i>Rhinanthus aristatus</i> Čelak.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06 (kao <i>R. angustifolius</i>) ispravljeno u Beck-Mannagetta et al. 1967	L104, L111, L118-L120, L123, L133-L134, L136, L138-L139, L141, L144, L164
636	<i>Rhinanthus minor</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L108, L119, L136, L141, L146, L148-L149, L152, L160, L169, L172
637	<i>Rhodiola rosea</i> L. subsp. <i>rosea</i>	Fiala 1891b	L101, L103, L120, L127, L131-L136, L139, L142
638	<i>Ribes alpinum</i> L.	Fiala 1892	L11, L25, L27, L32, L37-L39, L45, L47, L54, L75, L100, L104, L109, L121, L127, L139, L144-L145, L164, L166
639	<i>Ribes petraeum</i> Wulfen	<i>Nova / New for the area</i>	L45, L90-L91, L135
640	<i>Ribes uva-crispa</i> L.	Stupar et al. 2009	L45, L90, L92
641	<i>Rorippa lippizensis</i> (Wulfen) Rchb.	<i>Nova / New for the area</i>	L169, L172
642	<i>Rorippa sylvestris</i> (L.) Besser	<i>Nova / New for the area</i>	L172
643	<i>Rosa arvensis</i> Huds.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L80-L81, L84-L85, L108, L171
644	<i>Rosa canina</i> L.	Bucalo et al. 2008	L123, L148, L172, L174
645	<i>Rosa gallica</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L169
646	<i>Rosa pendulina</i> L.	Fiala 1892	L2-L9, L11, L13-L15, L17-L20, L24-L29, L32, L37-L39, L41-L45, L47, L51-L54, L57-L59, L63-L66, L71-L72, L75-L76, L79, L82-L84, L86, L94, L96, L98-L104, L107, L120-L122, L127, L135-L143, L145, L149, L158, L160, L164, L166, L169-L171
647	<i>Rubus hirtus</i> Waldst. et Kit.	Tregubov 1941	L4-L6, L9-L10, L12-L31, L33-L42, L44-L51, L53-L55, L58-L63, L66-L74, L76-L83, L85-L87, L90, L94, L105, L108-L111, L114, L116, L121-L122, L169, L171-L172, L174
648	<i>Rubus idaeus</i> L. subsp. <i>idaeus</i>	Tregubov 1941	L2, L4, L7, L9, L13, L16-L21, L23, L25-L29, L31, L33-L39, L41-L44, L46, L48-L49, L54-L55, L57, L59-L64, L66-L69, L71, L73, L75-L76, L78, L81, L90-L92, L95, L98, L107, L109-L111, L116-L117, L119, L122-L123, L126-L127, L136, L139, L148, L163-L165, L168, L171-L174
649	<i>Rubus saxatilis</i> L.	Bucalo et al. 1941	L2, L37, L78, L80-L84, L86, L98-L99, L103, L120, L127, L136, L139-L140, L164, L170-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
650	<i>Rumex acetosa</i> L. subsp. <i>acetosa</i>	Tregubov 1941	L114, L123, L125, L128, L140, L148, L152, L154, L161, L169, L171
651	<i>Rumex acetosella</i> L. subsp. <i>acetosella</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172
652	<i>Rumex alpestris</i> Jacq. subsp. <i>alpestris</i> **	Fiala 1892	L2, L7, L93-L94, L98, L100, L118, L120, L125, L127, L136, L140, L142, L145, L173
653	<i>Rumex alpinus</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L96, L98
654	<i>Rumex crispus</i> L. subsp. <i>crispus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L172
655	<i>Rumex obtusifolius</i> L. subsp. <i>obtusifolius</i>	Bucalo et al. 2008	L148, L161, L172, L174
656	<i>Rumex sanguineus</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
657	<i>Rumex scutatus</i> L. subsp. <i>scutatus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L137
658	<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	Tregubov 1941	L38, L56, L109
659	<i>Salix appendiculata</i> Vill.	<i>Nova / New for the area</i>	L99, L102, L137, L142
660	<i>Salix caprea</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L10, L18, L50, L54-L55, L62-L63, L67, L87, L104, L107-L111, L114-L115, L117-L118, L121-L123, L130, L136, L138-L139, L141, L147, L169-L172, L174
661	<i>Salix cinerea</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L158-L160, L169, L171
662	<i>Salix eleagnos</i> Scop. subsp. <i>eleagnos</i>	Bucalo et al. 2008	L174
663	<i>Salix glabra</i> Scop.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L101-L102, L133, L135-L136, L139-L140
664	<i>Salix purpurea</i> L. subsp. <i>purpurea</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L170, L174
665	<i>Salix retusa</i> L.	Fiala 1892	L101, L132-L133, L136
666	<i>Salix serpyllifolia</i> Scop.	<i>Nova / New for the area</i>	L102, L132-L133
667	<i>Salix silesiaca</i> Willd.	Fiala 1892	L2, L96, L99-L100, L103, L131-L132, L135-L136, L139-L140
668	<i>Salix triandra</i> L. subsp. <i>discolor</i> (Koch) Arcangeli	<i>Nova / New for the area</i>	L160, L171
669	<i>Salvia glutinosa</i> L.	Tregubov 1941	L4, L10, L12-L14, L16-L23, L25, L30-L31, L33, L40-L41, L49-L50, L54-L55, L59, L63, L67-L68, L71-L72, L76, L106, L109, L169-L170, L174
670	<i>Salvia pratensis</i> L. subsp. <i>bertolonii</i> (Vis.) Soó	<i>Nova / New for the area</i>	L148, L151, L172
671	<i>Salvia verticillata</i> L. subsp. <i>verticillata</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L171-L172
672	<i>Sambucus ebulus</i> L. subsp. <i>ebulus</i>	Tregubov 1941	L114, L172, L174
673	<i>Sambucus nigra</i> L.	Bucalo et al. 2008	L4, L17-L20, L46, L49-L50, L54, L70, L73, L76, L92, L148, L161, L171-L172, L174
674	<i>Sambucus racemosa</i> L.	Tregubov 1941	L23, L25, L27, L29, L31, L34-L39, L41, L44-L45, L47, L53, L58, L62-L64, L66-L69, L72-L73, L76, L87, L91, L93, L109-L111, L122, L139, L164-L165

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
675	<i>Sanguisorba minor</i> Scop. subsp. <i>muricata</i> Briq.	Nova / New for the area	L86, L148, L156, L169, L171-L172
676	<i>Sanicula europaea</i> L.	Tregubov 1941	L4-L6, L9, L12-L29, L31-L43, L45-L52, L54-L57, L59-L61, L63-L64, L66-L76, L78-L80, L83, L105-L106, L109, L169-L171
677	<i>Satureja montana</i> L. subsp. <i>montana</i>	Nova / New for the area	L40
678	<i>Saxifraga paniculata</i> Mill.	Fiala 1892	L75, L98, L103, L120, L127, L136-L137, L139-L140, L142, L144, L164
679	<i>Saxifraga rotundifolia</i> L. subsp. <i>rotundifolia</i>	Fiala 1892	L2, L7, L11, L25, L28-L29, L32, L34-L35, L37-L39, L47-L48, L76, L91, L93, L95-L98, L100, L123-L124, L127, L134, L139, L164-L166
680	<i>Scabiosa cinerea</i> Lapeyr. ex Lam. subsp. <i>cinerea</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L11, L15, L79-L80, L82, L99-L101, L104, L113, L119-L120, L125, L127, L131, L135-L143, L146-L148, L152, L168
681	<i>Scabiosa silenifolia</i> Waldst. et Kit.	Fiala 1892	L101, L136, L138-L140, L163
682	<i>Scilla bifolia</i> L.	Tregubov 1941	L56
683	<i>Scilla litardierei</i> Breistr.	Nova / New for the area	L112, L148, L156, L160
684	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	Nova / New for the area	L10, L130, L160, L170
685	<i>Scleranthus annuus</i> L. subsp. <i>annuus</i>	Nova / New for the area	L153
686	<i>Scorzonera hispanica</i> L. subsp. <i>hispanica</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L147
687	<i>Scrophularia bosniaca</i> Beck	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L140
688	<i>Scrophularia canina</i> L. subsp. <i>bicolor</i> (Sibth. et Sm.) W. Greuter	Nova / New for the area	L140
689	<i>Scrophularia heterophylla</i> Willd. subsp. <i>laciniata</i> (Waldst. et Kit.) Maire et Petitmengin	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L127, L136, L139, L167, L173
690	<i>Scrophularia nodosa</i> L.	Bucalo et al. 2008	L14, L50, L54, L76, L87, L113, L122, L161, L169, L171-L172
691	<i>Scrophularia scopoli</i> Hoppe	Nova / New for the area	L121, L172
692	<i>Securigera varia</i> (L.) Lassen*	Tregubov 1941	L104, L117, L148
693	<i>Sedum acre</i> L. subsp. <i>acre</i>	Nova / New for the area	L139
694	<i>Sedum atratum</i> L.	Nova / New for the area	L102, L132, L136
695	<i>Sedum hispanicum</i> L.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L11, L104, L122-L123, L127, L136-L140, L142, L146, L164, L166-L168, L172-L173
696	<i>Sedum ochroleucum</i> Chaix	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L123, L139-L140, L173
697	<i>Sedum telephium</i> L. subsp. <i>maximum</i> (L.) Krockner	Nova / New for the area	L127, L145, L163
698	<i>Selinum carvifolia</i> (L.) L.	Nova / New for the area	L155
799	<i>Sempervivum marmoreum</i> Griseb.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L98, L127, L135-L140, L142, L145, L167

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
700	<i>Senecio doronicum</i> (L.) L. subsp. <i>doronicum</i>	Tregubov 1941	L18, L104, L108, L113, L119-L120, L131, L134-L137, L139-L142, L145
701	<i>Senecio nemorensis</i> L. subsp. <i>fuchsii</i> (C. C. Gmelin) Čelak.	Tregubov 1941	L2, L5-L7, L9, L16, L18-L20, L22-L25, L27-L39, L41-L42, L45-L53, L55, L58-L64, L66-L67, L69-L70, L72-L73, L75-L77, L87-L93, L96-L100, L106, L109-L111, L124, L126-L127, L136, L138-L140, L172
702	<i>Senecio nemorensis</i> L. subsp. <i>jacquinianus</i> (Rchb.) Čelak.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139 (nije potvrđena / not confirmed)
703	<i>Senecio papposus</i> (Reichenb.) Less. subsp. <i>papposus</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L2, L99, L104, L107, L120, L127, L132, L136-L137, L139-L142, L144-L146
704	<i>Senecio scopolii</i> Hoppe et Hornsch.	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
705	<i>Senecio squalius</i> L. subsp. <i>rupestris</i> (Waldst. et Kit.) Greuter	Tregubov 1941	L123, L136, L163
706	<i>Senecio umbrosus</i> Waldst. et Kit.*	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L108, L122
707	<i>Serratula tinctoria</i> L. subsp. <i>monticola</i> (Boreau) Berher	Handel-Mazzetti et al. 1905/06 (kao <i>S. tinctoria</i>)	L4, L81, L83-L86, L139, L147, L155-L156, L158, L170-L171
708	<i>Seseli annuum</i> L. supsp. <i>annuum</i>	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L149
709	<i>Seseli libanotis</i> (L.) Koch subsp. <i>libanotis</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L8, L82, L98-L99, L104, L108, L113, L119, L121, L136-L140, L147-L148, L153, L168, L173
710	<i>Sesleria autumnalis</i> (Scop.) F. W. Schultz	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L83-L85, L170
711	<i>Sesleria tenuifolia</i> Schrader subsp. <i>tenuifolia</i>	Fiala 1892	L1, L101-L102, L132, L136-L138, L146, L162-L163
712	<i>Sesleria viliginosa</i> Opiz*	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L156, L158, L160
713	<i>Silene dioica</i> (L.) Clairv.	Tregubov 1941	L2, L7, L23, L30, L32, L37, L39, L45-L46, L49-L50, L58, L63, L75-L76, L87, L90-L92, L94, L97-L98, L128, L169-L170, L172
714	<i>Silene heuffelii</i> Soó	Bucalo et al. 2008	L172, L174
715	<i>Silene latifolia</i> Poir. subsp. <i>alba</i> (Miller) Greuter et Burdet	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L98, L172
716	<i>Silene nutans</i> L. subsp. <i>nutans</i>	Bucalo et al. 2008	L82, L104, L121, L139, L164, L167, L168, L170, L172-L173
717	<i>Silene sendtneri</i> Boiss.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L112, L119, L121, L123, L125, L147-L148, L153
718	<i>Silene viridiflora</i> L.	<i>Nova</i> / <i>New for the area</i>	L15, L54, L79
719	<i>Silene vulgaris</i> (Moench) Garcke subsp. <i>commutata</i> (Guss.) Hayek	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L1, L11, L90, L93, L96-L99, L104, L113, L118-L120, L122, L125, L127-L128, L131, L133, L136-L137, L139-L140, L142-L143, L145-L148, L153, L161, L163, L167-L168, L173

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
720	<i>Sisymbrium officinale</i> (L.) Scop.	Nova / New for the area	L172
721	<i>Smyrniolum perfoliatum</i> L.	Beck-Mannagetta 1927	L73
722	<i>Solanum dulcamara</i> L.	Bucalo et al. 2008	L17, L38, L49, L76
723	<i>Soldanella alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i>	Fiala 1892	L1, L99, L101-L102, L132-L134, L136
724	<i>Solidago virgaurea</i> L. subsp. <i>virgaurea</i>	Tregubov 1941	L1, L3-L4, L11-L12, L14-L15, L17, L19-L20, L27, L29, L33, L38-L41, L43, L45-L46, L51-L53, L56, L71, L75-L78, L80-L86, L94, L97-L102, L104-L105, L109, L111, L114-L115, L117-L118, L120, L122, L125, L127, L139, L141, L164-L165, L167, L169-L171, L173
725	<i>Sorbus aria</i> (L.) Crantz subsp. <i>aria</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L13, L15, L52, L71-L72, L78, L81, L86, L108, L113, L119, L127, L136, L147, L162-L164, L170-L171
726	<i>Sorbus aucuparia</i> L. subsp. <i>aucuparia</i>	Fiala 1892	L3, L5-L10, L12-L24, L26-L27, L29, L37-L51, L53-L55, L57-L61, L64-L73, L75-L76, L78, L83, L91-L92, L95-L99, L102, L104-L106, L108-L111, L113, L115, L119, L121-L123, L130, L139, L147, L164, L166, L169-L171
727	<i>Sorbus aucuparia</i> L. subsp. <i>glabrata</i> (Wimm. et Grab.) Hedl.	Nova / New for the area	L1, L98, L102-L103, L107, L165
728	<i>Sorbus austriaca</i> (Beck) Hedl. subsp. <i>austriaca</i>	Nova / New for the area	L20, L50, L135, L138
729	<i>Sorbus chamaemespilus</i> (L.) Crantz	Fiala 1892	L1, L11, L98, L100, L102, L120, L127, L136-L140, L142, L145
730	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers.	Nova / New for the area	L172
731	<i>Spiraea media</i> Schmidt subsp. <i>media</i>	Nova / New for the area	L120, L138-L139, L145
732	<i>Stachys alpina</i> L. subsp. <i>alpina</i>	Tregubov 1941	L98, L100, L188, L125, L136, L173
733	<i>Stachys officinalis</i> (L.) Trevis. subsp. <i>officinalis</i> *	Nova / New for the area	L4, L55
734	<i>Stachys sylvatica</i> L.	Tregubov 1941	L54, L63, L126, L171-L172
735	<i>Stellaria graminea</i> L.	Bucalo et al. 2008	L128, L148, L151-L153, L172
736	<i>Stellaria holostea</i> L.	Nova / New for the area	L125, L145
737	<i>Stellaria media</i> (L.) Cirillo subsp. <i>media</i>	Nova / New for the area	L172
738	<i>Stellaria nemorum</i> L. subsp. <i>nemorum</i>	Fiala 1892	L22-L24, L30-L32, L37-L39, L45, L48-L50, L70, L75-L76, L88, L90-L92, L95-L96, L100, L124, L126, L128, L161, L172
739	<i>Streptopus amplexifolius</i> (L.) DC.	Fiala 1892	L17, L37-L39, L48, L76, L91, L96, L158
740	<i>Succisa pratensis</i> Moench	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L130, L147, L156, L158-L159
741	<i>Symphytum officinale</i> L. subsp. <i>officinale</i>	Nova / New for the area	L172

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
742	<i>Symphytum tuberosum</i> L. subsp. <i>nodosum</i> (Schur) Soo	Fiala 1892	L2, L4-L15, L21-L25, L27, L29-L30, L32, L37-L41, L45-L46, L48-L51, L58, L63, L71, L73, L75-L76, L80-L83, L85-L86, L95-L99, L101, L107, L109, L120, L122, L125, L127-L128, L137, L142, L145, L153, L164, L170-L171
743	<i>Tanacetum corymbosum</i> (L.) Sch.Bip. subsp. <i>corymbosum</i>	Tregubov 1941	L14-L15, L71, L80-L84, L86, L98, L104, L108, L118, L120, L122, L125, L127, L129, L136-L137, L139-L142, L145-L146, L170-L171
744	<i>Tanacetum macrophyllum</i> (Waldst. et Kit.) Sch. Bip.	Fiala 1892	L16, L50, L92, L172, L174
745	<i>Tanacetum vulgare</i> L. subsp. <i>vulgare</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L104
746	<i>Taraxacum carinthiacum</i> Soest	<i>Nova / New for the area</i>	L134
747	<i>Taraxacum officinale</i> (L.) Weber ex F.H.Wigg.	Bucalo et al. 2008	L4, L14, L41, L98, L113, L119, L133, L136, L148, L153, L164, L169-L174
748	<i>Taxus baccata</i> L.	Fiala 1892	L37, L56
749	<i>Telekia speciosa</i> (Schreb.) Baumg.	Fiala 1892	L16, L63, L66, L75-L76, L87-L88, L118, L124, L126, L128, L130, L147, L161, L171-L172
750	<i>Teucrium chamaedrys</i> L. subsp. <i>chamaedrys</i> *	Bucalo et al. 1941	L81-L82, L84, L86, L104, L113, L119, L148, L164, L169-L170, L172
751	<i>Thalictrum aquilegifolium</i> L.	Fiala 1892	L2, L6-L11, L32, L39, L41, L48, L54, L63, L67, L71, L75, L78, L80, L82, L95-L98, L104, L125, L127, L130-L131, L133-L134, L139, L145, L153-L154, L157, L164, L167, L169-L171
752	<i>Thalictrum minus</i> L. subsp. <i>minus</i>	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L136, L139, L147
753	<i>Thesium alpinum</i> L.	Tregubov 1941	L100, L104, L120, L136-L139, L144, L164
754	<i>Thlaspi montanum</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L98
755	<i>Thlaspi praecox</i> Wulfen	Fiala u Beck-Mannagetta 1916a (kao <i>T. cuneifolium</i>)	L102, L131-L133
756	<i>Thymus longicaulis</i> C. Presl subsp. <i>longicaulis</i> *	<i>Nova / New for the area</i>	L113, L121, L148, L153
757	<i>Thymus praecox</i> Opiz subsp. <i>polytrichus</i> (A. Kern. ex Borbás) Jalas	Tregubov 1941	L99, L103-L104, L133, L136-L137, L139-L140, L142, L164, L168, L173
758	<i>Thymus pulegioides</i> L. subsp. <i>montanus</i> (Benth.) Ronniger*	Tregubov 1941	L63, L68, L82, L85-L86, L119, L121, L127, L137, L152, L156, L164, L169-L172
759	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. subsp. <i>platyphyllos</i>	Tregubov 1941	L5
760	<i>Tozzia alpina</i> L. subsp. <i>carpathica</i> (Wolff.) Pawlfl.	Fiala 1892	L120, L125-L126, L128, L161

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovan / First time registered by	Nalazišta / Localities
761	<i>Tragopogon pratensis</i> L. subsp. <i>orientalis</i> (L.) Čelak.	Nova / New for the area	L113, L119, L121, L148
762	<i>Traunsteinera globosa</i> (L.) Rchb.	Beck-Mannagetta 1903	L104, L112, L125, L136, L140-L141, L153, L158
763	<i>Trifolium alpestre</i> L.	Nova / New for the area	L148, L169-L171
764	<i>Trifolium badium</i> Schreber	Nova / New for the area	L107
765	<i>Trifolium campestre</i> Schreb.	Nova / New for the area	L172
766	<i>Trifolium dubium</i> Sibth.	Tregubov 1941	nije potvrđena / not confirmed (Tregubov je navodi za L114)
767	<i>Trifolium montanum</i> L. subsp. <i>montanum</i> *	Nova / New for the area	L18, L148, L150-L153, L156, L169, L171
768	<i>Trifolium pratense</i> L.	Tregubov 1941	L62-L63, L67, L104, L118, L125, L136, L140-L141, L148, L151-L152, L169-L174
769	<i>Trifolium repens</i> L. subsp. <i>repens</i>	Tregubov 1941	L16, L62-L63, L78, L111, L118, L126, L148, L151-L152, L169-L174
770	<i>Trifolium rubens</i> L.	Brandis u Beck-Mannagetta 1927	L85, L136, L148, L169-L170
771	<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. subsp. <i>flavescens</i>	Nova / New for the area	L148, L151, L158, L169, L172
772	<i>Trollius europaeus</i> L.	Fiala 1892	L9, L113, L119, L129, L133, L135-L136, L153-L154
773	<i>Tussilago farfara</i> L.	Tregubov 1941	L4, L7, L16-L20, L29, L41, L49, L60, L63, L66, L68, L76, L121, L136, L169-L170, L172-L174
774	<i>Typha latifolia</i> L.	Nova / New for the area	L158, L170
775	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Tregubov 1941	L4, L15-L18, L20, L22-L23, L25, L27, L29, L31, L33-L39, L45-L47, L54-L55, L57, L63, L67-L68, L71-L73, L86, L88, L90-L92, L108-L110, L139, L164, L169, L171
776	<i>Urtica dioica</i> L. subsp. <i>dioica</i>	Tregubov 1941	L22, L37, L54, L75, L87-L92, L114, L124, L128, L139, L148, L154, L163, L166, L171-L172
777	<i>Urtica urens</i> L.	Nova / New for the area	L172
778	<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Fiala 1892	L1, L3-L5, L7-L9, L12-L20, L24-L29, L32, L34-L46, L48, L51-L53, L55-L58, L61, L63-L66, L68-L69, L71-L73, L94, L96, L99-L103, L105-L109, L111, L121, L127, L131, L137, L141, L164, L169-L171
779	<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L. subsp. <i>vitis-idaea</i>	Fiala 1892	L1, L3-L4, L10-L11, L43, L50-L51, L96, L99-L103, L123, L127, L136-L137

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
780	<i>Valeriana montana</i> L.	Fiala 1892	L1, L4, L11, L37, L43, L51-L52, L54, L63-L64, L80, L93, L98-L101, L103-L104, L107-L108, L120, L122, L126-L127, L129, L131-L134, L136-L137, L142-L143, L145, L163-L164, L166-L167, L169-L170, L173
781	<i>Valeriana officinalis</i> L. subsp. <i>officinalis</i>	Tregubov 1941	L1, L29, L34-L35, L45, L62-L63, L67, L95, L104, L107-L108, L118-L119, L123, L125, L127, L138-L140, L145-L146, L154, L164, L167, L169, L172-L173
782	<i>Valeriana tripteris</i> L.	Fiala 1892	L102, L123, L127, L139, L142, L163
783	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.*	Fiala 1892	L2, L4, L7, L9-L10, L15, L19, L29, L37, L45, L76, L82, L87-L88, L91-L92, L96-L99, L101-L102, L120, L125-L134, L136, L140, L156-L158, L160, L170-L172
784	<i>Verbascum nigrum</i> L. subsp. <i>abietinum</i> (Borb.) I. K. Ferguson	Tregubov 1941	L98, L104, L107, L109, L111, L114, L116-L117, L121-L123, L138-L140, L148, L164, L167-L168, L170, L172-L173
785	<i>Verbascum phlomooides</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L139, L148
786	<i>Veronica arvensis</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L169
787	<i>Veronica austriaca</i> L. subsp. <i>austriaca</i>	Ritter-Studička u Beck-Mannagetta et al. 1967	L121, L158, L170
788	<i>Veronica beccabunga</i> L. subsp. <i>beccabunga</i>	Bucalo et al. 1941	L10, L42, L161
789	<i>Veronica chamaedrys</i> L. subsp. <i>chamaedrys</i>	Tregubov 1941	L19, L29, L37, L50, L59-L60, L63, L75, L98, L104, L119, L125, L139, L146, L148, L153-L154, L164, L168-L169, L172
790	<i>Veronica fruticans</i> Jacq.	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L139 (<i>nije potvrđena / not confirmed</i>)
791	<i>Veronica montana</i> L.	Tregubov 1941	L10, L20-L21, L29, L34, L37, L63, L70, L75, L115, L164
792	<i>Veronica officinalis</i> L. subsp. <i>officinalis</i>	Bucalo et al. 2008	L4, L14, L16, L18, L20, L40, L45, L50, L77, L82, L119, L148, L152, L169-L170, L172, L174
793	<i>Veronica persica</i> Poir.	<i>Nova / New for the area</i>	L172
794	<i>Veronica serpyllifolia</i> L. subsp. <i>serpyllifolia</i>	Tregubov 1941	L26, L59, L63, L66, L114-L115, L117, L161, L172
795	<i>Veronica spicata</i> L. subsp. <i>spicata</i>	Fiala u Beck-Mannagetta et al. 1967	<i>nije potvrđena / not confirmed</i>
796	<i>Veronica urticifolia</i> Jacq.	Fiala 1892	L1, L3-L5, L7, L9-L11, L15-L16, L19-L20, L29, L32-L34, L37-L39, L43, L47, L51-L52, L58, L63, L65, L75-L76, L78, L93-L94, L96-L98, L102, L104, L122-L123, L127-L128, L139, L164-L167, L171-L173
797	<i>Viburnum lantana</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L71, L79-L81, L84, L170-L171

nastavak na sljedećoj stranici / continued

nastavak Tabele 1 / continuation of Table 1

No	Vrsta / Species	Prvi put registrovano / First time registered by	Nalazišta / Localities
798	<i>Viburnum opulus</i> L. subsp. <i>opulus</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L10, L54, L82, L130, L155, L157
899	<i>Vicia cassubica</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L85
800	<i>Vicia cracca</i> L. subsp. <i>incana</i> (Gouan) Rouy*	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L18, L63, L67, L82, L84, L86, L104, L118, L121, L128, L139-L140, L146, L148, L151-L155, L164, L167, L169-L173
801	<i>Vicia montenegrina</i> Rohlena	Stupar et al. 2009	L120
802	<i>Vicia oroboides</i> Wulfen	Handel-Mazzetti et al. 1905/06	L4, L9-L10, L37, L39, L71, L76, L78, L95, L97-L98, L118, L125, L139, L167, L169-L171
803	<i>Vicia sepium</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L112, L148, L172
804	<i>Vincetoxicum hirundinaria</i> Medik. subsp. <i>hirundinaria</i>	<i>Nova / New for the area</i>	L104
805	<i>Viola biflora</i> L. subsp. <i>biflora</i> **	Fiala 1892	L2, L11, L37, L42, L76, L96, L100-L102, L127, L129, L131-L134
806	<i>Viola canina</i> L. subsp. <i>montana</i> (L.) Hartm.	<i>Nova / New for the area</i>	L149
807	<i>Viola elegantula</i> Schott	Fiala 1892	nije potvrđena / not confirmed
808	<i>Viola hirta</i> L.	<i>Nova / New for the area</i>	L15, L79
809	<i>Viola reichenbachiana</i> Jord. ex Boreau	Tregubov 1941 (kao <i>V. sylvestris</i>)	L4-L6, L9-L10, L15, L17-L39, L42, L46-L47, L49, L53-L55, L57-L59, L61, L63, L66, L69, L71-L73, L75-L76, L91, L94, L105-L106, L108-L109, L170-L171, L174
810	<i>Viola riviniana</i> Rchb.	<i>Nova / New for the area</i>	L13, L40, L81-L82
811	<i>Viola tricolor</i> L. subsp. <i>subalpina</i> Gaudin	<i>Nova / New for the area</i>	L113, L119, L121, L125, L139, L146, L148, L153, L172
812	<i>Viscum album</i> L. subsp. <i>abietis</i> (Wiesb.) Abrom.	Beck-Mannagetta 1906	L169

5. DISKUSIJA / DISCUSSION

Sasvim svjesni činjenice da je konačan broj taksona prisutnih na ovoj planini sigurno veći, zadržali smo koncept cjelokupnog prikaza flore, kako bi iscrpili literaturne i objedinili autorske podatke na jednom mjestu. Glavna zamisao ovakvog pregleda jeste da on posluži kao osnova za sva buduća floristička i vegetacijska istraživanja na ovoj interesantnoj planini.

5.1 Nepotvrđeni taksoni / Unconfirmed taxa

Od vrsta koje su ranije navođene na ovoj planini, našim istraživanjima nije potvrđen ukupno 21 takson: *Achillea abrotanoides*, *Anthemis cotula*, *Campanula serrata*, *Crepis mollis* subsp. *succisifolia*, *Crepis viscidula*, *Dianthus integer* subsp. *integer*, *Epipogium aphyllum*, *Galium austriacum*, *Galium flavescens*, *Hieracium scorzonerifolium* subsp. *flexuosum*, *Lactuca pancicii*, *Lycopodium clavatum* subsp. *clavatum*, *Noccaea minima*, *Pedicularis brachyodonta* subsp. *brachyodonta*, *Pulmonaria obscura*, *Senecio nemorensis* subsp. *jacquinianus*, *Senecio scopolii*, *Trifolium dubium*, *Veronica fruticans*, *Veronica spicata* subsp. *spicata* i *Viola elegantula*. Obzirom na nespornu mogućnost njihovog pojavljivanja na širem području Klekovače te zbog nepreciznog navođenja lokaliteta u starijim radovima, ne možemo ove navode smatrati krivim, sve dok se flora i vegetacija ove planine do tančina ne istraži.

S druge strane, obilazeći konkretne lokalitete na kojima je Tregubov (1941) uzimao fitocenološke snimke, smatramo da je opravdano reći da su neki navodi ovog fitocenologa pogrešni. Naime on na nekoliko lokaliteta u mješovitim bukovo-jelovim šumama navodi *Ptilostemon strictus* (Ten.) Greuter (kao *Chamaepeuce stricta* Cass.) i *Pulmonaria montana* Lej., dok oko vrha Klekovače pominje *Aquilegia dinarica* Beck, *Thymus jankae* Čel., *Sempervivum tectorum* L., *Cytisus heuffelii* Wierzb., *Anthyllis illyrica* Beck, *Lathyrus digitatus* (M. Bieb.) Fiori (kao *L. sessilifolius* (Sibth. et Sm.) Ten.) te *Plantago alpina* L. Nakon obilaska tih lokaliteta zaključili smo da su ovi navodi nastali kao rezultat zamjene sa srodnim vrstama. Zbog toga ove vrste nisu ni spominjane u tekstu.

5.2 Noviteti za floru Bosne i Hercegovine / Novelties for the B&H flora

Vrsta *Glyceria striata* L. (Slike 11 i 12) se u ovom radu prvi put navodi za floru Bosne i Hercegovine. Riječ je o sjevernoameričkoj biljci, koja je rasprostranjena duž ovog kontinenta, od Aljaske na sjeveru do Meksika na jugu (Piwowski & Bartoszek, 2012). U Evropi je još prije 35 godina bila poznata iz Austrije, Francuske, Švajcarske, Ukrajine i Švedske (Holub, 1980), a novija istraživanja pokazuju da se ova vrsta subspontano širi i da je njen areal u Evropi znatno širi te da je prisutna i u Češkoj, Poljskoj, Njemačkoj, Lihtenštajnu, Španiji, Estoniji, Letoniji, Litvaniji, Finskoj, Sloveniji i Italiji (Dančák, 2002; Euro+Med, 2006–2015; Piwowski & Bartoszek, 2012). Pri-pada sekciji *Striatae* Church i najrodnija je sa vrstom *Glyceria lithuanica* (Gorski) Gorski, koja je rasprostranjena u sjeveroistočnoj Evropi. Od ostalih vrsta iz roda *Glyceria*, prisutnih kod nas,

Slika 11. Herbarski primjerak vrste *Glyceria striata* sa Klekovače / Figure 11. Herbarium specimen of *Glyceria striata* from Klekovača Mt (© Đ. Milanović)

Slika 12. Izgled klasića vrste *Glyceria striata* / **Figure 12.** Spikelets of *Glyceria striata* (© Đ. Milanović)

odvajaju je izuzetno sitni i brojni klasići, tako da se lako može zamijeniti sa travama iz roda *Poa*. Na pronađenom lokalitetu ona obrasta kanal uz put ka Velikom vrelu, nadomak posljednje krivine prije lovačke kuće. Kanal je stalno vlažan, jer dobija vodu od izvorčića koji se javljaju pored puta na dolomitnoj podlozi u zoni prelaza šuma bijelog bora ka mješovitim šumama bukve, jele i smrče.

Vrsta *Monarda didyma* L. (Slika 13) pronađena je na samo jednom lokalitetu na rubu šume u blizini nekadašnjeg šumarskog naselja Snetica, u kome nema stalno naseljenog stanovništva već oko 40 godina. Ova vrsta je izuzetno cijenjena i ljekovita biljka, porijeklom iz Sjeverne Amerike, gdje se često gaji i uživa status kulturne

Slika 13. Primjerak vrste *Monarda didyma* sakupljen kod Snetice / **Figure 13.** Specimen of *Monarda didyma* collected near Snetica (© Draško Šikanjić)

biljke (Harlos et al., 2013). U Evropi se vjerovatno dugo uzgaja, ali sve do skoro nije bilo poznato da može da podivlja i da se širi subspontano, što potvrđuje i njen potpuni izostanak u Flora Europaea i Euro+Med Check List bazama. Tek u novije vrijeme registrovano je njeno subspontano širenje u blizini naselja Innervillgraten u južnom Tirolu (Stöhr et al., 2012). Obzirom da se u ovom radu pominje da je biljka poznata iz okoline Linca u Austriji još daleke 1844. godine (Sailer, 1844), može se tvrditi da se *Monarda didyma* uzgaja u Austriji već više vijekova. U ovoj činjenici treba tražiti i porijeklo pronađenih zaostalih primjeraka sa Klekovače, obzirom da su osnivači uskotračnih pruga sa početka prethodnog vijeka bili upravo Austrijanci. Pretpostavljamo da je biljka bila uzgajana u nekoj od srnetičkih bašta, a njeno održavanje do današnjih dana govori o tome da je pronašla uslove koji joj već duži period omogućuju opstanak na padinama Klekovače. Koliko je nama poznato, to predstavlja prvu potvrdu o subspontanom širenju ove vrste na teritoriji Balkanskog pouostrva.

5.3 Taksonomska, ekološka i horološka problematika nekih taksona sa područja istraživanja / Taxonomical, ecological and horological issues of some taxa from the research area

Kompletnom revizijom herbarskog materijala, sakupljanog više godina na području istraživanja, u djelu „Flora prašumskog rezervata Lom“ (Bucalo et al., 2008) registrovano je par propusta u determinaciji. Sljedeći navodi su pogrešni i treba ih zamijeniti kako slijedi: *Polystichum x illyricum* (Borb.) Hayek odnosi se na slabo razvijene primjerke *P. aculeatum* (L.) Roth., *Sedum album* L. na *S. hispanicum* L., *Agrimonia eupatoria* L. subsp. *eupatoria* je *A. procera* Wallr., *Viola riviniana* Reich. predstavlja *V. reichenbachiana* Jord. ex Boreau, *Physospermum verticillatum* (Waldst. et Kit.) Vis. je *Pleurospermum austriacum* (L.) Hoffm., *Myosotis alpestris* F. W. Schmidt predstavlja *M. suaveolens* Willd., *Melittis melissophyllum* L. subsp. *melissophyllum* je *M. melissophyllum* L. subsp. *albida* (Guss.) P. W. Ball, *Erigeron alpinus* L. se odnosi na *E. glabratus* Hoppe et Hornsch. ex Bluff et Fingerh., *Hieracium murorum* L. na *H. trebevicianum* K. Maly, *Glyceria fluitans* (L.) R. Br. na *G.*

plicata (Fries) Fries, dok je *Carex ornithopoda* Willd. subsp. *ornithopodioides* (Hausm.) Nyman ustvari *C. ornithopoda* L. subsp. *ornithopoda*. Naime, vrstu *Pleurospermum austriacum* smo u Lomu nalazili isključivo u sterilnom stanju, obično samo po jedan list, dok *Myosotis suaveolens* na stjenjaku Loma, kao i drugdje na Klekovači, pokazuje prelazne karaktere prema srodnoj i vikarnoj alpskoj *M. alpestris*. Sličan slučaj je i kod vrste *Erigeron glabratus*.

Od potvrđenih vrsta, pravim raritetima u flori Bosne i Hercegovine mogu se smatrati: *Callianthemum coriandrifolium*, *Rhodiola rosea*, *Androsace lactea*, *Cypripedium calceolus*, *Epipogium aphyllum*, *Campanula thyrsoides* subsp. *carniolica*, *Festuca alfrediana* subsp. *durmitorea*, *Pyrola chlorantha*, *Agrostis alpina* i *Erige-*

ron atticus. Prvih pet navedenih vrsta smatra se kritično ugroženim u flori BiH, dok je posljednja nedovoljno poznata (Šilić, 1992–1995). Vrstu *Epipogium aphyllum* nismo potvrdili našim istraživanjima, a Handel-Maceti i Janhen (1905/06) pronašli su je na Stevanovom paležu, pri spuštanju sa Velike Klekovače prema Rečkovcu. Ova saprofitska orhideja predstavlja jednu od najinteresantnijih i najrjeđih biljaka naše flore te se, kao i neke druge vrste ove porodice, na istom lokalitetu javlja u pauzama od po nekoliko godina (Šilić, 1990). Stoga je u BiH registrovana izuzetno rijetko, a potvrda literaturnih navoda češće je stvar spleta srećnih okolnosti nego predanosti i sistematičnosti istraživanja.

Rijetki elementi arкто-alpijske i alpske glacijalne flore vezani su samo za najhladnije ponikve (*Ca-*

Slika 14. *Callianthemum coriandrifolium* ispod vrha Klekovače / **Figure 14.** *Callianthemum coriandrifolium* beneath the Velika Klekovača summit (© Đ. Milanović)

Slika 15. *Rhodiola rosea* subsp. *rosea* u klekovačkim ponikvama / **Figure 15.** *Rhodiola rosea* subsp. *rosea* in the „ponikvas“ of Klekovača (© Đ. Milanović)

Slika 16 / Figure 16. *Androsace lactea* (© Đ. Milanović)

Slika 17. *Cypripedium calceolus* kod Ajzer-bunara / **Figure 17.** *Cypripedium calceolus* at Ajzer-bunar (© Đ. Milanović)

lilianthemum coriandrifolium, *Rhodiola rosea*) (Slike 14 i 15), hladne, sjeveru eksponirane, stijene (*Androsace lactea*) (Slika 16) i najviše grebene izložene udarima olujnih vjetrova (*Festuca alfrediana* subsp. *durmitorea*, *Agrostis alpina*). Populacije ovih biljaka su najbrojnije i najoptimalnije razvijene upravo na planini Klekovači, u poređenju sa svim drugim, inače rijetkim nalazištima u Bosni i Hercegovini. Vrsta *Agrostis alpina*, osim ovog novog nalazišta, iz BiH je poznata još jedino sa krečnjačkih vrhova na Vranici (Horvat, 1952) te na Čvrnci na vrhu Veliki Jelenak i između Velikog Vilinca i Muharnice (Surina, personalna komunikacija, leg. 21.07.2006), kao i na Velikoj Veleži (Surina, personalna komunikacija, leg. 22.07.2006). Vrlo je srodna sa vrstom *Agrostis rupestris* All., takođe rijetkom u našoj flori, ali je od nje diferencirana kako ekološki tako i morfološki. Naime, *A. rupestris* je vrsta silikatnih planinskih rudina, a kada se nađe na krečnjaku to su onda redovno dublja zemljišta sa blago kiselom reakcijom, gdje se uticaj bazične karbonatne podloge gubi u zoni zakorjenjivanja biljaka. Nasuprot tome, vrsta *A. alpina* na Dinaridima naseljava izložene krečnjačke grebene, sve je rjeđa idući dalje prema jugoistoku te je Horvat (1952) smatra elementom sa izrazito zapadnim rasprostranjenjem na Dinaridima. Ona ima ogranke metlice posute čekinjama, a dlake kalusa su oko 3 mm dužine, dok su kod *A. rupestris* ogranci glatki, a dlake kalusa nedostaju ili su do 1 mm dužine (Tutin, 1980). *Festuca alfrediana* subsp. *durmitorea* je novoopisana podvrsta, koja naseljava subalpijski i alpijski pojas visokih krečnjačkih Dinarida od Velebita do Lovćena, sa nejasnim razgraničenjem i taksonomskim odnosom prema taksonu *F. alpina* subsp. *briqueti* sa planina Grčke (Foggi et al., 2012). Revizijom kompleksa *Festuca alpina* ustanovljeno je da sve ranije navode koji se odnose na ovaj takson sa krečnjačkih Dinarida treba pridružiti *F. alfrediana* subsp. *durmitorea*, dok je tipična *F. alpina* rasprostranjena na Pirinejima, Alpima i zapadnim Karpatima. Novim nalazištem obje pomenute trave na planini Klekovači utvrđen je kontinuitet pojavljivanja ovih vrsta na visokim planinama zapadnog Balkana, čime su upotpunjeni podaci o njihovom rasprostranjenju u jugoistočnoj Evropi.

Gospina papučica (*Cypripedium calceolus*) (Slika 17) jedna je od naših najdekorativnijih biljaka i najljepša evropska orhideja (Šilić, 1990). Upravo zbog nemilosrdnog sakupljanja u brojnim evropskim zemljama je potpuno istrijebljena, dok je u ostalim rijetka i zaštićena biljka. U Bosni i Hercegovini je takođe izuzetno rijetka (Šilić, 2008), a na nekim lokalitetima je iščezla (Šoljan et al., 2014). Ovu divnu biljku je (Fiala, 1891b) pronašao u klekovačkim šumama, a tokom istraživanja pronađena je na samo dva lokaliteta, od kojih je jedan već ranije objavljen (Stupar, 2011), a drugi leži u blizini naselja Potoci, pored puta prema selu Uvali (leg. N. Travar). Šumarski inženjeri zaposleni u šumskim gazdinstvima potvrđuju da su je tu i tamo susretali i na drugim mjestima, ali pojedinačno i vrlo rijetko (Jovan Kuburić, personalna komunikacija, 04.06.2015).

Vrstu *Pyrola chlorantha* (Slika 18) kao novu za prostor Bosne i Hercegovine navodi Redžić (1988), za Zlatar kod Konjica, previdjevši da je vrsta već ranije registrovana za Hrtar na Panosu kod Višegrada (Ritter-Studnička, 1958) te u prašumi Perućici (Fukarek, 1970). Na novom nalazištu na Kecmanskoj kosi na Klekovači, biljka raste u dobro očuvanim šumama bijelog bora na dolomitu, u sjemenskoj sastojini. Ovo je treće poznato nalazište ove vrste u Bosni i Hercegovini. Vrsta *Campanula thyrsooides* (Slika 19) do danas je ostala poznata za BiH jedino sa planine Klekovače. Iako Šilić & Abadžić (1990) navode tipičnu podvrstu, to je prema Kuss et al. (2007) isključeno iz horoloških razloga te stoga možemo reći da je na Klekovači prisutna *Campanula thyrsooides* subsp. *carniolica*. Ova podvrsta dolazi i sa hrvatske strane pogranične Plješevice (Kuss et al., 2007), tako da je moguće da na ovoj planini raste i u BiH, iako je raniji izvori ne navode (Horvat, 1922). Kako navode Abadžić & Šilić (1990), ova biljna vrsta zajedno sa *Scabiosa silenifolia* izgrađuje interesantnu biljnu zajednicu klekovačkih subalpijskih rudina, ali o njoj naknadno nisu izvještavali. Mi smo primijetili da ovaj žutocvjeti zvončić pokazuje izrazito pionirski karakter, obrastajući vjetru eksponirane nasipe i usjeke puteva subalpijskog pojasa, kakvu ulogu ima i *Scabiosa silenifolia* u zajednicama izloženih grebenskih rudina.

Slika 18. *Pyrola chlorantha* na Kecmanskoj kosi /
Figure 18. *Pyrola chlorantha* at Kecmanska kosa
(© Đ. Milanović)

Slika 19. *Campanula thyrsoides* subsp. *carniolica* uz
put prema vrhu Velike Klekovače / **Figure 19.**
Campanula thyrsoides subsp. *carniolica* beside
the road to Velika Klekovača (© Đ. Milanović)

Od ostalih vrsta pronađenih na Klekovači, kao rijetke i/ili važne za dopunu podataka o rasprostranjenju u BiH treba istaći: *Campanula serrata*, *Goodyera repens*, *Knautia illyrica*, *Leontodon incanus*, *Vicia montenegrina*, *Melampyrum subalpinum*, *Euphorbia illyrica*, *Juncus thomasi*, *Poa stiriaca*, *Polygala amarella*, *Scilla litardierei* i *Thlaspi montanum*, od kojih je prvih pet već od ranije poznato sa ove planine. Vrstu *Campanula serrata*, koju ovim istraživanjem nismo potvrdili, navode još Handel-Mazzetti et al. (1905/06) za vršni predio Klekovače, ali rasprostranjenje ovog taksona u Bosni i Hercegovini zaslužuje posebnu analizu. Vrsta *Geum molle* registrovana je kao česta na nekim lokalitetima gorskih livada Klekovače, čime su novi lokaliteti pozicionirani nešto zapadnije u odnosu na navode da se zapadna granica rasprostranjenja ove vrste na Balkanskom poluostrvu nalazi na potezu Vitorog-Glamoč (Bjelčić, 1987).

Poseban taksonomski problem, vrijedan temeljne revizije na prostoru BiH, jesu rodovi: *Festuca*, *Hieracium*, *Eleocharis* i *Aconitum*. Vrste roda *Festuca* izuzetno su morfološki slične, a za determinaciju je potrebno napraviti preparate i izvršiti morfometrijska mjerenja, što postupak determinacije dodatno usložnjava. Ove vrste su značajne za poznavanje i razumijevanje vegetacije livada, pašnjaka i rudina, jer na ovim staništima najčešće nalaze optimum i predstavljaju edifikatore brojnih biljnih zajednica, što fitocenolozima predstavlja značajan problem.

Još problematičniji je rod *Hieracium*, koji u evropskoj flori broji najviše vrsta od svih registrovanih rodova i predstavlja taksonomski najkomplikovaniju grupu. Pri određivanju vrsta neophodno je imati kompletan materijal, istovremeno sa razvijenim ahenijama i cvjetovima te bi bilo poželjno da se iz svake populacije sakupi više primjeraka i to tako da se obuhvati vari-

jabilnost populacije u uzrastu, broju cvjetova u cvasti i broju listova na stabljici, što u herbarima najčešće nije slučaj. Pravilnu determinaciju dodatno usložnjava često ukrštanje između vrsta, kao i nedostupnost determinacijskih ključeva za infraspecijske taksonne čak i u rangu podvrste. Zbog toga su neke novozabilježene vrste (*H. caesium*, *H. valdepilosum*, *H. racemosum* i *H. umbellatum*) određene na nivou vrste, dok su imena podvrsta priložena u skladu sa Handel-Macetijevima i Janhenovim navodima (Handel-Mazzetti et al., 1905/06). Takođe, danas se „hieraciolozi“ potpuno slažu da je opravdano nekadašnji podrod *Pilosella* izdignuti na status roda (Sell & West, 1980), ali smo u ovom radu zadržali koncept koji su isti autori, na prijedlog urednika, zadržali u četvrtom tomu djela Flora Europaea.

Nerazriješen problem u BiH predstavlja i grupa *Eleocharis palustris*, koja je u nekim zemljama okruženja već predmet revizije (Šturm & Bačić, 2013). Unutar ove grupe razlikuje se više odvojenih vrsta, među kojima pravilnu determinaciju otežava česta poliploidija i hibridizacija (Walters, 1963). Primjerci sakupljeni na vlažnim mjestima oko Potoka (Dražići, Uvala) pokazuju prelazan karakter, ali po morfologiji više odgovaraju vrsti *Eleocharis austriaca* Hayek, koja se od nekih autora smatra podvrstom vrste *E. mamillata* H. Lindb (Gregor, 2003). Vrsta je prvi put za BiH registrovana u blizini Korana kod Pala (leg. K. Maly 21.07.1929), ali je ovaj nalaz publikovan u radu iz čijeg se naziva ne može zaključiti da se na bilo koji način dotiče flore naše zemlje (Walters, 1963) te je zbog toga najčešće previđan, kako od naših, tako i od stranih botaničara. Nalazište na planini Klekovači govori da je vrsta vjerovatno šire rasprostranjena, kako u BiH tako i na teritoriji Balkanskog poluostrva, a razgraničenje areala vrsta unutar grupe *E. palustris* trebalo bi biti posebna tema i predmet daljih istraživanja. Za pravilno razlučivanje ovih vrsta važno je da se biljke sakupe u vrijeme dozrijevanja ploda, kada je stilopodijum dobro razvijen, jer je odnos njegove dužine i širine odlučujuća determinacijska karakteristika.

Tamnocvjeti jedići (*Aconitum* sp.) predstavljaju komplikovanu grupu, koju istraživači ovog roda

pokušavaju svesti na manji broj vrsta, ali je u okviru njih opisan veliki broj taksona nižeg reda, kojima različiti autori često daju status podvrste ili vrste (Akeroyd & Chater, 1993). Za razdvajanje pojedinih vrsta, pored tipa dlakavosti cvasti, boje cvjetova i odnosa dužine i širine kapice (helmeta), važna je okriljenost sjemena i broj karpela, koje u herbarijumima najčešće nedostaju te je determinacija dodatno otežana. Obzirom na veliki broj hibrida, potrebno je koristiti proširene usko specijalizovane ključeve (Mucher, 1993a, 1993b, 1991; Starmühler, 2001) da bi se sa sigurnošću odredilo kojoj vrsti ili hibridu uzorci pripadaju. Na današnjem nivou poznavanja vrsta ovog roda i korišćenjem dostupnih ključeva na Klekovači je utvrđeno prisustvo dva taksona: *A. variegatum* subsp. *nasutum* i *A. napellus* subsp. *tauricum*. To djelimično odstupa od navoda Tregubova (1941), jer on za subalpijski pojas navodi takson *A. napellus* L. i *A. tauricum* Wulf. Navode ovog fitocenologa za *A. napellus* smatramo pogrešnim i mišljenja smo da se oni odnose na *A. variegatum* subsp. *nasutum*, obzirom da se ta vrsta relativno često sreće na zaravnima i visokim zelenima u subalpijskom pojasu Klekovače. Takson *A. napellus* subsp. *tauricum* mi smo pronašli samo na izuzetnom mrazištu u dnu livade Ždralica (1135 m), u sterilnom stanju, tako da determinacija nije sasvim pouzdana. Problematika ovih vrsta ostaje otvorena i biće predmet budućih istraživanja.

Planine zapadne Bosne često se navode kao granica areala vrsta *Lilium carniolicum* i *Lilium bosniacum*. O taksonu *L. bosniacum*, kao dobroj samostalnoj vrsti, postoji niz radova (Košanin, 1926; Popova, 1970; Lakušić & Kutleša, 1971; Muratović et al., 2005). Ipak, na osnovu većeg broja uzoraka i korišćenjem savremenih molekularnih metoda, Rešetnik et al. (2007) došli su do utemeljenog zaključka da boja cvijeta ne može biti odlučujuća diferencijalna karakteristika za razlikovanje ovih srodnih taksona na nivou vrste. I naša istraživanja na susjednim planinama zapadne Bosne, ali nerijetko i duž cijelog areala, pokazuju da se veoma često miješaju žutocvjetne i narandžastocvjetne biljke u okviru istih populacija. Zbog toga smo u ovom radu takson *L. bosniacum* uvrstili u *L. carniolicum*.

Posebnu taksonomsku zanimljivost predstavljaju biljne vrste koje na području istraživanja, posjeduju unutarvrstnu varijabilnost na nivou podvrste. Ovdje pominjemo samo neke. Takson *Anthyllis vulneraria* na Klekovači zastupljen je sa dvije podvrste: subsp. *polyphylla*, koja naseljava gorske livade, i subsp. *alpestris* redovno prisutan na najhladnijim položajima subalpijskih ponikava. Visinski se slično diferencira i vrsta *Astrantia major*, koja je na višim položajima zastupljena podvrstom sa sitnijim cvjetovima i zelenkastim braktejama (subsp. *elatior*), dok je na nižim položajima rasprostranjena tipična podvrsta. Po istoj analogiji najviše i najhladnije položaje na Klekovači zauzima *Helianthemum nummularium* subsp. *glabrum*, dok se na nižim i termofilnijim susreće tipična podvrsta. Slično se na podvrste diferenciraju i sljedeće vrste: *Heracleum sphondylium* subsp. *montanum* i subsp. *sibiricum*, *Hieracium prenanthoides* subsp. *lanceolatum* i subsp. *prenanthoides*, *Lamium galeobdolon* subsp. *galeobdolon* i subsp. *montanum*, *Lathyrus laevigatus* subsp. *laevigatus* i subsp. *occidentalis* te *Aconitum lycoctonum* subsp. *vulparia* i subsp. *neapolitanum*.

Na vlažnim livadama oko Potoka na Klekovači prisutne su *Inula salicina* subsp. *aspera* i *Serratula tinctoria* subsp. *monticola*. Dok je tipična podvrsta vrste *Inula salicina*, koja na Klekovači nije zabilježena, rasprostranjena uglavnom uz obale velikih nizijskih rijeka, nju na višim i otvorenijim položajima smjenjuje podvrsta subsp. *aspera*, koja ima rijetke dlake razbacane po stabljici i nervima na naličju listova. Takođe, takson *Serratula tinctoria* subsp. *monticola* naseljava hladnije i vlažnije položaje u odnosu na subsp. *tinctoria*, koja je stanovnik termofilnih, uglavnom hrastovih, šuma i šibljaka, koju na području istraživanja nismo pronašli. Od tipične podvrste, osim jasnih ekoloških uslova, podvrstu subsp. *monticola* diferencira manji broj znatno krupnijih glavica u cvasti.

Takson *Stachys alpina* subsp. *alpina* je čest na Alpima i sjeverozapadnim Dinaridima, dok je u jugoistočnim Dinaridima smjenjuje vikarna i srodna *Stachys alpina* subsp. *dinarica*. U originalnoj dijagnozi (Murbeck, 1891) napominje se da je dinarska podvrsta već na prvi pogled

prepoznatljiva po sivkastoj boji, zbog mnoštva nježnih dlaka na listovima i stabljici, kao i po donjim listovima koji nisu tako duboko srcasto usječeni pri osnovi, kao kod tipske podvrste. Takođe, tipična podvrsta ima okruglasto sjeme (Slika 20) te rub lista posut brojnim žljezdama, dok dinarska ima nešto duže sjeme od svoje širine i rub lista sa znatno manje žljezda. Na Klekovači, kao i na susjednim planinama Šatoru i Dinari, zabilježena je tipska podvrsta.

Na skoro svim zasjenjenim stijenama subalpijskog pojasa Klekovače, kao i u potkapinama zajedno sa *Viola biflora* i *Cystopteris fragilis*, susreće se upadljiva *Heliosperma malyi* (Neumayer) Trinajstić. Obzirom da je taksonomija roda *Heliosperma* zamršena i nedovoljno razjašnjena, iako je bila predmet brojnih rasprava u prošlosti, neophodno je pomenuti nekoliko činjenica. Tek u novije vrijeme pokazano je da je riječ o dobrom samostalnom rodu (Frajman & Rabeler, 2006), kako su ga ranije smatrali i ovdašnji botaničari (npr. Malý, 1903; Beck-Mannagetta, 1907), sve dok ga Hayek (1924) nije uvrstio u rod *Silene* kao posebnu sekciju. Danas se u okviru roda *Heliosperma*, zavisno od autora do autora, razlikuje između tri i 18 vrsta (Frajman & Rabeler, 2006), uglavnom zasnovanih na sitnim razlikama u građi krunice, urezanosti latica, dlakavosti klina latice, dužini krijeste sjemena (Slika 21) te tipa dlakavosti stabljike. Iako novija istraživanja (Frajman & Oxelman, 2007) ukazuju da molekularna analiza ne potvrđuje specijsku diferencijaciju na veći broj vrsta, ovdje smo, iz dva razloga, prihvatili koncept Trinajstića (1978), koji prilično usko shvata vrste iz ovog roda. Naime, *Heliosperma malyi* prvobitno je opisana kao podvrsta u okviru vrste *Silene quadridentata* (Neumayer, 1923), a znatno kasnije, takođe u rangu podvrste, u okviru široko shvaćene *Silene pusilla* (Greuter & Raus, 1982). Prvi razlog prihvatanja Trinajstićevog koncepta leži u činjenici da biljke u toku evolucije najteže mijenjaju morfološke karakteristike reproduktivnih organa, na osnovu čega se vrsta *Heliosperma malyi* (Slika 22), na živim primjercima, lako razlikuje od ostalih biljaka ovog roda. Naime, krunica ove vrste ima 2-4(-6) dugih uzanih režnjeva na svakoj latici, koji dopiru do baze režnjeva plojke latica ili je nadvisuju (Slika 23), što

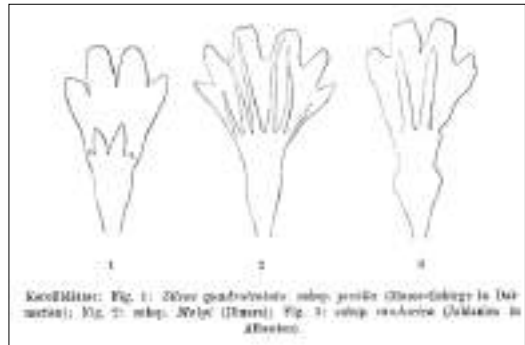
Slika 20. Sjeme taksona *Stachys alpina* subsp. *alpina* sa Klekovače / **Figure 20.** Seeds of *Stachys alpina* subsp. *alpina* from Klekovača (© Đ. Milanović)

Slika 21. Sjeme vrste *Heliosperma malyi* / **Figure 21.** Seeds of *Heliosperma malyi* (© Đ. Milanović)

Slika 22. *Heliosperma malyi* u potkapinama na Klekovači / **Figure 22.** *Heliosperma malyi* from Klekovača (© Đ. Milanović)

Slika 23. Izgled latica i krunica različitih taksona u okviru *Silene quadridentata* / **Figure 23.** Corolla of different subspecies of *Silene quadridentata* (prema / after Neumayer, 1923)

nije slučaj kod drugih taksona. Drugi razlog leži u činjenici da ako bi prihvatili Grojterov (Greuter & Raus, 1982) koncept da ovaj takson treba smatrati posebnom podvrstom, što bi pomirilo mnoštvo različitih shvatanja i nameće se kao alternativno rješenje, to bi zahtijevalo uvođenje nove kombinacije imena taksona *Heliosperma pusilla* subsp. *malyi* (H. Neumayer) comb. nova. Ipak, obzirom na prirodu naših istraživanja, koja su zahvatila mali prostor i obrađuju floru jednog područja, to za sada smatramo preuranjenim i nedovoljno potkrijepljenim, ali ga ipak nagovještavamo kao jedan od mogućih rezultata istraživanja koja će uslijediti.

I pored temeljnog pristupa reviziji flore planine Klekovače, prisustvo nekih biljaka na ovoj planini ostaće predmet daljih istraživanja. U visokim

zelenima u subalpijskom pojasu Klekovače često se sreće jedna vrsta iz roda *Carduus*, koja pokazuje prelazne oblike između zamršenog kompleksa *C. defloratus* i *C. carduelis* var. *alpestris* te je moguće da se radi o hibridu. Naši primjerci najviše odgovaraju taksonu *C. argemone* subsp. *argemone*, ali imaju i karakteristike vrste *C. malyi* (= *C. illyricus*) te će njeno jasnije opredjeljenje prikazati dalja istraživanja. Takođe, rod *Alchemilla* sa sigurnošću je zastupljen sa više vrsta. Fiala (1892) za Klekovaču navodi vrstu *Alchemilla alpina*, koja prema novim shvatanjima uopšte ne dolazi na Balkansko poluostrvo (Kurtto et al., 2007). U nedostatku herbarskog materijala ovaj problem će biti razriješen drugom prilikom.

Vrsta roda *Potentilla* na planini Klekovači su posebno zanimljive. U vršnom području raste

Potentilla crantzii, a zajedno sa njom i jedna robusnija petoprsta, koja se morfološki lako razlikuje. Takođe, u dnu mrazišne livade Ždralica pronađeno je više primjeraka druge, rastom više ali nježnije, srodne vrste ovog roda. Objе spomenute biljke pripadaju nedovoljno razjašnjenom kompleksu vrsta kome pripadaju *Potentilla thuringiaca* i *Potentilla chrysantha*. Neophodan je dalji rad na pouzdanoj determinaciji ovih taksona te ih stoga nismo uvrstili u priloženi spisak flore.

Na kraju, neophodno je dati još par komentara. Prihvatili smo koncept da se vrsta *Campanula witaseckiana* smatra sinonimom za *C. scheuchzeri* (Euro+Med, 2006–2015), iako smo naše uzorke sa subalpijskih rudina determinisali kao *C. witaseckiana*. Takođe, na vrhu Klekovače je locus classicus za vrstu *Cerastium beckianum* Handel-Mazzetti et Stadlmann, koju neki

opšteprihvaćeni izvori priznaju kao posebnu vrstu (Missouri Botanical Garden, 2015), dok je većina drugih smatra sinonimom podvrste ssp. *molle*, kakav koncept smo i mi prihvatili. Takson *Centaurea jacea* subsp. *haynaldii* pokazuje brojne prelazne osobine ka podvrsti subsp. *gaudinii* (= *Centaurea bracteata*), čije je razgraničenje na Dinarskim planinama posebno pitanje i zahtijeva odvojen pristup.

Izuzetno zanimljivim se čini takson *Athamanta turbith* subsp. *haynaldii*, koja je izvorno opisana kao biljka krečnjačkih litica jugoistočnih Dinariada, što na Klekovači, međutim, nije slučaj. Ipak, određeni morfološki karakteri, kao što je dužina dlaka cvasti odgovaraju ovom taksonu te smo naše biljke privremeno priključili ovoj vrsti dok se ne sprovedu temeljnija istraživanja za koja se već sakuplja materijal (Boštjan Surina, personalna komunikacija, 24.11.2014).

Zahvale / Acknowledgments

Ovaj rad posvećujemo našem preminulom prijatelju, saradniku i učitelju Jovanu Travaru.

Autori se najsrdačnije zahvaljuju Vladimiru Stevanoviću i Boštjanu Surini, koji su svojim konstruktivnim primjedbama i sugestijama uveliko doprinijeli kvalitetu rada. Posebnu zahvalnost dugujemo Boštjanu Surini za ustupljene podatke o raširenju vrste *Agrostis alpina* na prostoru Bosne i Hercegovine izvan planine

Klekovače. Neizmjernu i nesebičnu pomoć pri terenskom istraživanju pružili su rukovodstvo i radnici šumskih gazdinstava Klekovača-Potoci i Oštrej-Drinić, koji su obezbjeđivali svu potrebnu logistiku za terenski rad, bez koje ovaj rad ne bi mogao ni ugledati svjetlo dana. Među njima naročitu zahvalnost dugujemo kolegi Draganu Lukaču, koji je sa nama često provodio vrijeme na terenu.

Literatura / References

- Abadžić S., Šilić Č. (1990). O dvjema prinovama u flori Bosne i Hercegovine. *Bilten Društva ekologa BiH, serija B* 5: 81–83.
- Akeroyd J. R., Chater A. O. (1993). *Aconitum* L. U: Tutin T. G., Burges N. A., Chater A. O., Edmondson J. R., Heywood V. H., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Webb D. A. (Ur.), *Flora Europaea*: 254–256. Cambridge University Press, Cambridge.
- Arbor Magna - Društvo za zaštitu prirodnog nasljeđa, Banja Luka. (2011). GISPASS - GIS-baza podataka zaštićenih i potencijalno zaštićenih područja Republike Srpske. Preuzeto 23. oktobra 2015. sa <http://arbormagna.webfactional.com/>
- Bateman R. M., Pridgeon A. M., Chase M. W. (1997). Phylogenetics of subtribe *Orchidinae* (*Orchidoideae*, *Orchidaceae*) based on nuclear ITS sequences. 2. Infrageneric relationships and reclassification to achieve monophyly of *Orchis* sensu stricto. *Lindleyana* 12: 113–141.
- Beck-Mannagetta G. (1901). *Die Vegetationsverhältnisse der illyrischen Länder, begreifend Südkroatien, die Quarnero-Inseln, Dalmatien, Bosnien und die Hercegovina, Montenegro, Nordalbanien, den Sandžak Novipazar und Serbien*. Verlag von Wilhelm Engelmann, Leipzig: 534 str.
- Beck-Mannagetta G. (1903). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 1(2) – Gymnospermae

- i Monocotyledones. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 15(2): 185–230.
- Beck-Mannagetta G. (1906). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 2(2). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 18(2): 137–150.
- Beck-Mannagetta G. (1907). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 2(4). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 19(1): 15–30.
- Beck-Mannagetta G. (1909). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 2(5). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 21(1): 135–166.
- Beck-Mannagetta G. (1914). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 2(6). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 26(3): 452–475.
- Beck-Mannagetta G. (1916a). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka 2(7). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 28(1): 41–168.
- Beck-Mannagetta G. (1916b). Flora Bosne, Hercegovine i novopazarskog Sandžaka – Pteridophyta. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 28(2): 311–336.
- Beck-Mannagetta G. (1923). Flora Bosne, Hercegovine i bivšeg Sandžaka Novog Pazara 2(11). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 35(1): 49–74.
- Beck-Mannagetta G. (1927). Flora Bosne i Hercegovine i oblasti Novog Pazara 3 – Horipetalae. *Srpska kraljevska akademija, Posebna izdanja* 63, *Prirodnjački i matematički spisi* 15: 1–487.
- Beck-Mannagetta G., Malý K., Bjelčić Ž. (1967). Flora Bosnae et Hercegovinae 4 – Sympetalae, 2. *Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Prirodnjačko odjeljenje, Posebno izdanje* 2: 5–111.
- Beck-Mannagetta G., Malý K., Bjelčić Ž. (1983). Flora Bosnae et Hercegovinae 4 – Sympetalae, 4. *Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine u Sarajevu, Prirodnjačko odjeljenje, Posebno izdanje* 4: 3–188.
- Bertović S. (1974). Prof. dr. ing. Vlado Tregubov (1904–1974). *Šumarski list* 98(5–8): 260–263.
- Bjelčić Ž. (1987). Endemi u biljnom svijetu Bosne i Hercegovine i problem zaštite. U: *Zbornik radova naučnog skupa „Zaštita endema u živom svijetu Jugoslavije“*. ANUBiH, Posebna izdanja, Sarajevo: 95–102.
- Braun-Blanquet J. (1964). *Pflanzensoziologie, Grundzüge der Vegetationskunde*, 3rd izd. Springer Verlag, Wien: 865 str.
- Brujić J., Stanivuković Z. (2012). Vegetation of Crni vrh massif of Grmeč Mt: An introductory survey. U: *Proceeding of International Scientific Conference „Forestry science and practice for the purpose of sustainable development of forestry – 20 years of the Faculty of forestry in Banja Luka“*. University of Banja Luka, Forestry Faculty: 245–264.
- Brujić J., Travar J. (2000). *Sjemenska sastojina „Vršak-Uvala“* [Elaborat]. Šumarski fakultet, Banja Luka: 84 str.
- Bucalo V., Brujić J., Travar J., Milanović Đ. (2007). Pregled flore prašumskog rezervata Lom. *Šumarstvo* 95: 35–48.
- Bucalo V., Brujić J., Travar J., Milanović Đ. (2008). *Flora prašumskog rezervata Lom*. Univerzitet u Banjoj Luci, Šumarski fakultet: 550 str.
- Bucalo V., Cvjetičanin R., Brujić J., Travar J., Stupar V., Milanović Đ., Gašić B., Gašić R. (2006). *Mogućnost izdvajanja zaštićenog područja Klekovača-Lom* [Studija]. Maga-projekt, Wald-projekt, Banja Luka: 103 str.
- Council of the European Communities. (1992). Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora. *Official Journal of the European Communities* L206: 7–50.
- Cristofolini G., Troia A. (2006). A reassessment of the sections of the genus *Cytisus* Desf. (*Cytiseae*, *Leguminosae*). *Taxon* 55(3): 733–746.
- Dančák M. (2002). *Glyceria striata* – a new alien grass species in the flora of the Czech Republic. *Preslia* 74(3): 281–289.
- Dukić V., Maunaga Z. (2006). Stanje prašuma Lom i Janj u drugoj polovini XX vijeka. U: *Zbornik radova Naučne konferencije „Gazdovanje šumskim ekosistemima nacionalnih parkova i drugih zaštićenih područja“, Jahorina-NP Sutjeska, 05-08. jul 2006*. Univerzitet u Banjoj Luci, Šumarski fakultet: 561–568.
- Euro+Med. (2006). Euro+Med PlantBase - the information resource for Euro-Mediterranean plant diversity. Preuzeto 12. oktobra 2015. sa <http://ww2.bgbm.org/EuroPlusMed/query.asp>
- Fiala F. (1891a). Bosanski runolist (*Gnaphalium leontopodium*). *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 4(1): 73–75.
- Fiala F. (1891b). Floristički prilozi. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 3(3): 280–282.
- Fiala F. (1892). Osječnica i Klekovača planina kod Petrovca. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 4(4): 366–372.
- Foggi B., Parolo G., Šmarda P., Coppi A., Lastrucci L., Lakušić D., Eastwood R., Rossi G. (2012). Revision of the *Festuca alpina* group (*Festuca* section *Festuca*, *Poaceae*) in Europe. *Botanical Journal of the Linnean Society* 170(4): 618–639.

- Frajman B., Oxelman B. (2007). Reticulate phylogenetics and phytogeographical structure of *Heliosperma* (*Sileneae*, *Caryophyllaceae*) inferred from chloroplast and nuclear DNA sequences. *Molecular Phylogenetics and Evolution* 43(1): 140–155.
- Frajman B., Rabeler R. K. (2006). Proposal to conserve the name *Heliosperma* against *Ixoca* (*Caryophyllaceae*, *Sileneae*). *Taxon* 55(3): 807–808.
- Fukarek P. (1970). Šumske zajednice prašumskog rezervata Perućice u Bosni. *Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka, Posebna izdanja* 15(4): 157–262.
- Gregor T. (2003). *Eleocharis mamillata* - distribution and infraspecific differentiation. *Folia Geobotanica* 38(1): 49–64.
- Greuter W., Raus T. (1982). Med Checklist Notulae, 6. *Willdenowia* 12(2): 183–199.
- Handell-Mazzetti H. F., Stadlmann J., Janchen E., Faltis F. (1905/06). Beitrag zur Kenntnis der Flora von West-Bosnien. *Osterreichische Botanische Zeitschrift* 55(9): 350-354; 55(10): 376-386; 55(11), 424-438; 55(12), 478-487; 56(1), 27-37; 56(2), 69-71; 56(3), 97-110; 56(4), 164-166; 56(5-6), 219-224; 56(7), 263-277.
- Harlos C. A., Betz S., Kiefer L., Knapke D., Schlosser K., Smith A., Wells L., Walland R. (2013). *Monarda: The HSA essential guide*. The Herb Society of America, Kirtland: 18 str.
- Hayek A. (1924). *Prodromus Florae peninsulae Balcanicae. Repertorium specierum novarum regni vegetabilis* 30(1), Fasc 1. : 316 str.
- Hidrometeorološka služba SFRJ. (1960). *Atlas klime SFRJ*. Beograd.
- Holub J. (1980). *Glyceria* R. Br. U: Tutin T. G., Heywood V. H., Burges N. A., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Webb D. A. (Ur.), *Flora Europaea*: 179–181. Cambridge University Press, Cambridge.
- Horvat I. (1925). O vegetaciji Plješevice u Lici. *Geografski vestnik* 1: 113–123.
- Horvat I. (1933). Istraživanje vegetacije hercegovačkih i crnogorskih planina. *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti* 46: 101–113.
- Horvat I. (1952). Prilog poznavanju raširenja nekih planinskih biljaka u jugoistočnoj Evropi. *Godišnjak Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu* 5(1-2): 199–218.
- Horvat I., Glavač V., Ellenberg H. (1974). *Vegetation Südosteuropas*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart: 768 pp.
- Horvat I., Pawlowski B. (1939). Istraživanje vegetacije planine Vranice. *Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti* 51: 149–152.
- Jalas J., Suominen J., Lampinen R., Kurtto A., Junikka L., Fröhner S. E., Weber H. E., Sennikov A. N. (Ur.). (1972-2013). *Atlas Florae Europaeae*, Vol. 1-15. The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, Helsinki.
- Koopman J. (2011). *Carex Europaea, Volume 1: The Genus Carex L. (Cyperaceae) in Europe: Accepted names, hybrids, synonyms, distribution, chromosome numbers*. Margraf publishers, Weikertheim: 726 str.
- Košanin N. (1926). Sistematski odnos i geografija *Lilium albanicum* i *carniolicum*. *Glas Srpske kraljevske akademije* 122/56: 35-55.
- Kurtto A., Fröhner S. E., Lampinen R. (Ur.). (2007). *Atlas Florae Europaeae. Distribution of Vascular Plants in Europe. 14. Rosaceae (Alchemilla and Aphanes)*. The Committee for Mapping the Flora of Europe & Societas Biologica Fennica Vanamo, Helsinki: 200 str.
- Kuss P., Ægisdóttir H. H., Stöcklin J. (2007). The biological flora of Central Europe: *Campanula thyrsoides* L. *Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics* 9: 37-51.
- Lakušić R., Dizdarević M., Grgić P., Pavlović B., Redžić S. (1991). Ekološka diferencijacija prostora sliva Une i njegova vrijednost. *Bilten Društva ekologa BiH, serija B* 6: 15–23.
- Lakušić R., Kutleša L. (1971). Ekologija endemičnih oblika *Lilium bosniacum* Beck i *Lilium albanicum* Grsb. *Ekologija* 6(1): 93–104.
- Lakušić R., Kutleša L. (1991). Paleoendemične-tercijarnoreliktne i neoendemične – glacijalno-reliktne biljne vrste i njihove zajednice sliva rijeke Une. *Bilten Društva ekologa BiH, serija B* 6: 115–118.
- Lubarda B., Stupar V., Milanović Đ., Stevanović V. (2014). Chorological characterization and distribution of the Balkan endemic vascular flora in Bosnia and Herzegovina. *Botanica Serbica* 38(1): 167–184.
- Malý K. (1903). *Heliosperma (Silene) Retzdorffianum*. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* 15(3): 559–562.
- Milanović Đ. (2011). *Tozzia carpathica* Woloszczak. U: Drešković N., Đug S., Stupar V., Hamzić A., Lelo S., Muratović E., Lukić-Bilela L., Brujić J., Milanović Đ., Kotrošan D., *Natura 2000 - Bosna i Hercegovina*. Centar za okolišno održivi razvoj, Sarajevo: 440–441.

- Milanović Đ. (2014). *Šaševi (Carex L.) Bosne i Hercegovine – taksonomska, morfološka i horološka studija*. Završni rad, Univerzitet u Banjoj Luci, Šumarski fakultet: 101 str.
- Milanović Đ., Brujić J., Stupar V. (2011). New floristic records in the Balkans 15: Reports 64-72. *Phytologia Balcanica* 17(1): 141–144.
- Milanović Đ., Brujić J., Stupar V., Travar J. (2009). Flora of potential protected area “Klekovača-Lom” in western Bosnia and Herzegovina [Abstract]. U: *5th Balkan Botanical Congress - Book of abstracts*. Serbian Academy of sciences and arts, University of Belgrade, Faculty of Biology: 41.
- Milanović Đ., Stupar V., Brujić J. (2013). Novelty for vascular flora of Bosnia and Herzegovina. *Botanica Serbica* 37(2): 173–181.
- Missouri Botanical Garden. (2015). Tropicos.org. Preuzeto 12. oktobra 2015. sa <http://www.tropicos.org/>
- Mucher W. (1991). Der Bunte Eisenhut, *Aconitum variegatum* L. (Ranunculaceae), in der Steiermark. *Mitteilungen des naturwissenschaftlichen Vereins für Steiermark* 121: 195–198.
- Mucher W. (1993a). Die Gattung *Aconitum* in Kärnten. *Carinthia II* 103(2): 519–527.
- Mucher W. (1993b). Systematics and chorology of *Aconitum* ser. *Toxicum* (Ranunculaceae) in Europe. *Phyton* 33(1): 51–76.
- Muratović E., Bogunić F., Šoljan D., Siljak-Yakovlev S. (2005). Does *Lilium bosniacum* merit species rank? A classical and molecular-cytogenetic analysis. *Plant Systematics and Evolution* 252(1-2): 97–109.
- Murbeck S. (1891). Beiträge zur Kenntniss der Flora von Südbosnien und der Hercegovina. *Lunds Universitets Arsskrift* 27: 182.
- Neumayer H. (1923). Einige Fragen der speziellen Systematik, erläutert an einer Gruppe der Gattung *Silene*. *Österische Botanische Zeithschiff* 72(6-8): 276–287.
- Piwowski B., Bartoszek W. (2012). The occurrence of *Glyceria striata* (Lam.) Hitchc. in Europe and the new localities of the species in Poland. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae* 81(2): 109–115.
- Popova M. T. (1970). Some remarks on the lilies of the Balkans. *RHS Lily Yearbook* 33: 66–70.
- Radojević S., Lakušić R., Redžić S. (1991). Ekološka diferencijacija *Pteridophyta* u slivnom području rijeke Une. *Bilten Društva ekologa BiH, serija B* 6: 121–126.
- Redžić S. (1988). *Pyrola chlorantha* Swartz a new species in the flora of Bosnia and Herzegovina. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (Prirodne nauke, Nova serija)* 27: 89–93.
- Redžić S., Muratpahić D., Lakušić R. (1991). Uticaj antropogenih faktora na vegetaciju ekosistema sliva Une. *Bilten Društva ekologa BiH, serija B* 6: 81–85.
- Rešetnik I., Liber Z., Satovic Z., Cigić P., Nikolić T. (2007). Molecular phylogeny and systematics of the *Lilium carnolicum* group (*Liliaceae*) based on nuclear ITS sequences. *Plant Systematics and Evolution* 265(1-2): 45–58.
- Ritter-Studnička H. (1958). Bemerkenswerte Pflanzenfunde aus Bosnien und der Herzegowina. *Österische Botanische Zeitschrift* 105(4): 285–292.
- Sailer F. (1844). *Die Flora der Linzer Gegend und des oberen und unteren Mühlviertels in Oberösterreich, oder: Aufzählung der allda wildwachsenden Pflanzen mit kenntlichen Blüten mittels Angabe ihrer deutschen, lateinischen und vulgären Namen*. Octav, Linz: 54 str.
- Šegota T. (1967). Regionalno raščlanjenje Jugoslavije i granice geografskih regija. U: Horvatić S. (Ur.), *Analitička flora Jugoslavije*. Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, HR: 63–66.
- Sell P. D., West C. (1980). *Hieracium* L. U: Tutin T. G., Heywood V. H., Burges N. A., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Webb D. A. (Ur.), *Flora Europaea*. Cambridge University Press, Cambridge: 358–410.
- Šilić Č. (1990). *Šumske zeljaste biljke*. IP „Svjetlost“, Zavod za udžbenika i nastavna sredstva, Sarajevo, Zavod za udžbenike i nastavne sredstva, Beograd: 272 str.
- Šilić Č. (1995). Spisak biljnih vrsta (*Pteridophyta* i *Spermatophyta*) za Crvenu knjigu Bosne i Hercegovine. *Glasnik Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine (Prirodne nauke, Nova serija)* 31: 323–367.
- Šilić Č. (2008). Gospina papučica interesantna i rijetka. *Fondoko svijet* 26: 10.
- Šoljan D., Muratović E., Abadžić S. (2014). *Orhideje planina oko Sarajeva*. Dobra knjiga, Sarajevo: 127 str.
- Starmühler W. (2001). Die Gattung *Aconitum* in Bayern. *Berichte der Bayerischen Botanischen Gesellschaft* 71: 99–118.
- Stefanović V., Beus V., Burlica Č., Dizdarević H., Vukorep I. (1983). Ekološko-vegetacijska rejonizacija Bosne

- i Hercegovine. *Šumarski fakultet, Posebna izdanja* 17: 1–49.
- Stevanović V. (1992). Floristička podela teritorije Srbije sa pregledom viših horiona i odgovarajućih flornih elemenata. U: Sarić M. R. (Ur.), *Flora Srbije 1, drugo izdanje*. Srpska akademija nauka i umetnosti, Odeljenje prirodno-matematičkih nauka, Beograd: 49–65.
- Stevanović V., Tan K., Petrova A. (2007). Mapping the endemic flora of the Balkans – a progress report. *Bocconea* 21: 131–137.
- Stöhr O., Pilsl P., Staudinger M., Kleesadl G., Essl F., Englisch T., Lugmar A., Wittmann H. (2012). Beiträge zur Flora von Österreich IV. *Stapfia* 97: 53–136.
- Stupar V. (2011). *Cypripedium calceolus* L. U: Drešković N., Đug S., Stupar V., Hamzić A., Lelo S., Muratović E., Lukić-Bilela L., Brujić J., Milanović Đ., Kotrošan D., *Natura 2000 - Bosna i Hercegovina*. Centar za okolišno održivi razvoj, Sarajevo: 436–437.
- Stupar V., Brujić J., Milanović Đ., Cvjetičanin R. (2010). Association of beech, fir and spruce in Klekovača Mt. – management effects on its form and composition. U: *First serbian forestry congress - Congress proceedings*. University in Belgrade, Faculty of Forestry: 618–633.
- Stupar V., Milanović Đ., Brujić J., Stevanović V. (2009). New floristic records in the Balkans 12: Reports 69-72. *Phytologia Balcanica* 15(3): 444–446.
- Šturm R., Bačić T. (2013). Skupina močvirske site (*Eleocharis* R. Br. subser. *Eleocharis*) v Sloveniji: revizija v herbariju LJU. *Hladnikia* 31: 11–29.
- Surina B., Wraber T. (2005). Phytosociology and ecology of *Carex mucronata* on the Mt. Snežnik (SW Slovenia, Liburnian Karst). *Wulfenia* 12: 97–112.
- Surina B., Schönswetter P., Schneeweiss G.M. (2011). Quaternary range dynamics of ecologically divergent species (*Edraianthus serpyllifolius* and *E. tenuifolius*, Campanulaceae) within the Balkan refugium. *Journal of Biogeography* 38: 1381–1393.
- Surina B., Schneeweiss G.M., Glasnović P., Schönswetter P. (2014). Testing the efficiency of nested barriers to dispersal in the Mediterranean high mountain plant *Edraianthus graminifolius* (Campanulaceae). *Molecular Ecology* 23: 2861–2875.
- Surina B. (2015). Biogeography of the Balkans: Evidence from the phylogeographical patterns of the vascular plants. U: Kukavica-Jovanović B. (Ur.), *Zbornik sažetaka III Simpozijuma biologa i ekologe Republike Srpske (SBERS 2015)*. Univerzitet u Banjoj Luci, Prirodno-matematički fakultet: 93.
- The Plant List. Version 1.1. (2013). Preuzeto 8. oktobra 2015. sa <http://www.theplantlist.org/>
- Topalić L., Lakušić R., Redžić S. (1991). Ekološka diferencijacija populacija i vrsta roda *Galium* L. u slivnom području rijeke Une. *Bilten Društva ekologe BiH, serija B* 6: 137–142.
- Tregubov V. S. (1941). *Les forêts vierges montagnardes des Alpes Dinariques - Massif de Klekovatcha-Guermetch: Étude Botanique et Forestière*. Causse, Graille et Castelnau, Montpellier: 118 str.
- Trinajstić I. (1978). *Heliosperma* (Reichenb.) Reichenb. U: Trinajstić I. (Ur.), *Analitička flora Jugoslavije*. Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb: 627–636.
- Tutin T. G., Heywood V. H., Burges N. A., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Webb D. A. (Ur.). (1968–1993). *Flora Europaea*, Vol. 1-5. Cambridge University Press, Cambridge.
- Tutin T. G. (1980). *Agrostis* L. In: Tutin T. G., Heywood V. H., Burges N. A., Moore D. M., Valentine D. H., Walters S. M., Webb D. A. (Ed.), *Flora Europaea* 5. Cambridge University Press, Cambridge: 232–235.
- Vrhovčić J., Mojićević M., Vujnović L. (1976). *Osnovna geološka karta SFRJ, 1:100 000, list Ključ (sa tumačem)*. Savezni geološki zavod, Beograd.
- Walters S. M. (1963). *Eleocharis austriaca* Hayek, a species new to the British Isles. *Watsonia* 5: 329–335.

Prilozi / Appendices

Prilog 1. Spisak lokaliteta sa WGS koordinatama, radnim imenom biljne zajednice, nadmorskom visinom, geološkom podlogom i datumom uzimanja snimka/popisa / **Appendix 1.** List of localities with WGS coordinates, provisional name of plant community, elevation, substrate and the date of collecting the data

- L1: Kraljeve livade, 150 m I od jame; 44,426007; 16,521993; *Piceetum abietis subalpinum*; 1650 m; krečnjak; 27.07.2006.
- L2: Mala Klekovača, 500 m ZSZ od vrha; 44,415141; 16,532225; *Piceetum abietis subalpinum*; 1700 m; krečnjak; 01.07.2006.
- L3: vrh Šibovite drage; 44,448883; 16,492217; *Abieti-Piceetum*; 1430 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L4: Novakovića vrelo iznad Dražića; 44,386035; 16,621824; *Piceetum abietis montanum*; 990 m; dolomit; 09.06.2009.
- L5: Marčetin palež; 44,399135; 16,639455; *Piceetum abietis montanum*; 880 m; dolomit; 28.10.1940.
- L6: Žljeba kod Uvale; 44,394308; 16,655935; *Piceetum abietis montanum*; 880 m; dolomit; 28.10.1940.
- L7: Lokveni vrh-Ždralica; 44,411111; 16,584308; *Piceetum abietis montanum*; 1220 m; krečnjak; 08.06.2009.
- L8: Ždralica jug; 44,415487; 16,587492; *Piceetum abietis montanum*; 1200 m; dolomit; 08.06.2009.
- L9: Ždralica istok; 44,419625; 16,594575; *Piceetum abietis montanum*; 1200 m; dolomit; 08.06.2009.
- L10: Dražići-Kurjeva kosa; 44,384836; 16,620911; *Petasiti-Piceetum*; 920 m; dolomitni aluvijum; 09.06.2009.
- L11: Srednja Klekovača, 100 m J od kote 1779; 44,418096; 16,528924; *Hyperico grisebachii-Piceetum*; 1710 m; krečnjak; 23.07.2006.
- L12: kod izvora Točak na rubu Kozila; 44,478207; 16,508822; *Abieti-Piceetum*; 850 m; dolomit; 19.07.2002.
- L13: Kozilsko šljeme-Kecmanska slatina; 44,483335; 16,499036; *Abieti-Piceetum*; 860 m; dolomit; 19.09.2002.
- L14: Banjačka slatina; 44,486232; 16,48326; *Abieti-Piceetum*; 930 m; dolomit; 03.06.2005.
- L15: ispod Vrščića kod Drinića; 44,499794; 16,456362; *Abieti-Piceetum*; 780 m; dolomit; 04.06.2008.
- L16: Nuga kod Uvale; 44,387753; 16,651868; *Abieti-Piceetum*; 860 m; dolomit; 09.08.1998.
- L17: Prosjeka kod Uvale; 44,389824; 16,655762; *Abieti-Piceetum*; 920 m; dolomit; 27.08.1999.
- L18: Prosjeka kod Uvale; 44,386328; 16,658515; *Abieti-Piceetum*; 940 m; dolomit; 27.08.1999.
- L19: ispod Potoka; 44,38995; 16,62551; *Abieti-Piceetum*; 1010 m; dolomit; 09.08.2002.
- L20: Potoci-Tavan; 44,390249; 16,630197; *Abieti-Piceetum*; 980 m; dolomit; 13.06.2012.
- L21: Potoci; 44,390442; 16,617114; *Abieti-Piceetum*; 1055 m; dolomit; 13.06.2012.
- L22: kod Oštrog bogina, 150 m JZ od kote 944; 44,380648; 16,638616; *Abieti-Piceetum*; 950 m; dolomit; 13.06.2012.
- L23: Javorova kosa; 44,341683; 16,599712; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1250 m; dolomit; 30.07.1940.
- L24: Srneća kosica na Vršini; 44,322609; 16,619448; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1240 m; dolomit; 05.08.1940.
- L25: Javorova kosa, kota 1302; 44,322042; 16,628363; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1300 m; dolomit; 05.08.1940.
- L26: Lujin vrh; 44,31571; 16,619059; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1220 m; dolomit; 06.08.1940.
- L27: Stevilovića uvala, kod kote 1156; 44,336979; 16,653095; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1140 m; krečnjak; 09.08.1940.
- L28: Stevilovića uvala; 44,335261; 16,637999; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1100 m; krečnjak; 09.08.1940.
- L29: Stevilovića uvala, 400 m I od jame ledara; 44,339285; 16,636564; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1065 m; dolomit; 09.08.1940.
- L30: Donja Struganica, kod kote 900; 44,413282; 16,639366; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 930 m; krečnjak; 12.08.1940.
- L31: Donja Struganica, sjever; 44,436114; 16,617519; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1040 m; krečnjak; 14.08.1940.
- L32: Jezerce; 44,405703; 16,540885; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1470 m; krečnjak; 24.09.1940.
- L33: Tisova kosa, istok; 44,352267; 16,660409; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1230 m; krečnjak; 26.09.1940.
- L34: Tisova kosa, 400 m J od kote 1121; 44,367028; 16,624879; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1100 m; krečnjak; 05.10.1940.
- L35: Stevilovića uvala, 700 m SI od Matića Bjeljevine; 44,359165; 16,613271; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1100 m; krečnjak; 05.10.1940.
- L36: Stevilovića uvala, 500 m JZ od Male smrčine; 44,364743; 16,604984; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1100 m; krečnjak; 05.10.1940.
- L37: Javoruša u prašumi Lom; 44,460837; 16,482145; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1300 m; krečnjak; 07.07.2011.
- L38: jezgro prašume Lom; 44,461898; 16,47263; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1290 m; krečnjak; 07.07.2011.
- L39: jezgro prašume Lom; 44,462499; 16,479941; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1275 m; krečnjak; 07.07.2011.

- L40: Veliko vrelo; 44,485541; 16,492304; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 910 m; dolomit; 07.09.2002.
L41: Javoruša; 44,459922; 16,495289; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1230 m; krečnjak; 27.06.2006.
L42: Šibovita draga; 44,439155; 16,487493; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1330 m; krečnjak; 24.07.2006.
L43: Šibovita draga-Dvostruke kosice; 44,446937; 16,488611; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1390 m; krečnjak; 24.07.2006.
L44: Bjeljački do; 44,397326; 16,582481; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1250 m; krečnjak; 25.07.2006.
L45: Klekovačka kosa; 44,398432; 16,573039; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1290 m; krečnjak; 25.07.2006.
L46: Mali Lokveni vrh; 44,401635; 16,60279; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1220 m; krečnjak; 13.06.2012.
L47: Mala Klekovača, 700 m J od Stare barake; 44,405889; 16,561897; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1330 m; krečnjak; 26.07.2006.
L48: Mala Klekovača, 900 m JZ od Stare barake; 44,408325; 16,553112; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1410 m; krečnjak; 26.07.2006.
L49: Kozila; 44,472382; 16,528076; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 830 m; dolomit; 04.06.2009.
L50: Kozila, istok; 44,47478; 16,533948; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 830 m; dolomit; 04.06.2009.
L51: Srneća kosica, 300 m JI od Ajzer-bunara; 44,427669; 16,556214; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1290 m; dolomit; 11.06.2009.
L52: Crni potok ispod Ajzer-bunara; 44,432358; 16,548386; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1200 m; dolomit; 11.06.2009.
L53: Vodena dolina; 44,427504; 16,541084; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1290 m; krečnjak; 11.06.2009.
L54: Škrbića do; 44,370089; 16,649112; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1000 m; dolomit; 05.09.2002.
L55: Škrbića do; 44,367178; 16,646494; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1040 m; dolomit; 05.09.2002.
L56: Tisova kosa; 44,360253; 16,637859; *Fagetum montanum*; 1140 m; dolomit; 12.08.1940.
L57: Stevilovića uvala, kota 1053; 44,350712; 16,64158; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1050 m; dolomit; 10.08.1940.
L58: Donja Struganica, kod kote 1043; 44,431082; 16,606359; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1020 m; krečnjak; 12.08.1940.
L59: Tavan kod Uvale; 44,387834; 16,635186; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 910 m; dolomit; 16.08.1940.
L60: Kurjeva kosa-Dražići; 44,383341; 16,6313; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 980 m; dolomit; 23.09.1940.
L61: Kurjeva kosa; 44,38022; 16,623215; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1080 m; dolomit; 23.09.1940.
L62: Kurjeva kosa; 44,376651; 16,626549; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1050 m; dolomit; 23.09.1940.
L63: Klekovački do; 44,415688; 16,502916; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1270 m; krečnjak; 25.09.1940.
L64: Vrščić na Perića tavanu; 44,408584; 16,497258; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1350 m; krečnjak; 25.09.1940.
L65: Trninski vrščić; 44,415636; 16,489393; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1380 m; krečnjak; 25.09.1940.
L66: Tisova kosa, 350 m SI od kote 1263; 44,357418; 16,656039; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1180 m; dolomit; 26.09.1940.
L67: Ravni tavan-V. vršak kod Resanovače; 44,380486; 16,666844; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 970 m; krečnjak; 03.10.1940.
L68: Marčetin palež; 44,402387; 16,634446; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 950 m; dolomit; 05.10.1940.
L69: Javorova kosa, 300 m ZIZ od kote 1284; 44,333994; 16,613488; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1220 m; krečnjak; 31.08.1940.
L70: Kozila, radilište; 44,471582; 16,523282; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 850 m; dolomit;
L71: Kozila, kod kamenoloma; 44,487352; 16,50478; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 850 m; dolomit; 19.07.2002.
L72: Kecmanska slatina; 44,482788; 16,488252; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 950 m; dolomit; 11.06.2012.
L73: Oštrelj; 44,480799; 16,409458; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1050 m; krečnjak; 18.05.2003.
L74: Stevanov palež; 44,426909; 16,465516; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1250 m; krečnjak; xx.07.1905.
L75: Lom planina; 44,455417; 16,453171; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1520 m; krečnjak; 20.07.2005.
L76: Đulin bunar; 44,463823; 16,458467; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1330 m; dolomit; 20.06.2005.
L77: Cvancikaš; 44,469132; 16,459081; *Piceo-Abieti-Fagetum*; 1210 m; dolomit; 20.06.2005.
L78: Dvostruke kosice; 44,45065; 16,473463; *Abieti-Fagetum*; 1430 m; krečnjak; 21.07.2005.
L79: Viojla; 44,501379; 16,449806; *Piceo-Pinetum illyricum*; 780 m; dolomit; 23.07.2000.
L80: Kozilsko šljeme; 44,485941; 16,490559; *Piceo-Pinetum illyricum*; 930 m; dolomit; 03.06.2005.
L81: Kozilsko šljeme; 44,484115; 16,50358; *Piceo-Pinetum illyricum*; 890 m; dolomit; 11.06.2012.
L82: Kozilsko šljeme; 44,485477; 16,499069; *Pinetum sylvestris dinaricum*; 930 m; dolomit; 26.05.2006.
L83: Kecmanska kosa, 450 m S od Ledenca; 44,493315; 16,470439; *Pinetum sylvestris dinaricum*; 950 m; dolomit; 04.06.2008.
L84: Kecmanska kosa, Zapad; 44,499139; 16,459171; *Pinetum sylvestris dinaricum*; 840 m; dolomit; 04.06.2008.

- L85: Kozilsko šljeme; 44,486666; 16,496374; *Pinetum sylvestris dinaricum*; 950 m; dolomit; 05.06.2006.
- L86: Kozilsko šljeme; 44,484263; 16,501879; *Pinetum sylvestris dinaricum*; 880 m; dolomit; 11.06.2012.
- L87: Donja Struganica; 44,42194; 16,624308; *Lunario-Aceretum*; 930 m; krečnjak; 13.08.1940.
- L88: Donja Struganica; 44,428514; 16,6128; *Lunario-Aceretum*; 930 m; krečnjak; 24.07.1940.
- L89: vrh Šibovite drage; 44,448049; 16,489713; *Lunario-Aceretum*; 1400 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L90: Klekovačka kosa; 44,40025; 16,570836; *Lunario-Aceretum*; 1320 m; krečnjak; 25.07.2006.
- L91: Mala Klekovača, između Klekovačke kose i kote 1532; 44,403873; 16,561934; *Aceri-Fraxinetum illyricum*; 1380 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L92: Mala Klekovača, između Klekovačke kose i kote 1532; 44,402823; 16,559336; *Aceri-Fraxinetum illyricum*; 1450 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L93: vrh Svinjarica; 44,423099; 16,51423; *Fagetum subalpinum*; 1670 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L94: Svinjarice, 800 m Z od kote 1779; 44,41918; 16,518825; *Fagetum subalpinum*; 1550 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L95: Mala Klekovača, 540 m SZ od kote 1532; 44,408542; 16,549666; *Fagetum subalpinum*; 1540 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L96: Mala Klekovača, 150 m IS od vrha; 44,413673; 16,539821; *Fagetum subalpinum*; 1640 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L97: Mala Klekovača, 430 m J od kote 1779; 44,415285; 16,529433; *Fagetum subalpinum*; 1700 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L98: Svinjarice, 780 m J od vrha V. Klekovače; 44,423179; 16,509343; *Fagetum subalpinum*; 1650 m; krečnjak; 22.07.2006.
- L99: Velika Klekovača, 210 m JI od vrha; 44,428342; 16,509839; *Hyperico-Pinetum mugo*; 1930 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L100: Srednja Klekovača, iznad Kraljevih livada; 44,426774; 16,51793; *Hyperico-Pinetum mugo*; 1700 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L101: Velika Klekovača, 150 m SZ od vrha; 44,430814; 16,507516; *Hyperico-Pinetum mugo*; 1940 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L102: Velika Klekovača, 350 m I od vrha; 44,430255; 16,513622; *Hyperico-Pinetum mugo*; 1800 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L103: Velika Klekovača, 840 m JI od vrha; 44,425042; 16,516981; *Hyperico-Pinetum mugo*; 1840 m; krečnjak; 19.07.2014.
- L104: Paljika; 44,422794; 16,501227; *Calamagrosti variae-Piceetum*; 1550 m; krečnjak; 22.07.2006.
- L105: Marčetin palež; 44,399328; 16,633789; *Sambuco-Salicetum*; 1050 m; dolomit; 05.10.1940.
- L106: Okretaljka; 44,405818; 16,63232; *Sambuco-Salicetum*; 1100 m; krečnjak; 05.10.1940.
- L107: Klekovačke paljike, 180 m S od kote 1391; 44,407774; 16,532509; *Salici-Populetum*; 1430 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L108: Klekovačke paljike, 300 m JZ od kote 1391; 44,403897; 16,53056; *Salici-Populetum*; 1290 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L109: Stevilov palež, kod kote 1156; 44,335731; 16,654052; *Rubetum idaei*; 1150 m; krečnjak; 10.08.1940.
- L110: Klekovačke paljike, 300 m JI od kote 1261; 44,395559; 16,554995; *Rubetum idaei*; 1170 m; krečnjak; 24.09.1940.
- L111: Ilikov palež, koda 1139; 44,339978; 16,663184; *Rubetum idaei*; 1140 m; krečnjak; 27.09.1940.
- L112: Donja Uvala; 44,393852; 16,652356; *Juniperetum communis*; 850 m; aluvijalno-glacijalni nanosi; 09.06.2009.
- L113: Ždralica, 200 m SZ od okretaljke; 44,41546; 16,584592; *Juniperetum communis*; 1200 m; dolomit; 08.06.2009.
- L114: Bjeljački do; 44,390374; 16,585084; *Calamagrostietum epigaei*; 1170 m; krečnjak; 24.09.1940.
- L115: Svinjarice, 430 m SZ od kote 1330; 44,419225; 16,504345; *Calamagrostietum epigaei*; 1430 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L116: Paljika Presedlina, kod kote 1296; 44,397841; 16,497458; *Calamagrostietum epigaei*; 1300 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L117: Paljika Presedlina, kod kote 1286; 44,397931; 16,503657; *Calamagrostietum epigaei*; 1270 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L118: Mala Klekovača, 750 m SZ od kote 1532; 44,409019; 16,546804; *Calamagrostietum epigaei*; 1620 m; krečnjak; 26.07.2006.

- L119: Ždralica, kod mrciništa; 44,413482; 16,586197; *Calamagrostietum epigaei*; 1160 m; dolomit; 08.06.2009.
- L120: Kraljeve livade, dno; 44,428091; 16,51816; *Calamagrostietum epigaei*; 1670 m; morenski nanos; 27.07.2006.
- L121: Ždralica, 540 m J od kote 1331; 44,422768; 16,583875; *Calamagrostietum epigaei*; 1220 m; dolomit; 08.06.2009.
- L122: Klekovačke paljike, 600 m JI od vrha Male Klekovače; 44,411104; 16,531095; *Calamagrostietum epigaei*; 1520 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L123: Trovrh; 44,428389; 16,571255; *Calamagrostietum epigaei*; 1420 m; krečnjak; 08.06.2009.
- L124: Donja Struganica, 420 M JI od kote 1043; 44,429041; 16,608718; *Telekietum speciosae*; 1000 m; krečnjak; 24.07.1940.
- L125: Srednja Klekovača, kod kote 1779; 44,419763; 16,527664; *Adenostylo-Doronicetum*; 1750 m; krečnjak; 23.07.2006.
- L126: Rosna jezerina u Lomu; 44,45933; 16,459025; *Adenostylo-Doronicetum*; 1450 m; krečnjak; 21.06.2005.
- L127: Srednja Klekovača, prvi amfiteatar; 44,423058; 16,518061; *Adenostylo-Doronicetum*; 1670 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L128: Krmeća poljana; 44,455948; 16,465824; *Filipenduletum*; 1380 m; dolomit; 20.06.2005.
- L129: Velika Klekovača, 420 m ZSZ od vrha; 44,431808; 16,504388; *Chaerophyllo-Ranunculetum aconitifolii*; 1830 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L130: Dražići, 350 m SZ od kote 1011; 44,384647; 16,623124; *Cirsio cani-Filipenduletum ulmariae*; 965 m; dolomit; 09.07.2009.
- L131: Srednja Klekovača, 390 m J od jame u Kraljevim livadama; 44,423923; 16,519471; *Soldanello-Salicetum retusae*; 1800 m; krečnjak; 10.07.2009.
- L132: Velika Klekovača, 230 m JJZ od vrha; 44,4281; 16,508539; *Callianthemum coriandrifolii*; 1920 m; krečnjak; 30.06.2006.
- L133: Velika Klekovača, 450 m SZ od vrha; 44,432168; 16,504391; *Callianthemum coriandrifolii*; 1820 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L134: Srednja Klekovača, 270 m J od jame na Kraljevim livadama; 44,424978; 16,51962; *Callianthemum coriandrifolii*; 1750 m; krečnjak; 10.06.2009.
- L135: Srednja Klekovača, kota 1779; 44,419374; 16,528954; *Callianthemum coriandrifolii*; 1780 m; krečnjak; 23.07.2006.
- L136: vrh Velike Klekovače; 44,430107; 16,509192; *Edraiantho croatici-Dryadetum octopetalae*; 1960 m; krečnjak; 25.09.1940.
- L137: Velika Klekovača, 240 m JI od vrha; 44,428328; 16,510832; *Edraiantho croatici-Dryadetum octopetalae*; 1920 m; krečnjak; 30.06.2006.
- L138: vrh Male Klekovače; 44,413192; 16,5381; *Carici kitaibelianae-Helianthemum alpestris*; 1760 m; krečnjak; 23.07.2006.
- L139: greben Male Klekovače; 44,411; 16,542662; mozaik rudina, rubova šuma i visokih zeleni; 1680 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L140: Velika Klekovača, 570 m JJZ od vrha; 44,425268; 16,506665; *Gentiano-Genistetum radiatae*; 1760 m; krečnjak; 30.06.2006.
- L141: Velika Klekovača, 340 m ZSZ od vrha; 44,431644; 16,505598; *Festucetum bosniacae*; 1880 m; krečnjak; 24.07.2006.
- L142: Velika Klekovača, 370 m SZ od jame u Kraljevim livadama; 44,429827; 16,515994; *Festucetum bosniacae*; 1720 m; krečnjak; 27.07.2006.
- L143: Srednja Klekovača, 350 m Z od kote 1804; 44,421176; 16,520746; *Festucetum bosniacae*; 1700 m; krečnjak; 01.07.2006.
- L144: jama u Kraljevim livadama; 44,427581; 16,519806; *Festucetum bosniacae*; 1660 m; krečnjak; 27.07.2006.
- L145: Mamutova stijena; 44,419977; 16,524732; *Bromo-Centaureetum kotschyanae*; 1720 m; krečnjak; 01.07.2006.
- L146: Mala Klekovača, 630 m JI od vrha; 44,410007; 16,544532; *Festucetum amethystinae*; 1620 m; krečnjak; 26.07.2006.
- L147: Resanovača; 44,37888; 16,685189; *Bromo-Plantaginetum mediae*; 880 m; krečnjak; 25.07.1905.
- L148: Uvala; 44,392644; 16,646108; *Cynosurion cristati*; 860 m; dolomit; 09.06.2009.
- L149: Kozila; 44,482198; 16,522951; *Cynosurion cristati*; 810 m; dolomit; 28.07.2006.

- L150: rub Materića uvale; 44,400161; 16,467546; *Satureion subspicatae*; 1050 m; krečnjak; 29.06.2006.
L151: Gornja Uvala; 44,391514; 16,642707; *Arrhenatheretum elatioris*; 850 m; dolomit; 09.06.2009.
L152: Gornja Uvala; 44,391299; 16,647344; *Nardetum strictae*; 850 m; dolomit; 09.06.2009.
L153: Ždralica, 420 m I od kote 1218; 44,419199; 16,587038; *Pediculari hoermanniana-Bellardiochloetum violaceae*; 1135 m; dolomit; 08.06.2009.
L154: Latića do, 520 m II od kote 1267; 44,412487; 16,585769; *Deschampsietum caespitosae subalpinum*; 1200 m; dolomit; 08.06.2009.
L155: Kozila, 630 m II od izvora Točak; 44,476067; 16,517223; *Molinio-Lathyretum pannonicum*; 825 m; dolomit; 27.06.2006.
L156: Dražići, 150 m Z od koliba; 44,385568; 16,623366; *Molinio-Lathyretum pannonicum*; 980 m; dolomit; 09.06.2009.
L157: Dražići, 200 m S od izvora kod kote 1011; 44,384122; 16,62591; *Caricetum paniculatae*; 970 m; dolomit; 09.06.2009.
L158: Dražići, močvare; 44,386022; 16,628212; *Caricion davalliana*; 965 m; dolomit; 09.06.2009.
L159: Dražići, ispod krivine; 44,386913; 16,623749; *Caricion davalliana*; 990 m; dolomit; 12.06.2012.
L160: Dražići, najniži dio; 44,386006; 16,630585; *Veronico-Calitrichetum*; 960 m; dolomit; 09.06.2009.
L161: Lomska voda; 44,454962; 16,460145; *Glycerietum plicatae*; 1330 m; dolomit; 20.07.2005.
L162: vrh Kraljevih livada; 44,427781; 16,515116; *Leontopodio-Edraianthetum croaticum*; 1780 m; krečnjak; 27.07.2006.
L163: Srednja Klekovača, 180 m JJZ od kote 1804; 44,4202; 16,523935; *Asplenietum fissum*; 1720 m; krečnjak; 23.07.2006.
L164: Stjenjak u prašumi Lom; 44,456976; 16,461298; mozaik kamenjara i pukotina stijena; 1440 m; krečnjak; 21.07.2005.
L165: Velika Klekovača, 1000 m S od kote 1682 u Kraljevim livadama; 44,437773; 16,518054; *Moehringio-Corydaletum*; 1350 m; krečnjak; 27.07.2006.
L166: Mala Klekovača, 560 m III od kote 1532; 44,403383; 16,560917; *Moehringio-Corydaletum*; 1410 m; krečnjak; 26.07.2006.
L167: Svinjarice, serpentina; 44,422076; 16,516604; *Alyso-Sedion*; 1660 m; krečnjak; 30.06.2006.
L168: Paljika; 44,424414; 16,497807; *Alyso-Sedion*; 1530 m; krečnjak; 20.07.2014.
L169: Veliko vrelo; 44,485535; 16,488457; mozaik krčevina, ruderalnih staništa i šumaraka; 940 m; dolomit; 04.06.2008.
L170: Ledenac; 44,490635; 16,469969; mozaik krčevina, ruderalnih staništa i šumaraka; 890 m; dolomit; 04.06.2008.
L171: Šljeme; 44,496024; 16,451113; mozaik krčevina, ruderalnih staništa i šumaraka; 800 m; dolomit; 04.06.2008.
L172: Potoci; 44,391637; 16,622119; ruderalna vegetacija; 1030 m; dolomit; 09.06.2009.
L173: Paljika-Svinjarice; 44,421986; 16,504839; ruderalna vegetacija oko puta; 1550 m; krečnjak; 22.07.2006.
L174: pored puta u prašumi Lom; 44,462247; 16,484635; ruderalna vegetacija oko puta; 1300 m; krečnjak; 21.06.2005.

Elektronski dodaci* / Electronic supplements

Elektronski dodatak 1 / Electronic supplement 1. Položaj lokaliteta na području istraživanja / Geographical position of the localities within the research area

Summary

As the highest mountain in northwestern Dinaric Alps, Klekovača Mt (1961 m) is of a significance in the puzzle of floristic and vegetation diversity of this mountain range. It is located in western Bosnia (Figure 1) at the area of collision of two major climate types: Mediterranean from the south and Central European from the north. The border of the research area mainly follows the natural geomorphologic boundaries between Klekovača and neighbouring mountains, but at several places it was

artificially drawn following the forest roads and avoiding the thermophilous vegetation around villages of Ataševac, Crljivica and Rečkovac in the southwestern corner of the research area (Figure 2).

Flora and vegetation of the mountain is very diverse. From montane to subalpine levels various habitat types take turns: sciophilous montane and subalpine spruce forest (Figure 8), mixed beech, fir and spruce forests (Figure 5), subalpine beech forests (Slika 7), Scots pine forests, krumholtz with mountain pine (Figure 10), diverse montane and subalpine pastures, vegetation of mountain ridges (Figure 3), crevices of limestone rocks (Figure 4), hay meadows, wet meadows and alkaline fens (Figure 6). This diversity was recognized already during Austro-Hungarian reign, when the first protected area in B&H was proposed in 1910, which was meant to occupy 1748 hectares of the forests and open habitats of Klekovača Mt. The flora was the subject of researches of many botanists since the end of XIX century to present days: Fiala (1891, 1892, 1892a), Beck-Mannagetta (1901, 1903-1986), Handel-Mazzetti et al. (1905/06), Tregubov (1941), Abadžić et Šilić (1990), Topalić et al., (1991), Radojević et al. (1991), Lakušić et al. (1991) and Lakušić et Kutleša (1991), Bucalo et al. (2007, 2008), Stupar et al. (2010). After these researches the flora of forests and subalpine pastures has been fairly well elaborated, while the plant life of the vast montane hay and wet meadows remains completely unknown.

For this paper flora has been studied in continuity in period 2004–2015 on 174 localities. On each locality (Appendix 1) we made the list of flora or phytocoenological relevés, and collected other relevant data: locality label (L1-L174), locality name with precise destination, geographical coordinates, provisional name of the plant community, elevation, substrate and the date of collecting the data.

Vascular flora of Klekovača Mt contains 812 taxa on subspecies level included in 97 families (Table 1). The most numerous species belong to families: *Asteraceae* (110), *Poaceae* (62), *Rosaceae* (44), *Fabaceae* (41) etc. Of the total number of taxa, 503 were recorded during the previous researches, while 309 were recorded for the first time by our research. Only 21 taxa previously mentioned were not confirmed. The allochthonous species *Glyceria striata* (Lam.) Hitchc. (Figures 11–12) was found new for Bosnia and Herzegovina, while *Monarda didyma* L. (Figure 13) was recorded for the first time as subsynchronous for Balkans. The 52 species are rare, 37 vulnerable, six critically endangered and three insufficiently known according to Red List proposal (Šilić 1992-1995). Six species are listed on Annex II of Habitats Directive: *Campanula serrata*, *Cypripedium calceolus*, *Scilla litardierei*, *Ara-bis scopoliana*, *Tozzia alpina* subsp. *carpathica* and *Eryngium alpinum*, with a note that *Campanula serrata* and *Tozzia alpina* subsp. *carpathica* require further work in order to be certainly confirmed on this mountain.

Several species were recognized as true rarities in the flora of Bosnia and Herzegovina: *Callianthemum coriandrifolium* (Figure 14), *Rhodiola rosea* (Figure 15), *Androsace lactea* (Figure 16), *Cypripedium calceolus* (Figure 17), *Epipogium aphyllum*, *Campanula thyrsoides* subsp. *carniolica* (Figure 19), *Festuca alfrediana* subsp. *durmitorea*, *Pyrola chlorantha* (Figure 18), *Agrostis alpina* and *Erigeron atticus*. The special attention was paid to taxonomical issues of some complicated groups such as: *Festuca*, *Eleocharis austriaca*, *Aconitum* sp., *Stachys alpina* (Figure 20), *Heliosperma malyi* (Figures 21–23), *Hieracium* and *Potentilla thuringiaca* complex.

Key words: chorology, Dinaric Alps, *Glyceria striata*, *Monarda didyma*, rare plants, taxonomy